Băluță, agentul verde de marketing al blocurilor „Sportivilor“

ROMÂNIA

Newsweek

ARMATA INVIZIBILĂ A KREMLINULUI

Trei dintre cei mai mari criminali cibernetici ai lumii și mai multe grupuri de hackeri lucrează în slujba Moscovei și sunt protejați de Rusia. ➤ P. 34

ANUL 4 ■ NUMĂRUL 123 ■ PREȚ: 14,90 LEI ■ 2-15.07.2021

BIBLIOTECA ALEPH

ROCK FM
It Rocks!

www.rockfm.ro

Newsweek ROMÂNIA

2-15.07.2021 _ ANUL 4 _ NR.123

Apare bilunar. Următoarea ediție va fi pe piață pe 16 iulie 2021

SUMAR

Periscop

06 **Complicitate**
Băluță, agentul verde de marketing al blocurilor „Sportivilor“

06 Futuristul betonat „Tudor Arghezi“, parcul „metalurgiștilor“

Opinii

10 RĂZVAN CHIRUȚĂ
Justiția. E mai rău decât în vremea lui Dragnea

11 OVIDIU NAHOI
Campanie electorală în R. Moldova: mârșăvia AUR la adresa României

Dosar

12 **Infrastructură rutieră**
4 centimetri de autostradă pentru fiecare român

14 Două variante de ocolire a Capitalei. Din 2023

16 Autostrada trece Carpații după 2025

18 Autostrăzile care au sărăcit Moldova

20 Trei autostrăzi în Ardeal, niciuna gata

21 Sudul țării: Ne votați, nu facem autostrăzi

Periscop

22 **Energie**
Marea Neagră are gaze. Degeaba

24 **Justiție**
Lista promisiunilor ratate de Stelian Ion

26 **Teoria „Parcării“**
Parcarea în centrul Bucureștiului, cea mai scumpă din Europa raportată la salariul minim din România

Internațional

30 **Occidentul și provocările secolului XXI**
America s-a întors

34 **Ofensiva cibernetică**
Hackerii Kremlinului

40 **Monitorul dezinformării**
Un sistem de avertizare timpurie

Magazin

42 **Medicină**
Sânge tânăr

53 **Pe hartă**
Observații îndepărtate: Unde au putut fi văzute OZN-uri

56 **Meciuri de rubgy**
Stejarii întâlnesc Scoția și Argentina după 10 ani

60 **Lifestyle**
Starurile EURO 2020 și secundele prețioase

Calendar

62 România devine independentă, dar cu condiții dure

» P.42

Newsweek ROMÂNIA

Află cum te poți abona » P.64-65

REDACȚIA

DIRECTOR _ Sabin Orcan

REDACTOR-ȘEF _ Răzvan Chiruță

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT _ Cătălin Prisacariu

Online manager _ Ștefan Onica
Senior editor _ Mircea Marian
Senior editor _ Mihai Duță
Senior editor _ Petre Bădică
Editor _ Adina Mutăr
Editor _ Răzvan Scăețeanu
Reporter special _ Petru Zoltan
Contributori _ Cristian Diaconescu, Iulian Fota, Sabin Gherman, Alexandru Lăzescu, Ovidiu Nahoi, Ion Petrescu

ART DIRECTOR

Cecilia Bălănescu

CORECTURĂ

Monica Ady

FOTO

INQUAM PHOTO AGENCY shutterstock gettyimages

EDITOR

SC News Internațional SA

Bd. Mărăști, nr. 65-67, Sector 1, București
(Pavilion G3, Complexul Romexpo, Intrarea B)
Telefoane:
0374.00.23.81; 0374.00.23.82
Email:
redactia@newsweek.ro
abonamente@newsweek.ro
publicitate@newsweek.ro

DIRECTOR COMERCIAL _ Carmen Dincă

DIRECTOR PUBLICITATE _ Adrian Dinu
Telefon: 0722 250 070

OFFICE MANAGER _ Andrei Sabin Orcan

TIPAR:
IPG Infopress Group

ISSN 2601 - 5897

Newsweek este o marcă înregistrată a Newsweek LLC (SUA)

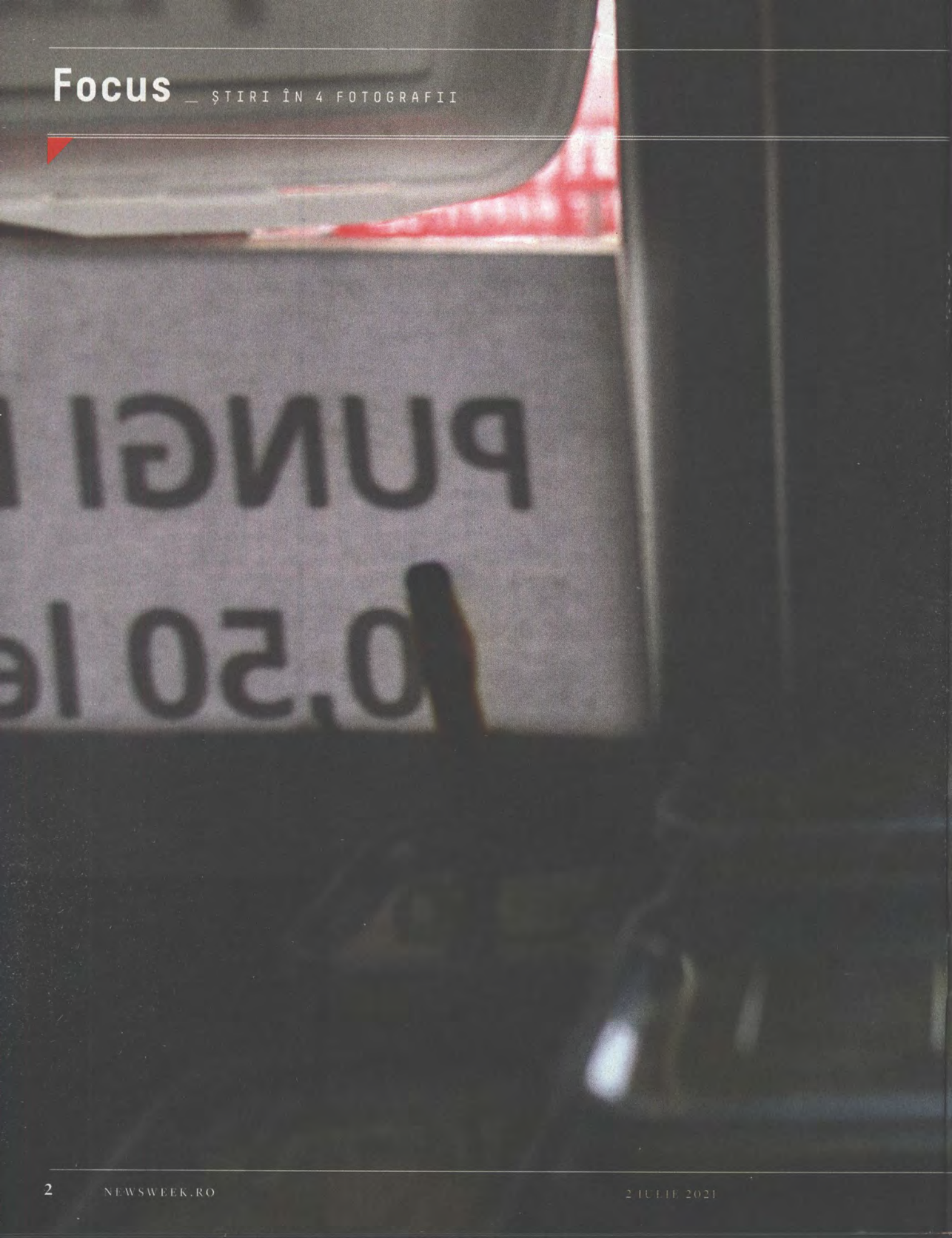
PUNGI

BUCUREȘTI, ROMÂNIA

Vaccinare și mici

Primăria Sectorului 2 a deschis pe 11 iunie un centru de vaccinare în Obor, iar cei care s-au vaccinat au primit „o porție gratis de mici cu de toate și o băutură răcoritoare".

FOTO: INQUAM PHOTOS/OCTAV GANEA

UEFA EURO 2020
UEFA EURO 2020

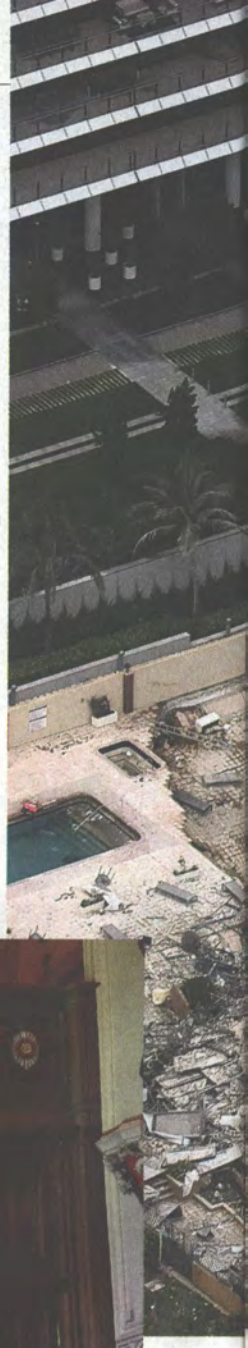

BUCUREȘTI, ROMÂNIA

Euro 2020 din 2021

Campionatul European de Fotbal a început, în cele din urmă, cu un an întârziere, inclusiv la București, cu meciul dintre Austria și Macedonia de Nord, pe 13 iunie.

MIHAI ANTONIO UEFA VIA GETTY IMAGES

WINDSOR, ANGLIA

Prințul Philip, comemorat

Curatorii îndreaptă un portret al prințului Philip, la o expoziție care comemorează viața și opera ducelui de Edinburgh, fostul consort al Reginei Elisabeta a Marii Britanii, pe 24 iunie.

CHRIS JACKSON / GETTY IMAGES

MIAMI, SUA

Casa de piatră s-a prăbușit

Un bloc de apartamente cu 12 etaje s-a prăbușit parțial pe 24 iunie, în timpul nopții, când aproape toți locatarii erau acasă. Mulți au fost prinși sub dărâmături.

JOE RAEDLE/GETTY IMAGES

COMPLICITATE

Băluță, agentul verde de marketing al blocurilor „Sportivilor"

Primarul de la Sectorul 4 plătește zeci de milioane să facă un parc lângă betoanele clanurilor.

ROBERT NICA, UNUL DINTRE liderii clanului „Sportivilor", împreună cu doi asociați, construiește un ansamblu de blocuri a cărui valoare de vânzare se învârte în jurul sumei de 40 de milioane de euro. Deși legea îl obliga să împânzească spațiile dintre blocuri cu verdeață, doar pe maidanele din jurul imobilelor mai cresc ceva buruieni.

Dar, foarte convenabil, pe contul de Facebook al proiectului imobiliar se promovează spațiile verzi amenajate din banii Primăriei Sectorului 4, condusă de Daniel Băluță.

Cel mai mare parc rezidențial din Capitală

În sudul Bucureștiului, pe terenurile fostelor sere de stat, a fost dezvoltat unul dintre cele mai mari ansambluri imobiliare din Capitală: Metalurgiei Park Residence. Aici s-au apucat să construiască în urmă cu aproximativ cinci ani mai mulți dezvoltatori imobiliari din Popești Leordeni, inclusiv Robert Nica, unul dintre liderii temuți ai Clanului „Sportivilor" din Sectorul 4.

Chiar dacă numele complexului conține cuvântul „park", până în prezent s-a construit doar un parc de blocuri care adăpostește peste 5.000 de apartamente. Numărul acestora va ajunge la 10.000 în vara anului viitor, când vor fi finalizate ultimele blocuri. Atunci, valoarea întregului complex va depăși cu ușurință suma de 500 de milioane euro, dacă luăm în calcul că prețul mediu al unui apartament este în jur de 50.000 euro. Complexul valorează în prezent peste 250 de milioane de euro.

Spațiul verde, doar în prezentările publicitare

Complexul rezidențial Metalurgiei se află în plină expansiune. Blocurile noi sunt construite lângă cele finalizate în urmă cu doi, trei ani. Pe lângă praful rezultat în urma construcției blocurilor, noii proprietari se confruntă cu o lipsă acută de spațiu verde. Doar câteva blocuri construite în formă de U au amenajat suprafețe verzi de câțiva metri pătrați. Cât să intre două bănci una lângă cealaltă.

De jur împrejurul cartierului, pe câte un petec de pământ betonat, la distanțe de 20, 30 sau chiar 50 de metri, s-a plantat câte un copac. La intarea în complex, la câțiva metri de biroul companiei Sud Rezidențial Real Estate, cea care se ocupă de vânzarea apartamentelor, se află un tuia și câteva buruieni îngropate în pietriș. Dar imaginile foto și video folosite pentru promovarea complexului rezidențial arată un cartier plin cu spații verzi.

Poate doar așa complexul Metalurgiei respectă recomandarea Uniunii Europene care prevede ca suprafața spațiului verde aferentă fiecărui locuitor să fie de minimum 26 de metri pătrați, în timp ce Organizația Mondială a Sănătății recomandă 50 de metri pătrați.

Ce prevede PUZ-ul zonei: 30% verdeață

Terenul pe care s-a construit complexul rezidențial Metalurgiei făcea parte dintr-un lot de 50 de hectare care se află între străzile Drumul Binelui, Drumul Jilavei și Bulevardul Metalurgiei. Pe acest teren se aflau, până la începutul anului 2000, serele statului, privatizate la începutul anilor 2000. Acestea au fost preluate de compania Berser, controlată de afaceristul Horia Culcescu, fin al lui Gigi Becali. Ulterior, în anul 2010, firma Berser a făcut diligențele pentru a obține Planul Urbanistic Zonal (PUZ) de la Primăria Capitalei, plan care avea să fie aprobat un an mai târziu.

Potrivit documentelor care au stat la

DE

PETRU ZOLTAN
petru.zoltan@newsweek.ro

FOTO: NEWSWEEK ROMÂNIA

BETOANE
Complexul imobiliar numit Top House Residence are 500 de apartamente și spațiu verde doar pe maidanele dimprejur

baza acestui PUZ, inclusiv avizul emis Agenția Națională pentru Protecția Mediului, pe terenul companiei Berser suprafața în spații verzi trebuia să fie „în procent de minim 30% din suprafața totală a terenului rămasă după retrageri", suprafață care trebuia amenajată și întreținută.

Șeful Departamentului Juridic de la Sud Rezidential Real Estate, Bogdan Ivan, a declarat pentru *Newsweek România* că totul e în regulă: „Spațiu verde s-a și făcut. Spațiu verde nu înseamnă că trebuie să amenajezi un parc. Trebuie să amenajezi un anumit procent pe reglementările actuale. Sincer să vă spun nu mai știu cum erau vechile reglementări. Ele se respectă. (...) Toate autorizațiile care se emit acum prevăd spații verzi în suprafață de 30%".

Nica „Sportivul", proiect de 40 de milioane euro

Robert Nica, unul dintre liderii clanului „Sportivilor", împreună cu doi asociați ai săi, Stelian Vintilă și Florentina Aura Stroe, au cumpărat pe persoană fizică mai multe terenuri de la compania Berser pentru a construi blocuri în complexul Metalurgiei. Imobilele, însă, sunt construite de către firma Top House Imobiliare SRL, în care cei trei sunt asociați. Multe dintre ansamblurile rezidențiale construite de aceștia poartă numele Top House Residence, identic cu cel al unei firme radiate de la Registrul Comerțului, în care au fost asociați Vinilă și Stroe.

Cei trei parteneri de afaceri au cumpărat un teren de 18.466 mp contra unei sume de peste 2,8 milioane euro. În februarie 2019, tot pe persoană fizică, cei trei parteneri au primit o autorizație de construcție pentru ansamblul de locuințe colective cu regim de înălțime P+7E - P+8E, spații comerciale și parcări pe Bulevardul Metalurgiei nr. 61 C. La această adresă se construiește Top House Residence.

De pe site-ul tophouseresidence.ro aflăm că ansamblul de blocuri va avea 50 de garsoniere, 300 de apartamente cu două camere și 150 de apartamente cu trei camere, plus spații comerciale. Prețul unei garsoniere este de 55.000 euro, iar apartamentele cu două și trei camere se vând cu 68.300 euro, respectiv 106.000 euro. Valoarea celor 500 de garsoniere și apartamente depășește suma de 39,1 milioane de euro.

Planul Urbanistic Zonal pentru terenurile pe care au construit „Sportivii" și asociații lor prevede că pe 30% din suprafață trebuie să fie spațiu verde. Realitatea contrazice PUZ-ul

Iarba verde din taxele sectorului

Tot de pe site-ul proiectului imobiliar mai aflăm că viitorii locuitori ai zonei se vor bucura de peste 4.000 mp spațiu verde. Dar nu între blocuri și nu pe cheltuiala dezvoltatorilor imobiliari, ci în vecinătatea imobilelor și pe banii Primăriei Sectorului 4.

Astfel, într-un clip de prezentare al proiectului rezidențial, este pomenit spațiul verde amenajat din banii contribuabilor de Primăria Sectorului 4, condusă de Daniel Băluță.

Videoclipul este însoțit de textul: „Metalurgiei Park Residence, primul parc rezidențial din România, primește haine noi și verzi în această primăvară. Autoritățile locale au decis să reconfigureze trotuarele și spațiile verzi, copacii au fost toaletați, iar străzile au fost lărgite și reasfaltate, totul pentru confortul celor câteva mii de familii care au decis să locuiască în această nouă zonă rezidențială a Capitalei."

Newsweek România a încercat în repetate rânduri să ia legătură cu Robert Nica și cu asociații acestuia. Doar contabila societății Top House Imobiliare a fost de găsit, dar aceasta nu a oferit detalii despre proiect și nici despre șefii ei.

Futuristul betonat „Tudor Arghezi", parcul „metalurgiștilor"

Un spațiu verde de betoane și cu un teatru sub formă de ou multicolor supradimensionat, zece milioane de euro publici.

PRIMĂRIA SECTORULUI 4, condusă de Daniel Băluță, a plătit peste 1,8 milioane de euro pentru exproprierea unui teren de 2,72 ha pentru a construi un parc vizavi de complexul rezidențial Metalurgiei. Alte 7,5 milioane euro vor fi cheltuite pentru construcția și amenajarea viitorului parc futurist „Tudor Arghezi".

Proiectul primarului Daniel Băluță a fost criticat de Fundația Eco Civica, organizație care susține că, în realitate, spațiul verde din viitorul parc „Tudor Arghezi" va ocupa o suprafață de doar 10.000 mp iar diferența de până la 27.200 mp va fi îngropată în betoane.

CL4 a invocat la CGMB „utilitatea publică"

Complexul rezidențial Metalurgiei numără în prezent zeci de blocuri cu peste 5.000 de apartamente, însă dezvoltatorii imobiliari nu au prevăzut spații verzi pentru actualii și viitorii proprietari. Nici nu avea cum, le-ar fi diminuat profiturile: un loc de parcare se vinde cu sume cuprinse între 3.500 și 5.000 euro.

Dar, ce coincidență, în apropierea complexului rezidențial, primarul Daniel Băluță a hotărât să se construiască un parc. Decizia a fost luată la finalul anului 2019, când Consiliul Local al Sectorului 4 a solicitat Consiliului General al Municipiului București să emită o hotărâre pentru aprobarea declanșării procedurii de expropriere pentru imobilele proprietate privată situate pe amplasamentul lucrării de utilitate publică „Edificare Parc în zona de sud a Municipiului București – Bulevardul Metalurgiei". Solicitarea CL Sector 4 a fost întemeiată pe mai multe documente, inclusiv pe un Referat de aprobare al Primarului Sectorului 4.

„Justa despăgubire pentru imobilele proprietate privată identificate în anexele prezentei hotărâri a fost estimată conform raportului de evaluare realizat prin raportare la expertizele întocmite și actualizate pentru anul 2019 de Camera Notarilor Publici la suma de 8.708.326 lei, conform listei din Anexa 2, sumă la plata căreia U.A.T. Sector 4 își exprimă disponibilitatea de a contribui din punct de vedere financiar", se menționează în hotărârea Consiliului Local.

Practic, Primăria Sectorului 4 și-a arătat disponibilitatea să plătească din banii contribuabililor cei peste 8,7 milioane lei, adică în jur de 1,8 milioane euro.

Primarul Daniel Băluță a dezvoltat o adevărată teorie a conspirației, conform căreia ar fi hăituit de presă, și a inundat instanțele și parchetele cu dosare împotriva jurnaliștilor

Expropierea: peste 1,8 milioane de euro

Terenul expropriat se află pe bulevardul Metalurgiei, la intersecția cu Drumul Dealul Bisericii, și este compus din trei loturi de teren. Primele două loturi, în suprafață de 15.114 mp, respectiv de 9.999 mp, au aparținut companiei Alrom Comimpex SRL. Al treilea, de 2.125 mp, a aparținut unei persoane fizice. Terenul firmei Alrom Comimpex a fost evaluat la 64,8 euro/mp și, deci, a costat nu mai puțin de 1.627.322 euro. Persoana fizică a primit un preț 91,8 euro/mp, adică puțin peste 195.000 euro.

Conform datelor de la Registrul Comerțului, Alrom Comimpex are ca obiect de activitate comerțul cu ridicata al fructelor și legumelor și este patronată de grecii Soultana Alexiadou și Fotios Alexiadis. În anul fiscal 2020, a avut o cifră de afaceri de aproximativ 950.000 lei și un profit de peste 237.000 lei.

Fundația Eco Civica atrage atenția că terenul achiziționat „era cam neconstruibil pentru că este străbătut de rețele de transport energie, așa că proprietarului i-a pus Dumnezeu mâna în cap când a venit Primăria, total întâmplător desigur, și i-a băgat în buzunar aproape 9 milioane lei pentru un teren cu restricții!!! Dar vine Primăria și-i oferă această sumă, urmând ca tot pe

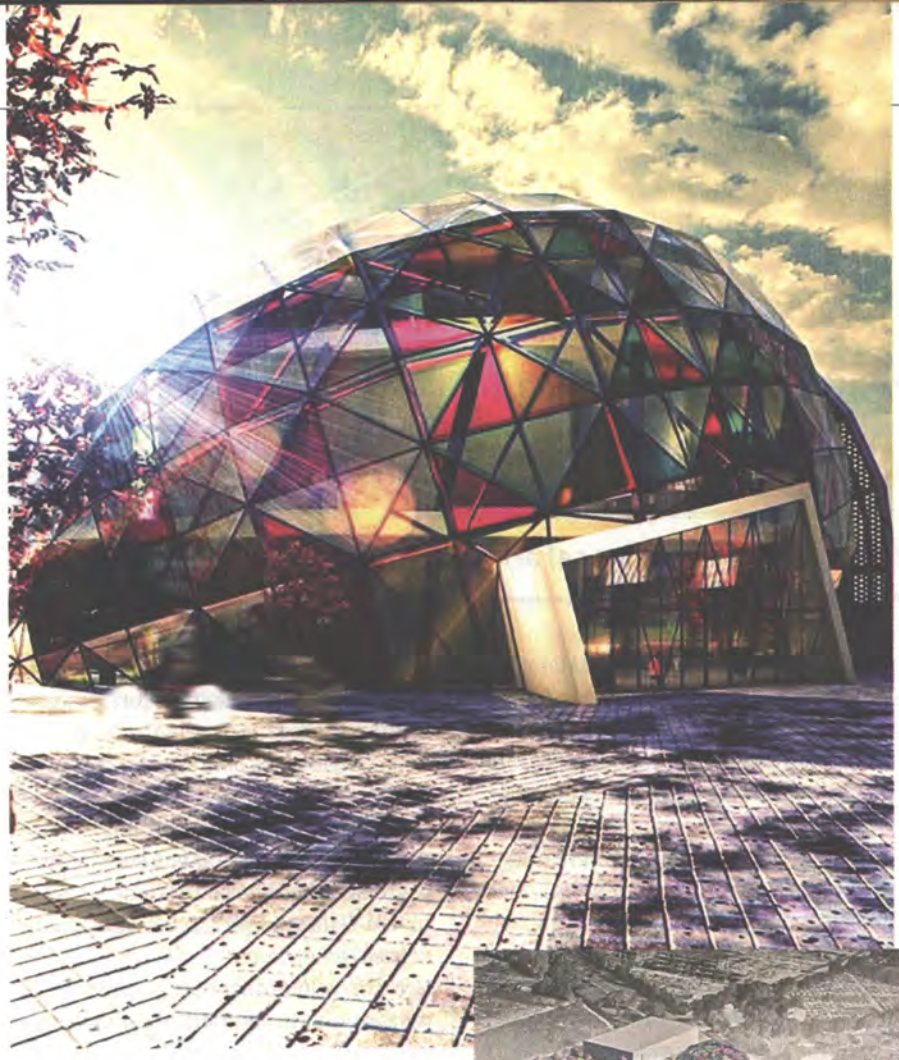

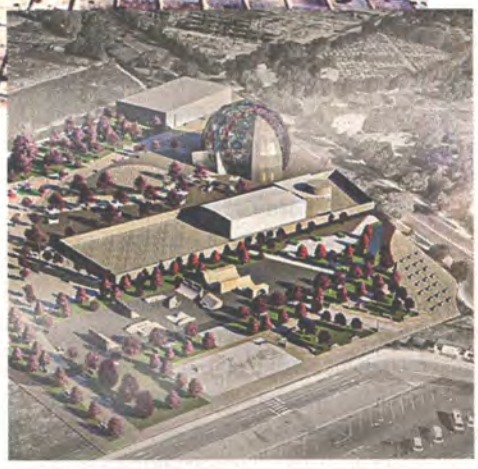

PARC
Oul multicolor din imaginea de sus ar trebui să fie teatrul din viitorul parc (imagine randată, jos) „Tudor Arghezi" din Berceni

bani publici să fie mutate rețelele, și vă spunem noi că nu e deloc ieftin să reloci rețele electrice!!!".

Amenajarea: aproape 8 milioane de euro

Primăria Sectorului 4 a anunțat la finalul lunii martie a.c. că organizează o licitație pentru amenjarea parcului „Tudor Arghezi" estimată la 37 de milioane lei (în jur de 7,5 milioane euro).

Parcul va avea o suprafață totală de 27.627 mp, din care doar 10.000 mp vor fi spații verzi, alei betonate - 11.000 mp și o pistă de skate – 1.000 mp. Totodată, va fi construit un teatru cu un design futurist, cu o suprafață desfășurată de 2.500 mp. Noul teatru va avea o sală mare de spectacole, de aproximativ 180 de locuri, două săli pentru diferite activități artistice, de aproximativ 50 de locuri fiecare, o sală pentru conferințe, integrată într-un centru de afaceri, precum și o zonă de relaxare și socializare, toate dispuse pe trei niveluri, parter și două etaje.

Din comunicatul de presă emis de Primăria Sectorului 4 pentru promovarea proiectului aflăm că noul parc va fi construit pentru că, „în acest moment, sute de tinere familii, cele mai multe având copii, locuiesc în ansamblurile rezidențiale construite în ultima perioadă în zona Metalurgiei și au nevoie stringentă de o oază de verdeață, de un loc de joacă, în care cei mici să poată să facă mișcare, iar adulții să se relaxeze. Pentru aceasta, Primăria Sectorului 4 construiește aici un parc ultra-modern, cu zone de agrement și de promenadă, în locul unui teren viran, devenit în timp, depozit de gunoaie, care a fost expropriat".

Imobiliar, despre parc: „Va ajuta locuitorii din zonă"

Fundația Eco Civica a criticat public proiectul parcului „Tudor Arghezi", promovat asiduu de edilul Daniel Băluță. „În zonă dezvoltă ansambluri mari de locuințe doi abonați ai Primăriei și credem că pică bine un molișor și un petic de spațiu verde, mai ales că dezvoltatorii au uitat de spațiile verzi obligatorii ale ansamblurilor și au construit blocuri pe ele. Evident că Primăria le-a recepționat lucrările și nu putea să-i lase pe dezvoltatori fără parc", susțin reprezentanții Eco Civica într-o postare pe Facebook.

Ei mai insistă că „parcul" va avea doar 10.000 mp de spațiu verde iar restul suprafeței va consta într-un „gen de centru cultural, de afaceri, de cartier, alei mai mari ca suprafață decât spațiul verde, iarăși 1.000 mp pentru skate și o parcare pe câteva etaje pentru cei care vin mai de departe să se plimbe printre... betoane!!!".

Șeful Departamentului Juridic de la Sud Rezidential Real Estate, Bogdan Ivan, a declarat pentru *Newsweek România* următoarele: „Nu prea am ce să comentez legat de Parcul Tudor Arghezi pentru că sunt câteva procese la mijloc între Primărie și Eco Civica. Orice parc este binevenit. Parcul se construiește pentru că este nevoie de parcuri. În orice caz, este o chestiune care va ajuta locuitorii din zonă".

FOTO: FACEBOOK/DANIEL BĂLUȚĂ; PRIMĂRIA SECTOR 4

EDITORIAL

Justiția. E mai rău decât în vremea lui Dragnea

RĂZVAN CHIRUȚĂ, redactor-șef al *Newsweek România*

„Îmi pare rău că am ieșit în stradă pentru justiție" este replica pe care o aud tot mai des în ultima vreme de la oameni raționali și cinstiți, dezamăgiți de faptul că procurorii și judecătorii nu reușesc să se ridice din genunchi.

Liviu Dragnea nu mai e în libertate de doi ani, dar misiunea sa, de distrugere a luptei anticorupție și a justiției în ansamblu, a reușit. Deși s-a schimbat puterea politică, deși nu mai există presiunile din perioada 2017-2019, răul făcut de liderul PSD și complicii săi nu doar că nu a fost reparat, ci se întinde în continuare ca o cangrenă și distruge tot mai mult din sistemul și așa bolnav al justiției.

Dragnea nu mai e în libertate de doi ani, dar moștenirea pe care a lăsat-o pare să convină de minune noii puteri. Mare parte din oamenii din PSD care s-au suit cu picioarele pe justiție nu mai sunt în politică, dar minele lăsate de ei în urmă par să nu-i deranjeze pe politicienii PNL și USR-PLUS care au preluat guvernarea. Și care, în schimb, își ascund incapacitatea și lașitatea după cuvinte frumoase.

Secția Specială de Investigare a Infracțiunilor din Justiție (SIIJ) e încă în picioare, deși desființarea ei rapidă a fost promisă de coaliția de guvernare, a fost cerută de magistrați și a fost indicată de Curtea de Justiție a Uniunii Europene. Mai nou, ministrul Justiției Stelian Ion ne spune că așteaptă și avizul Comisiei de la Veneția. Doar un pretext pentru a acoperi faptul că PNL și USR-PLUS o lălăie în Guvern și în Parlament cu această secție toxică.

Inspecția Judiciară e condusă tot de Lucian Netejoru, judecătorul răsfățat în epoca Dragnea, al cărui mandat a fost prelungit controversat printr-o ordonanță de urgență promovată de Tudorel Toader peste perioada la care ar fi avut drept în mod legal.

Acest protejat al regimului Dragnea nu doar că nu a plecat, dar continuă să desfășoare, prin Inspecția Judiciară, anchete disciplinare împotriva magistraților care-l deranjează pe el sau pe cei care vor să țină în continuare justiția în genunchi.

Problema pensionării magistraților, la vârste când sunt, de fapt, la maximul de activitate, nu a fost rezolvată, așa că metoda e folosită de unii pentru a scăpa de responsabilitate sau de presiuni.

Dosarul „10 august" a fost blocat, cu rea intenție, și nimeni nu e pedepsit. Dosarul Revoluției a fost returnat procurorilor militari încă o dată, după 31 de ani, rechizitoriul din dosarul Mineriadei a fost anulat în întregime.

În dosarul Colectiv, judecătorul s-a făcut de râs împărțindu-l în două, apoi reunindu-l a doua zi. De fapt, manevra asta ridicolă nu a făcut decât să amâne convenabil finalul procesului, convenabil pentru Cristian Piedone, pentru care procurorii DNA au cerut opt ani de închisoare.

O judecătoare, Crina Muntean, a fost suspendată din magistratură nu în epoca anti-justiție a lui Dragnea, ci anul acesta, pentru un interviu, pentru că a dezvăluit tocmai golăniile din justiție.

De fapt, justiția stă azi mai rău decât în vremea lui Dragnea.

Atunci, în 2017 și 2018, magistrații încă se mai opuneau asaltului pesedist, prin proteste de stradă sau prin scrisori semnate de mii de persoane din sistem.

Acum, mare parte dintre ei s-au resemnat cu gândul că e mai bine să stai cuminte, să-ți iei salariul mare și apoi pensia uriașă, decât să lupți contra curentului. Mai apar voci disparate, care sunt repede aduse la tăcere. O tăcere asurzitoare, care domină deja sistemul de justiție.

DNA mai prinde doar polițiști care iau mită în pizza sau primari de comună care nu au proptele la nivel înalt să evite un dosar.

Justiția din România nu mai e suficient de credibilă nici măcar cât să-i fie trimiși înapoi condamnații din străinătate. Din Marea Britanie, mai exact. Deciziile aberante ale procurorilor și judecătorilor când vine vorba de infracțiuni de ordin sexual cu minori sau pe violență domestică au provocat deja de prea multe ori scandal.

Totuși, mie nu îmi pare rău că am ieșit în stradă pentru justiție, căci am făcut-o pentru un principiu. Dar e absolut de înțeles scârba care-i cuprinde pe cei care au crezut în stat de drept, în magistrați, în anticorupție și au înghețat de frig pentru a le apăra în 2017.

Cel mai trist e că nimic bun nu se întrevede în viitor. Actuala coaliție de guvernare nu are voință politică, ministrul Justiției are gura mare doar când e vorba să se apere pe sine, dar e răgușit când e vorba de șmecherii din sistem. Iar cei câțiva magistrați care mai au curajul sau puterea să vocifereze se aud tot mai greu.

Campanie electorală în R. Moldova: mârșăvia AUR la adresa României

OVIDIU NAHOI, contributor al *Newsweek România*

România este, în general, văzută dinspre Republica Moldova drept o țară de succes, mai bogată și mai dezvoltată, cu un sistem legislativ și juridic mai puternic.

La 11 iulie, în Republica Moldova vor avea loc alegeri legislative anticipate. Confruntarea se anunță acerbă între tabăra pro-occidentală, preprezentată în principal de Partidul Acțiune și Solidaritate, al Maiei Sandu, și formațiunea Dreptate și Adevăr a lui Andrei Năstase și, pe de alta, de blocul pro-rus, cu alianța Dodon-Voronin și partidul baronului local de Orhei Ilan Șor, cărora li s-ar putea adăuga ceea ce a mai rămas din partidul oligarhului Vladimir Plahotniuc.

O notă aparte o reprezintă Partidul Nostru, lui Renato Usatâi.

Așa cum au arătat și alegerile prezidențiale de anul trecut și cum sugerează și sondajele de opinie, orientarea pro-europeană a devenit ușor majoritară în Republica Moldova.

Iar aici, un rol important l-a jucat și România, prin sprijinul consecvent pentru aspirațiile europene ale Republicii Moldova, prin sprijinul în încheierea Acordului de Asociere cu UE și ridicarea vizelor, prin programele sociale și de infrastructură finanțate și, recent, prin ajutoarele masive constând în materiale sanitare și vaccinuri.

România este, în general, văzută dinspre Republica Moldova drept o țară de succes, mai bogată și mai dezvoltată, cu un sistem legislativ și juridic mai puternic.

Atunci când miliardul de dolari a fost furat din bănci, moldovenii revoltați au cerut, în stradă, „să vină Kövesi"!

Și asta, indiferent de etnie și de orientarea politică. Prin angajamentul împotriva corupției, România reușea să unească societatea atât de divizată de dincolo de Prut.

În aceste condiții, și unionismul a ajuns la un nivel maxim, fără însă a fi curentul majoritar în societate.

Unionismul este cuprins în orientarea pro-europeană, fără însă ca toți moldovenii pro-europeni să fie și unioniști. Aceasta este o realitate de care trebuie să ținem seama.

De altfel, liderii pro-europeni de la Chișinău abordează cu multă prudență ideea unirii, spunând că aceasta este o chestiune în care moldovenii vor putea decide de-abia după ce instituțiile statului vor fi consolidate și eliberate de corupție. Explicația e simplă: liderii pro-europeni nu vor să-și înstrăineze nici curentul unionist și nici pe cel european ne-unionist.

Dar acest echilibru fragil ar putea fi perturbat chiar din România, prin implicarea în alegeri a extremei drepte.

Reprezentantul AUR în Republica Moldova, un anume Vlad Bilețchi, a lansat în startul campaniei electorale un fake mare cât Rusia lui Putin: el a înregistrat la punctul de trecere a frontierei de la Leușeni un clip în care afirmă, fără cea mai mică urmă de rușine, că România a introdus regimul de vize pentru cetățenii Republicii Moldova. Inutil de comentat.

Dar să observăm că AUR – partid care se pretinde a fi unionist - transferă în Republica Moldova imaginea unei Românii prăbușite, a unui dezastru economic și social, a unei țări înrobite de Uniunea Europeană.

Aceasta este o imagine care contrastează cu cea pe care frații de dincolo de Prut o au, în general, despre România – și pe care și-au făcut-o prin prisma propriilor experiențe. Dar este o imagine care se potrivește de minune cu cea zugrăvită de Sputnik, organul de propagandă al Kremlinului, prezent în Republica Moldova.

În Republica Moldova, AUR seamănă diviziunea între unioniști și, în plan mai larg, între cetățenii unioniști și România. Scopul pare a fi divizarea votului pro-european, ruperea unui contingent de alegători, astfel încât să facă imposibilă formarea unei majorități pro-europene de către Maia Sandu.

În concepția sovietică, preluată și de propaganda actuală a Kremlinului cu privire la cel de-Al Doilea Război Mondial, România a fost un stat fascist și agresor.

Această abordare a fost aruncată în ridicol în anii de după prăbușirea URSS, câtă vreme scena politică românească a fost dominată de partide mainstream, membre ale marilor familii europene. Orice-ar fi, nu poți găsi fasciști nici la socialiștii europeni, nici la populari și nici la liberalii transformați acum în Renew Europe.

Iată însă că, odată implicat în Republica Moldova, AUR oferă propagandei lui Putin exact ce-i lipsea: acea formațiune având în discurs elemente legionare și care îi ridică în slăvi pe criminalii de război.

Unii spun că cei de la AUR sunt idioții utili ai Moscovei. Întrebarea este dacă sunt chiar atât de idioți.

INFRASTRUCTURĂ RUTIERĂ

4 centimetri de autostra pentru fiecare român

România a construit aproape 800 de kilometri de autostradă după Revoluție, mult mai puțin decât alte state ale fostului bloc sovietic.

ROMÂNIA ȘI POLONIA AU SCĂPAT APROAPE în același timp de sub jugul comunist și cu o zestre de câteva sute de kilometri de autostradă. După aproape 32 de ani, realitatea arată că România are aproximativ 1.000 de kilometri de autostrăzi și variante ocolitoare ale orașelor, în timp ce Polonia a construit de patru ori mai mult.

„Ca și comparație plastică, România are doar 4 centimetri de autostradă pe cap de locuitor față de alte țări europene care ating și 25 centimetri pe cap de locuitor. În 1990, România avea 120 kilometri de autostradă, iar acum are aproximativ 910 kilometri. Spre comparație, Polonia avea, în 1990, 366 kilometri de autostradă, iar acum are peste 3.600 km de autostradă și drumuri expres. Ungaria are, în prezent, peste 1.500 kilometri de autostradă, rezultând o disparitate enormă în domeniul infrastructurii între România și restul Uniunii Europene", potrivit inginerului Daniel Mătăsaru, secretar general Asociatia „Moldova Vrea Autostradă" care a stat de vorbă cu *Newsweek România*.

DE

PETRE BĂDICĂ
petre.badica@newsweek.ro

Nici dacă Ungaria ar sta pe loc, iar România ar finaliza toți kilometrii de autostradă la care se lucrează în acest moment, nu am ajunge din urmă țara vecină.

O analiză realizată de *Newsweek România* arată că România are în construcție aproape 230 kilometri de autostradă, variante ocolitoare și pasaje. Vorbim de infrastructură rutieră mare.

În 2021 se vor inaugurara 59 kilometri de autostradă, în 2022 – 95,5 km, 2023 – 13 km, în 2025 – 64 km.

Desigur, în timp vor începe lucrări pe alte tronsoane: exemplu loturile 2, 3 și 4 de pe Sibiu – Pitești sau tronsonul ultim de pe Drumul Expres Craiova - Pitești.

Prima autostradă va străbate România de la un capăt la altul în 2026, când se va deschide autostrada Sibiu – Pitești, și când Autostrada de Centură București va fi deja gata (2024). Din nefericire, Moldova va ajunge, în Occident, pe autostradă, doar în 2030. N

Două variante de ocolire a Capitalei. Din 2023

Bucureşti este singura capitală a unui stat membru al Uniunii Europene care nu are o autostradă de centură.

MINISTERUL TRANSPORTURILOR CONSTRUIEŞTE UN DRUM de mare viteză, de la zero, intitulat Autostrada de Centură a Bucureştiului, şi construieşte pasaje pe actuala Variantă ocolitoare a Capitalei.

Autostrada de Centură (AO) va avea 102 kilometri. A fost desemnat, surprinzător, abia al nouălea cel mai important proiect de infrastructură rutieră în Masterplanul pentru Transporturi. AO a fost promisă în Programul PSD de guvernare 2016 - 2020, dar proiectul nu a demarat. În acest moment, loturile din zona sud au fost licitate şi se află în diverse stadii de execuţie. Cele mai avansate sunt: tronson Vidra - Bragadiru (16%), Glina – Vidra (3%). În zona de nord, tronsoanele sunt în faza de licitaţie. AO va fi destinată traficului greu de mărfuri, dar şi tuturor acelora aflaţi în tranzit. În acest fel, Centura Bucureştiului va fi „eliberată" şi folosită de locuitorii suburbiilor, navetişti, firme de curierat şi logistică.

O centură pentru localnici

Autorităţile au abandonat modernizarea Şoselei de Centură a Capitalei (lungime 70 km), pentru care nu există în plan începerea unor licitaţii sau lucrări. Pe 40 de kilometri de pe Centura Capitalei se circulă pe o singură bandă.

Ministerul Transporturilor modernizează, însă, doar 11 kilometri între DN2 (ieşirea din Voluntari) şi AutostradaSoarelui.

În sud, se modernizează, în ritm bun, pasajele peste Centura Bucureşti, locuri unde apar ambuteiaje, în ambele sensuri, în multe momente ale zilei.

Modernizarea pasajelor a început tot cu întârziere, în 2020. Emblematică este întârzierea de 18 luni de la Pasajul Mogoşoaia pentru că trei instituţii ale statului, controlate de acelaşi partid, nu au eliberat la timp autorizaţii.

Contractul pentru proiectatea şi execuţia Pasajului Mogoşoaia a fost semnat în octombrie 2018. El fusese atribuit companiei Strabag în august 2018. De atunci şi până în aprilie 2020, timp de aproape doi an, constructorul nu a putut demara lucrările pentru că statul nu i-a pus la dispoziţie toate avizele. Avizele lipsă trebuia eliberate de Ministerul Mediului şi de două companii de utlităţi.

Pasaj Domneşti
Stadiu – 27%
Deschidere 2022

Autostrada de Centură O - LOT 3
Lungime 15 km
Stadiu – 1%
Deschidere: 2022

FOTO: NEWSWEEK ROMÂNIA

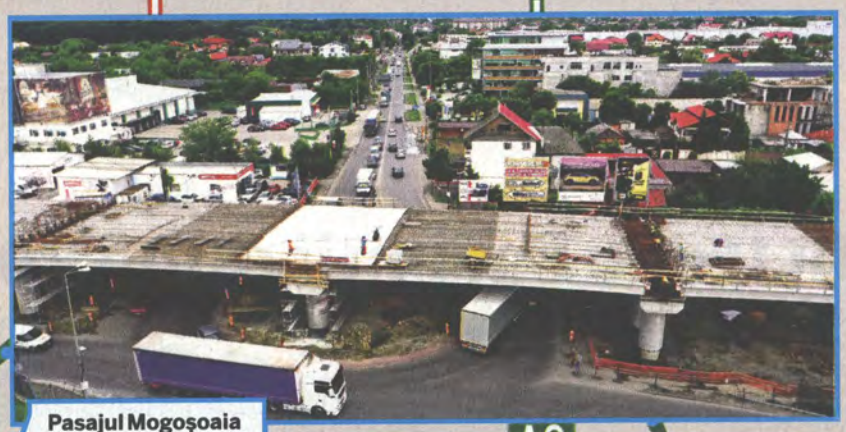

LEGENDĂ.
ACB – Autostrada de Centură București (A0)
CB – Centura București
A1 – Autostrada 1 (spre Pitești)
A2 – Autostrada 2 (spre Constanța)
A3 -Autostrada 3 (spre Ploiești).

Pasajul Mogoșoaia
Stadiul – 49%
Deschidere 2021

ACB

A3

CB

2

BUCUREȘTI

CB

Autostrada de Centură Nord
Lungime – 50 kilometri, se află în diverse stadii ale licitației.
Inaugurare – 2024

3

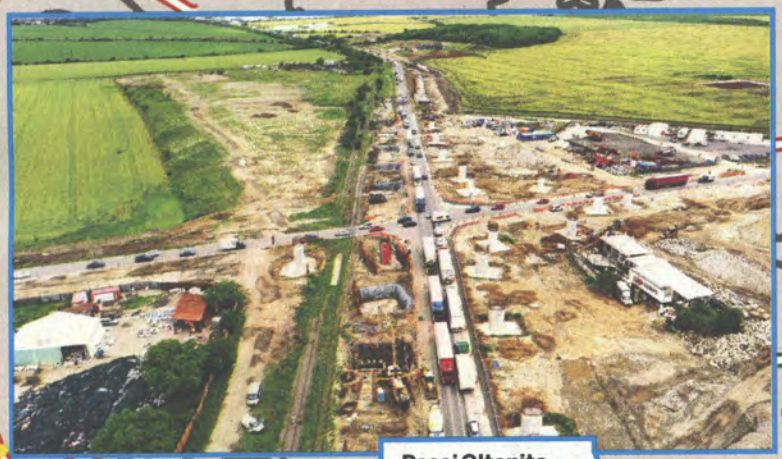

Modernizarea Voluntari – A2
Lungime – 11 km
Stadiu – 11%
Finalizare 2022

A2

Pasaj Oltenița
Stadiul – 20%
Deschidere 2022

CB

ACB

Centura București, Sud
32 de kilometri
Fără constructor
Fără termene

Autostrada de Centură 0 - LOT1
Lungime 17 km
Stadiu - 3,2%
Deschidere: 2023

Pasaj Berceni
Stadiul – 20%
Deschidere: 2022

Autostrada de Centură 0 - LOT 2
Lungime 16 km
Stadiu – 16%
Deschidere: 2023

5

Autostrada trece Carpații după 2025

Autostrada Sibiu – Pitești străbate trei județe și se întinde pe 122 de kilometri.

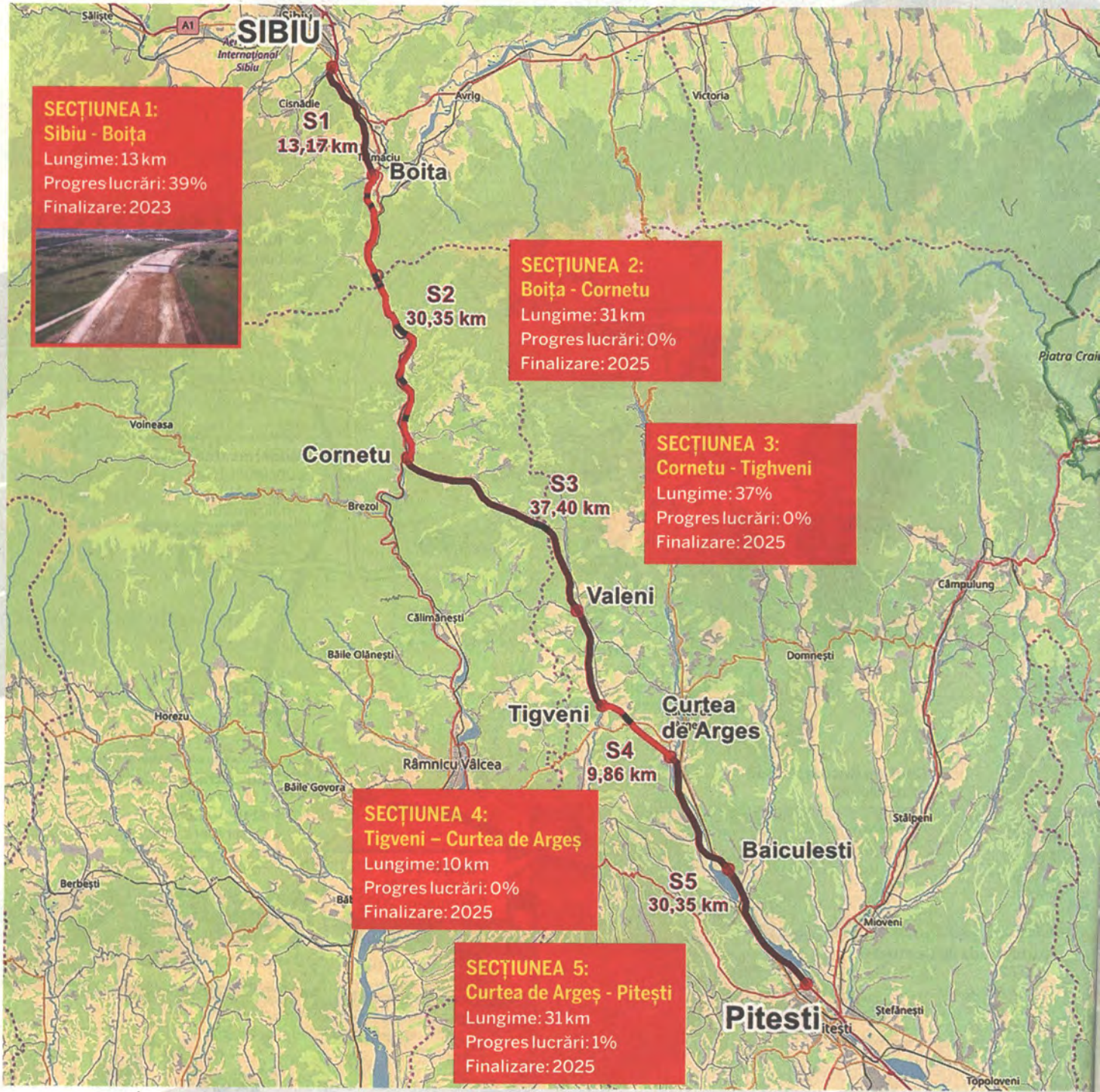

TRASEUL
Autostrăzii Sibiu – Piteşti (stânga sus). Imagine cu lucrări pe tronsonul 1, cel mai avansat, între Sibiu şi Boiţa (dreapta).

FOTO: TURNU SFATULUI

COSTURILE SUNT URIAŞE. CELE MAI IEFTINE tronsoane s-au licitat pentru 600 de milioane (tronsonul 1 dinspre Sibiu) şi 1,7 miliarde lei (tronsonul 5 dinspre Piteşti). Celelalte se află în diverse faze ale licitaţiei, iar câte un câştigător ar urma să fie anunţat anul acesta sau în 2022 cel mai târziu. Pe lotul 3, între Cornetu şi Tigveni, care va costa aproape 5 miliarde de lei, a fost nevoie de o licitaţie de precalificare pentru alegerea a şase constructori finalişti.

În total, autostrada va costa peste 10 miliarde de lei, cea mai mare parte din bani fiind fonduri europene.

Munca va fi titanică.

„Pentru realizarea proiectului este necesară defrişarea unor suprafeţe de teren cu scoaterea definitivă a acestora din fondul forestier. Suprafaţa totală scoasă din fond forestier este estimată la 198 de hectare, atât pentru realizarea autostrăzii cât şi pentru realizarea ecoductelor... Tunelul Poiana are o lungime de 1.700 de metri, cu un gradient de 0,68% care urcă de la nord la sud, şi va fi excavat din ambele părţi în acelaşi timp... Tunelul Curtea de Argeş are o lungime de 1.350 m cu un punct înalt în interiorul tunelului la aproximativ 250 m de portalul nordic", sunt doar câteva elemente din documentaţia depusă la Agenţia Naţională pentru Protecţia Mediului.

Câştigurile vor fi imense. În acest moment, datele CNAIR arată că, pe cei 101 kilometri străbătuţi pe Valea Oltului între Sibiu şi Piteşti, se circulă cu 52 de kilometri pe oră. Viteza maximă admisă pe viitoarea autostradă va fi de 130 km pe oră.

În Masterplanul pentru Transport se arată: „conectarea la nivel de autostradă a centrelor economice Sibiu şi Piteşti crează continuitate în lungul unui coridor rutier între Marea Neagră şi vama de vest a ţării".

Media zilnică anuală a maşinilor ce tranzitează Sibiu – Piteşti este de 60.000, iar 95% din drum are o singură bandă pe sens.

Deşi se află pe prima poziţie ca importanţă a proiectelor de infrastructură rutieră, lucrările la Autostrada Sibiu – Piteşti au început abia anul trecut pe lotul Sibiu – Boiţa, cel mai scurt, ieftin şi simplu de făcut. Autostrada a fost un obiectiv în Programele de guvernare din 2013 şi 2016. Dar în timpul guvernării PSD nu s-a întâmplat absolut nimic.

Autostrăzile care au sărăcit Moldova

În Moldova există doar 30 de kilometri de autostradă, aferenți Șoselei de Centură Bacău.

PE CEL MAI SCURT TRASEU ÎNTRE granița de est și cea de vest a României (Ungheni-Iași-Oradea-Borș) trebuie traversate la acest moment peste 120 de localități, timpul de parcurs fiind de peste 13 ore, la o viteză medie comercială de sub 50 km/h.

Lipsa unei infrastructuri de transport moderne și rapide a crescut semnificativ prețul prin cheltuielile și timpii de transport, făcând regiunea de nord-est mai puțin atractivă din punct de vedere economic.

„Efectele acestei situații se reflectă în cifrele statistice ale Regiunii Nord-Est, regiune care deține peste 10% din teritoriul României și aproape 20% din populația țării: sub 2% din investițiile străine directe în România ajung în întreaga Regiune Nord-Est, 5% din cifra de afaceri a companiilor din România, sub 5% din exporturile României, 34% din media UE a nivelului de trai; 35% rata sărăciei (față de 5,5% în București)", explică pentru *Newsweek România* inginer Daniel Mătăsaru, secretar general Asociația „Moldova Vrea Autostradă".

Șase județe fruntașe la accidente

Viitorul și dezvoltarea acestei regiuni depind în mod vital de prioritizarea construcției unei autostrăzi pe axul median Est-Vest alături de o alta, pe axul Nord-Sud.

„Cele două autostrăzi (A8 - Unirii și A7 - Moldovei), componente ale coridoarelor de transport TEN-T CORE, îndeplinesc principalul obiectiv al alocării fondurilor europene: de a elimina legăturile lipsă și blocajele, de a asigura conexiuni fără discontinuități pentru transport regional și pe distanțe lungi, astfel încât orice oraș mare al UE să fie la mai puțin de 100 km de o autostradă.

Riscul accidentelor cu victime este mai mare de șase ori pe drumurile naționale față de autostrăzi din cauze multiple cum ar fi trecerea prin localități (pietoni, bicicliști, căruțe etc), intersectarea cu trecerile de cale ferată, lipsa de separație a sensurilor și timpul enorm de deplasare în condițiile respectării tuturor restricțiilor de circulație.

Statisticile furnizate de Asociația Worldstreet menționează că, în perioada 2015 – 2020, în șase județe din regiunea de Nord-Est a țării: Suceava, Botoșani, Iași, Neamț, Vaslui, Galați au avut loc 28.131 accidente rutiere, din care 8.135 cu răniți grav și 1.903 cu morți. În 5 ani, din 2015 și până în 2020, doar în județul Iași au avut loc aproape 7.000 de accidente rutiere, cu 350 de morți", explică Daniel Mătăsaru.

Situația Autostrăzilor potrivit monitortizării „Moldova vrea Autostradă"

Pe **A7** există un tronson deja scos la licitație pentru execuția lucrărilor (Ploiești-Buzău - termen de depunere a ofertelor 4 august 2021), 3 tronsoane care ar urma să fie scoase la licitație pentru execuția lucrărilor tot în acest an (Buzău-Focșani - în luna august 2021, conform estimărilor CNAIR, Focșani-Bacău și Bacău-Pașcani - în luna noiembrie/decembrie 2021) și un tronson aflat în etapa Analiză Multicriterială 2 și a studiilor geotehnice în teren (Pașcani-Suceava-Siret).

Tronsonul Ploiești - Pașcani trebuie finalizat cel târziu în vara anului 2026, tronsonul Pașcani-Siret având ca termen asumat prin Masterplanul pentru Transport anul 2030.

Pe **A8** avem tronsonul montan Tg. Mureș - Tg. Neamț - Pașcani al cărui studiu de fezabilitate trebuie să

PROIECTE
Hărțile celor două autostrăzi lipsă din Moldova (stânga și jos). Șoseaua de Centură a Bacăului este singura dovadă că se fac autostrăzi în Moldova

fie predat pe 7 august 2021. Cele două capete ale sectorului montan (Tg. Mureș – Miercurea Nirajului: 25 km și Leghin – Pașcani: 34 km) au fost incluse în PNRR și urmează a fi executate cu prioritate până în 2026. De asemenea, pe tronsonul Pașcani-Iași-Ungheni avem în derulare un contract pentru actualizare SF+PTE.

Celelalte tronsoane din A8 ar trebui să fie finalizate până în anul 2030.
Pe **A13** Bacău - Brașov suntem în faza de Analiză Multicriterială 2 și a studiilor geotehnice în teren, dar această autostradă este pe Coridorul Secundar, cu termen de finalizare puțin mai îndepărtat, comparativ cu A8 și respectiv A7.

Avem suficiente resurse?

Probleme pot să apară întotdeauna din punct de vedere tehnic, al procedurilor și termenelor de implementare, al diverselor situații neprevăzute, al deciziilor politice.

„Anticipăm însă și o adevărată provocare în actualul context în care se lucrează pe foarte multe direcții în dezvoltarea infrastructurii rutiere mari în România. Aceasta este legată de capacitatea tehnică și al resurselor necesare ducerii la bun sfârșit a acestor proiecte de către constructori (logistică, resurse umane, materiale și materii prime - piatră, fier beton, ciment, bitum etc), de aceea autoritățile statului trebuie să gândească foarte bine în avans aceste lucruri și să anticipeze factorii de risc pentru a evita eventuale blocaje în fluxul de aprovizionare", spune Daniel Mătăsaru.

AUTOSTRADA Sebeș – Turda, de 72 km în lucru (sus). Tunelurile pentru urși de pe Lugoj – Deva, finalizate cu un miliard.

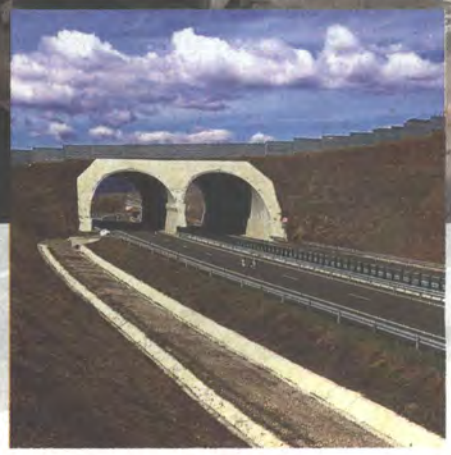

Trei autostrăzi în Ardeal, niciuna gata

Transilvania a fost răsfățata proiectelor de infrastructură, dar lucrurile au luat-o razna.

AUTOSTRADA TRANSILVANIA a fost primul contract de infrastructură rutieră mare semnat în regiune. În 2003, premierul Adrian Năstase anunța că Autostrada Transilvaniei (450 de km) va fi terminată în 2011. După ce a încasat un milliard de dolari, compania constructorare Bechtel a reușit să finalizeze doar 50 de kilometri.

Porțiunea dintre Brașov și Târgu Mureș a fost complet abandonată. Între Târgu Mureș și Gilău sunt 105 kilometri, deschiși fiind 84 de kilometri, mai puțin porțiunea Ogra – Câmpia Turzii.

Pe tronsonul Gilău – Borș, în lungime de 162 de kilometri, este un adevărat dezastru. A fost finalizată doar 10% din autostradă, pentru restul tronsoanelor termenele de deschidere fiind 2022 – 2024.

Unele porțiuni, de exemplu Poarta Sălajului - Zalău (15 km) sau Zalău - Nușfalău (25 km), încă se licitează.

Autostrada 1 are continuitate de la Sibiu la Nădlac cu o porțiune lipsă de 10 kilometri. Aici, șoferii trebuie să iasă de pe autostradă și să înainteze folosind un drum național. Se crează ambuteiaje și se poate aștepta până la o oră în coloană. A fost nevoie de 6 ani pentru ca autoritățile să decidă scoaterea la licitație a așa numitelor tuneluri pentru urși ce trebuie construite pe A1.

Ele vor fi amplasate pe porțiunea dintre Marginea și Holdlea la un cost ce se ridică la un miliard. România va trebui să le construiască până în 2023, altfel UE ar putea cere înapoi finanțarea pe care a oferit-o pentru toată porțiunea de autostrada dintre Deva și Lugoj.

Autostrada Sebeș – Turda, care va lega Autostrada Transilvania de Autostrada 1, este o poveste tragică, fără sfârșit.

Autostrada Sebeș – Turda are doar 72 de kilometri dar nu se circulă decât pe jumătate, partea dinspre Turda.

Pe lotul 1, între Lancrăm și Sântimbru, care are 17 kilometri, în luna mai stadiul lucrărilor era de 96%. În luna iunie 2020 a ajuns la 96,01%. În luna octombrie, lucrările erau la 92%.

Pe lotul 2, între Sântimbru și Aiud, care are 24 de kilometri, lucrările în mai indicau un stadiu de 85,05%. În iunie lucrările au ajuns la 85,9%. În octombrie anul trecut lucrările erau la un nivel de 75%.

Lucrările la Autostrada Sebeș – Turda ar fi trebuit să înceapă în 2014, când s-au și anunțat câștigătorii licitației. Pe autostrada de 70 de kilometri ar fi trebuit să se circule din 2016, dar acest lucru nu s-a întâmplat. Primele două loturi din Autostradă s-au deschis abia în 2018.

Sudul țării: Ne votați, nu facem autostrăzi

Între anii 2013 și 2019, cât PSD s-a aflat la guvernare, în zona de sud-est (Oltenia) nu s-a construit niciun centimetru de autostradă.

ESTE SURPRINZĂTOARE LIPSA oricărei inițiative concrete în proiectele de infrastructură rutieră într-o zonă unde partidul condus, pe rând, de Ponta, Dragnea și Dăncilă a câștigat mereu alegerile cu scoruri de peste 50%. Promisiuni au fost.

Între București și Giurgiu ar trebui să treacă **Autostrada 5,** extrem de necesară pentru traficul de camioane care ajung în punctul de frontieră cu Bulgaria. Abia anul acesta au început lucrările la Șoseaua de Centură Giurgiu care trebuie terminată în toamnă. Varianta ocolitoare, care are 5 kilometri, va costa 100 de milioane de lei.

Aflată în drum spre Giurgiu, centura ocolitoare Mihăilești se relicitează după ce s-a ajuns la un stadiu al lucrărilor de 39%, iar contractul a fost reziliat.

Un alt proiect complet abandonat este Autostrada Sudului.

„Aici, pe această scenă, primul-ministru Victor Ponta, un om de cuvânt, prietenul meu, camaradul meu, a răspuns la o întrebare de-a mea, că da, autostrada Sudului va începe. Și la începutul lunii decembrie (2013 n.,red.), aici, la Alexandria, se va semna documentul care va iniția măsurătorile pentru autostrada Sudului. Și pentru asta, sincer, vreau să-i mulțumesc", a spus Dragnea la un miting electoral.

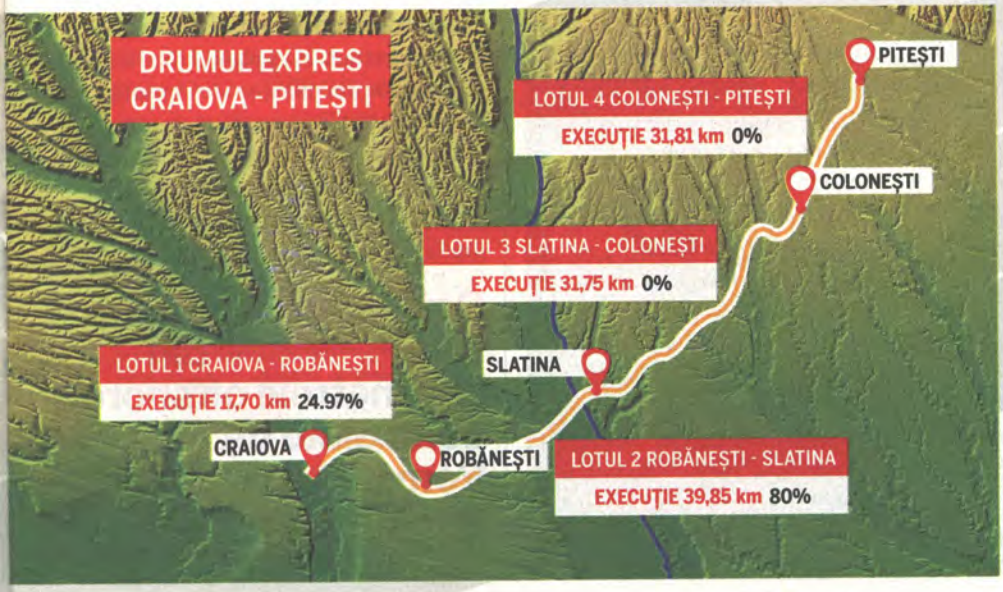

Proiect doar pe hârtie

Autostrada Sudului A6 este un proiect mai vechi, propus încă din 2004, pe traseul București – Alexandria – Craiova – Calafat, cu extindere spre Drobeta Turnu Severin – Lugoj, pentru joncțiunea cu Autostrada A1 pe traseul Lugoj – Timișoara – Arad – Nădlac.

Ministrul Transporturilor, Cătălin Drulă, a admis că autostrada nu este nici măcar pe hârtie, de aceea e nevoie de licitație pentru fazele de proiectare și construcție: „Licitația pentru proiectarea drumului de mare viteză Craiova-Lugoj a fost publicată pe SICAP abia în luna iunie a acestui an".

Autostrada a fost ignorată în Master Planul pentru transporturi.

Singurul proiect de infrastructură rutieră mare la care se lucrează este Drumul Expres Craiova – Pitești. Dar și aici veștile sunt doar pe jumătate bune. O porțiune de 40 de kilometri s-ar putea deschide anul acesta (Robănești - Slatina).

Pe o porțiune de 63 de kilometri (Slatina - Pitești) lucrările nu au început în acest moment. Lucrările au început abia în anul 2020.

„Noul drum expres va îmbunătăți traficul în regiune, unde în prezent deplasarea se desfășoară cu viteze medii sub 60 km/h, iar numărul deceselor este cu 5,8% peste media din România. Reducerea timpului de călătorie între Craiova și Pitești va diminua costurile de transport și va spori eficiența economică a rețelei rutiere din România. Proiectul, care face parte din rețeaua transeuropeană de transport, include construirea a două benzi de circulație în fiecare direcție, 10 tronsoane de racord și 75 de poduri sau pasaje", potrivit unei analize a Uniunii Europene care va contribui cu 726 milioane de euro pentru realizarea proiectului de 122 km.

ENERGIE

Marea Neagră are gaze. Degeaba

De câțiva ani, Marea Neagră pare să fi devenit un fel de bonanza a gazelor naturale. Nu e lună în care să nu se anunțe noi descoperiri spectaculoase.

MAREA NEAGRĂ ERA, LA UN moment dat, comparată chiar cu Marea Nordului. Problema este că nimeni nu extrage gaze din aceste zăcăminte și nici măcar perspectiva nu pare prea apropiată.

Toate țările riverane au probleme de corupție, birocrații ineficiente și instabilitate legislativă, ceea ce generează o primă problemă. Însă, deasupra întregului spațiu, se află umbra Rusiei, care a ocupat Crimeea, plus o bună bucată din offshore-ul Ucrainei, și face tot posibilul să mențină dependența statelor din regiune de Gazprom. Un jucător privat, cu interese majore în România, este însă tot mai implicat: OMV.

Newsweek România vă prezintă un scurt tablou de etapă al situației din țările care au anunțat că ar avea resurse de gaze în offshore: Turcia, Ucraina, Georgia, Bulgaria și România. Mai mulți experți apreciază că principala întrebare este: cine va fi primul care va începe să exploateze comercial gazele din Marea Neagră?

DE

MIRCEA MARIAN
mircea.marian@newsweek.ro

Turcia îi cheamă pe americani

Până acum, regimul autoritar al lui Erdogan a susținut că va exploata cu resurse proprii depozitele de gaze descoperite în Marea Neagră, depozite care ar conține aproximativ 540 de miliarde metri cubi de gaze naturale.

Dacă depozitele de gaze descoperite în Marea Neagră vor putea fi extrase, se va elimina dependența Turciei de importurile energetice din Rusia, Iran și Azerbaidjan. Însă, la mijlocul lunii iunie, un oficial turc a spus, pentru Reuters, că Exxon Mobil și Chevron s-au întâlnit cu Turkish Petroleum și au primit datele referitoare la descoperiri. „Cele două companii au primit datele tehnice și au decis că este nevoie de mai mult timp pentru a colabora în acest domeniu", a adăugat oficialul. Turcia speră să înceapă exploatarea acestor resurse până în 2023.

Gazele Ucrainei, la ruși

În 2012, Ucraina avea planuri mari cu exploatarea din offshore, dar, în 2014, Rusia a ocupat Crimeea și o mare parte din apele teritoriale ale acestei țări. Acum, Naftogaz, compania petrolieră deținută de stat, vrea să înceapă pe cont propriu

Deținătorii licențelor de exploatare din perimetrele offshore controlate de România așteaptă modificarea legii offshore

explorarea resurselor potențiale în apele pe care le controlează, dar estimează costurile cercetării la un miliard de dolari, în condițiile în care are deja pierderi de 684 milioane de dolari.

În plus, în 2014, Rusia a confiscat o subsidiară a Naftogaz, subsidiară care deținea instalații de foraj. În februarie, Naftogaz a semnat un acord de cooperare cu OMV Petrom, dar experții de la Kiev au semne de întrebare, fiindcă firma mamă, din Austria, deține acțiuni și la controversatul proiect North Stream, susținut de Rusia. În martie, un acord asemănător a fost semnat cu Naphtha Israel Petroleum, care are experiența exploatărilor în offshore, în Mediterana. Moscova a blocat orice exploatare în zona offshore a Crimeei, inclusiv în zona de exclusivitate economică, stabilită unilateral de Moscova.

Georgia și Bulgaria lucrează cu OMV Petrom

În iunie 2020, ministrul Economiei din Georgia, Natela Turnava, a anunțat că OMV Petrom a câștigat licitația pentru exploatarea gazelor din offshore-ul acestei țări. Georgia încerca din 2012 să găsească un investitor, dar nu reușea, datorită situației politice complicate de Rusia. Din 2022, OMV Petrom va începe explorarea perimetrului georgian. Un alt perimetru, mai aproape de Rusia, rămâne fără investitori.

În septembrie 2020, OMV Petrom a cumpărat integral OMV Offshore Bulgaria și a devenit partener cu Total (care deține 57,14% din participație) în exploatarea perimterului Han-Asparuh. Han-Asparuh este situat în vestul Mării Negre, în Bulgaria, la sud de perimetrul Neptun Deep din România și se întinde pe o suprafață de 13.819 km² cu o adâncime maximă a apei de peste 2.000 m. Cele două companii evaluau încă potențialul acestei zone.

România, în stand-by

Deținătorii licențelor de exploatare din perimetrele offshore controlate de România așteaptă modificarea legii offshore, elaborate în regimul Dragnea, dar, deocamdată, Guvernul n-a prezentat niciun proiect.

În paralel, Romgaz negociază cu Exxon preluarea participației la Neptun Deep, perimetrul pe care-l deține această companie, care ar vrea să se retragă. OMV Petrom a anunțat că, după modificarea legii offshore ar avea nevoie de un an doar ca să ia decizia de a extrage gazele. „Dezvoltarea Mării Negre pentru noi are o întârziere de patru ani, în așteptarea legislației. Aceasta este mutarea pe care o așteptăm, schimbarea. Să nu se întâmple același lucru cu alte proiecte care vor veni. Pentru a putea accesa fondurile, puneți legislația în vigoare și transformați-le în proiecte adevărate", spunea, în mai, Christina Verchere, CEO OMV Petrom. N

MAREA NEAGRĂ
Platoul continental și zonele economice exclusive ale țărilor din Marea Neagră (stânga). Exploatări gaze în Marea Neagră (dreapta sus).Putin la pompă

FOTO: COTIDIANUL; INFOBRASOV; MOSCOW TIMES

JUSTIȚIE

Lista promisiunilor ratate de Stelian Ion

În ianuarie, noua guvernare anunța entuziasmată că va reuși să scoată România de sub monitorizarea specială a Uniunii Europene, prin MCV, și astfel ni se va deschide calea spre primirea în spațiul Schengen.

„ASTĂZI, GUVERNUL A ADOPTAT Memorandumul pentru finalizarea MCV. Ne-am asumat, în programul de guvernare, îndeplinirea acestor criterii esențiale pentru statul de drept din România. Ulterior, finalizarea MCV va veni ca o consecință a eforturilor noastre concretizate", declara ministrul Justiției, useristul Stelian Ion.

Printre altele, el anunța că proiectele legilor justiției vor fi aprobate de către Guvern până la sfârșitul lunii aprilie 2021. Nu au fost aprobate nici azi. Între timp, la 8 iunie, a sosit raportul MCV al Comisiei Europene, care a pus capăt entuziasmului privind ridicarea rapidă a monitorizării sau primirii în Schengen.

„Comisia așteaptă cu interes ca autoritățile române să transpună acest angajament în măsuri concrete, legislative și de altă natură", se arată în raportul de la Bruxelles.

O situație specială este cea a infractorilor care fug peste hotare și pe care România nu-i recuperează, dar această chestiune nu figura în programul de guvernare, iar Justiția împarte responsabilitatea și cu alte structuri ale statului.

Newsweek România vă prezintă lunga listă de eșecuri și semi-eșecuri ale ministrului Justiției, precum și ale partidului său, după șase luni la putere.

DNA, blocat și subfinanțat

Parchetul anticorupție a profitat de raportul MCV pentru a transmite, voalat, și criticile proprii către guvernare, arătând că instituția nu are dotarea și resursele necesare.

Abia după raportul MCV și criticile frecvente dinspre DNA, Guvernul a aprobat transferarea către acest parchet a 90 de polițiști judiciari, deși solicitarea era făcută din 2020.

Iată reproșurile DNA, așa cum apar ele într-un comunicat:

- nerepararea modificărilor aduse legilor justiției în perioada 2017 – 2019 (inclusiv înființarea SIIJ), care au dus la o criză acută de personal la DNA,
- nepunerea de acord a legislației în vigoare cu deciziile Curții Constituționale,
- neîntărirea capacităților tehnice ale DNA etc.

În plus, într-un interviu, șeful DNA, Crin Bologa a arătat că Stelian Ion nu organizează concursuri pentru posturile de conducere din acest parchet: „Declanșarea procedurilor pentru ocuparea acestor funcții ar aparține ministrului Justiției". Ministrul nu a răspuns acestor acuzații.

În programul de guvernare, Ministerul Justiției își asumase ca obiectiv pe „termen scurt" (deși acesta nu era clar delimitat): „Este necesară o refacere a competențelor DNA cu privire la corupția din justiție. De asemenea, este necesară asigurarea suportului logistic și uman: mijloace tehnice pentru interceptări, suplimentarea schemei de personal (ofițeri de poliție, procurori, personal auxiliar) atât pentru DNA cât și pentru DIICOT".

DE

MIRCEA MARIAN
mircea.marian@newsweek.ro

Desființarea Secției Speciale, noi amânări

Desființarea controversatei Secții de Investigare a Infracțiunilor din Justiție (SIIJ) a trecut de Camera Deputaților încă din martie, dar cu un controversat amendament: magistrații pot fi trimiși în judecată doar cu acordul CSM. Această formă de superimunitate a fost criticată chiar de către asociațiile de magistrați.

Proiectul a ajuns la Senat, unde a rămas în stand-by. După apariția ra-

ELECTORALE
Ministrul Justiției, Stelian Ion, a promis în campania electorală că va desființa rapid Secția Specială. Au trecut șapte luni de la alegeri. SIIJ e încă în viață.

portului critic al Comisiei Europene, Stelian Ion a adus în discuție încă o amânare, cerând opinia Comisiei de la Veneția.

„A fost decizia de a aștepta avizul de la Comisia de la Veneția, care va veni la începutul lunii iulie", a afirmat ministrul USR. Cum în iulie și august este vacanță parlamentară, este puțin probabil ca desființarea SIIJ – care, probabil, va fi contestată la Curtea Constituțională, când legea va trece de Legislativ – să aibă loc prea devreme.

Legile Justiției, neschimbate

În martie, ministrul Stelian Ion susținea că a trimis la CSM, pentru avizare, pachetul de modificare a legilor Justiției. Ulterior, s-a aflat că el nu se consultase cu partenerii de coaliție. În consecință, nici la ora actuală nu există măcar un proiect al pachetului care va abroga legislația impusă de Dragnea.

„Lucrăm la ultimele articole pe chestiunile care au rămas de soluționat și în perioada imediat următoare vom ajunge la o formă finală, astfel încât anticipez că în sesiunea următoare să înceapă o discuție și adoptare pe procedură parlamentară", a declarat Stelian Ion, la începutul lunii iunie.

Modificarea Constituției, uitată

În programul de guvernare, la capitolul dedicat Ministerului Justiției, figurează și o reformă constituțională. „Pentru alte propuneri de revizure a Constituției vom constitui o comisie parlamentară dedicată, care va face o propunere de revizuire la finele primului an de guvernare", se afirmă în program. Până acum, după circa șase luni, nici măcar nu s-a constituit o comisie parlamentară, iar USR nu a făcut niciun demers în acest sens. Programul de guvernare insista pe „**reformarea instituției Curții Constituționale** în sensul eliminării acelor factori care au condus la politizarea deciziilor acestui organism fundamental într-o democrație".

Nici despre inițiativa USR-PLUS „Fără penali" nu se mai vorbește, deși, tot în programul de guvernare, tot la capitolul „Ministerul Justiției", se promite: „Avem în vedere votarea textului susținut de 1 milion de cetățeni și în Senat, după care urmează organizarea referendumului de schimbare a Constituției în primele trei luni după încetarea epidemiei COVID-19".

Reforma Inspecției Judiciare: zero

„În perioada imediat următoare avem în vedere o reformă a Inspecției Judiciare astfel încât această instituție să ofere garanții sporite de independență și imparțialitate", se arată în programul de guvernare.

Din nou, nu s-a petrecut nimic. Inspecția Judiciară a fost criticată de ultimul raport MCV, arătând că aceasta este un instrument de presiune la adresa magistraților care critică direcția reformelor în Justiție sau scurg informații în spațiul public. Șeful instituției a rămas Lucian Netejoru, pe care PSD a făcut tot posibilul să-l păstreze în funcție, inclusiv prim emiterea unei ordonanțe de urgență.

Șeful Inspecției Judiciare a rămas Lucian Netejoru, pe care PSD a făcut tot posibilul să-l păstreze în funcție

FOTO: INQUAM PHOTOS / ILONA ANDREI

TEORIA „PARCĂRII"

Parcarea în centr
cea mai scumpă din Europa raporta

AMSTERDAM
Preț parcare: **6 – 7,5 €/h, în funcție de zonă***
Program: **L – S, 09.00 – 04.00; D, 12.00 – 04.00**
Salariu minim Olanda: **1.636 €**
Ore parcare achitate cu salariul minim: **272 h (*218)**

BARCELONA
Preț parcare: **2,75 – 3 €/h, în funcție de zonă***
Program: **L – D, 09.00 – 20.00**
Salariu minim Spania: **1.108 €**
Ore parcare achitate cu salariul minim: **369 h (*402)**

BERLIN
Preț parcare: **2 €/h (există și o zonă cu 2 €/30 min.*)**
Program: **L – S, 09.00 – 22.00**
Salariu minim Germania: **1.584 €**
Ore parcare achitate cu salariul minim: **792 h (*392 h)**

FRANKFURT
Preț parcare: **2 €/h (există și o zonă cu 4 €/h, max. 1h*)**
Program: **L – S, 09.00 – 20.00**
Salariu minim Germania: **1.584 €**
Ore parcare achitate cu salariul minim: **792 h (*392)**

GENEVA
Preț parcare: **2,8 Sfr/h (cca. 2,5 €/h)**
Program: **L – S, 8.00 – 11.30 / 13.30 – 18.00**
Salariu minim canton Geneva: **4.000 Sfr (cca. 3.650 €)**
Ore parcare achitate cu salariul minim: **1.460 h**

MILANO
Preț parcare: **2 €/h**
Program: **L – D, 08.00 – 24.00**
Salariu minim Italia: **nu este stabilit**
Ore parcare achitate cu salariul minim: **nu se poate calcula**

MADRID
Preț parcare: **2,7 €/2h***
Program: **L – V, 09.00 – 20.00; S, 09.00 – 15.00**
Salariu minim Spania: **1.108 €**
Ore parcare achitate cu salariul minim: **410 parcări de 2h***

ROMA
Preț parcare: **1,2 €/h**
Program: **L – S, 09.00 – 23.00**
Salariu minim Italia: **nu este stabilit**
Ore parcare achitate cu salariul minim: **nu se poate calcula**

PRAGA
Preț parcare: **1,6 €/h**
Program: **L – V, 08.00 – 18.00**
Salariu minim Cehia: **575 €**
Ore parcare achitate cu salariul minim: **359 h**

STRASBOURG
Preț parcare: **2,1 €/h**
Program: **L – S, 09.00 – 19.00**
Salariu minim Franța: **1.539 €**
Ore parcare achitate cu salariul minim: **732 h**

ul Bucureștiului,
tă la salariul minim din România

BRUXELLES
Preț parcare: **1 €/h și 2 €/h, în funcție de zonă***
Program: **L – S, 09.00 – 18.00**
Salariu minim Belgia: **1.594 €**
Ore parcare achitate cu salariul minim: **1.594 h (*797)**

BUCUREȘTI
Preț parcare: **2 €/h**
Program: **L – D, 07.00 – 23.00**
Salariu minim România: **479 €**
Ore parcare achitate cu salariul minim: **239 ore**

BUDAPESTA
Preț parcare: **1,75 €/h, max. 3 ore**
Program: **L – V, 08.00 – 20.00,**
Salariu minim Ungaria: **487 €**
Ore parcare achitate cu salariul minim: **278 h**

LISABONA
Preț parcare: **1,6 €/h**
Program: **L – V, 08.00 – 20.00; S, 08.00 – 18.00**
Salariu minim Portugalia: **741 €**
Ore parcare achitate cu salariul minim: **463 h**

PARIS
Preț parcare: **4 €/h**
Program: **L – S, 09.00 – 20.00**
Salariu minim Franța: **1.539 €**
Ore parcare achitate cu salariul minim: **384 h**

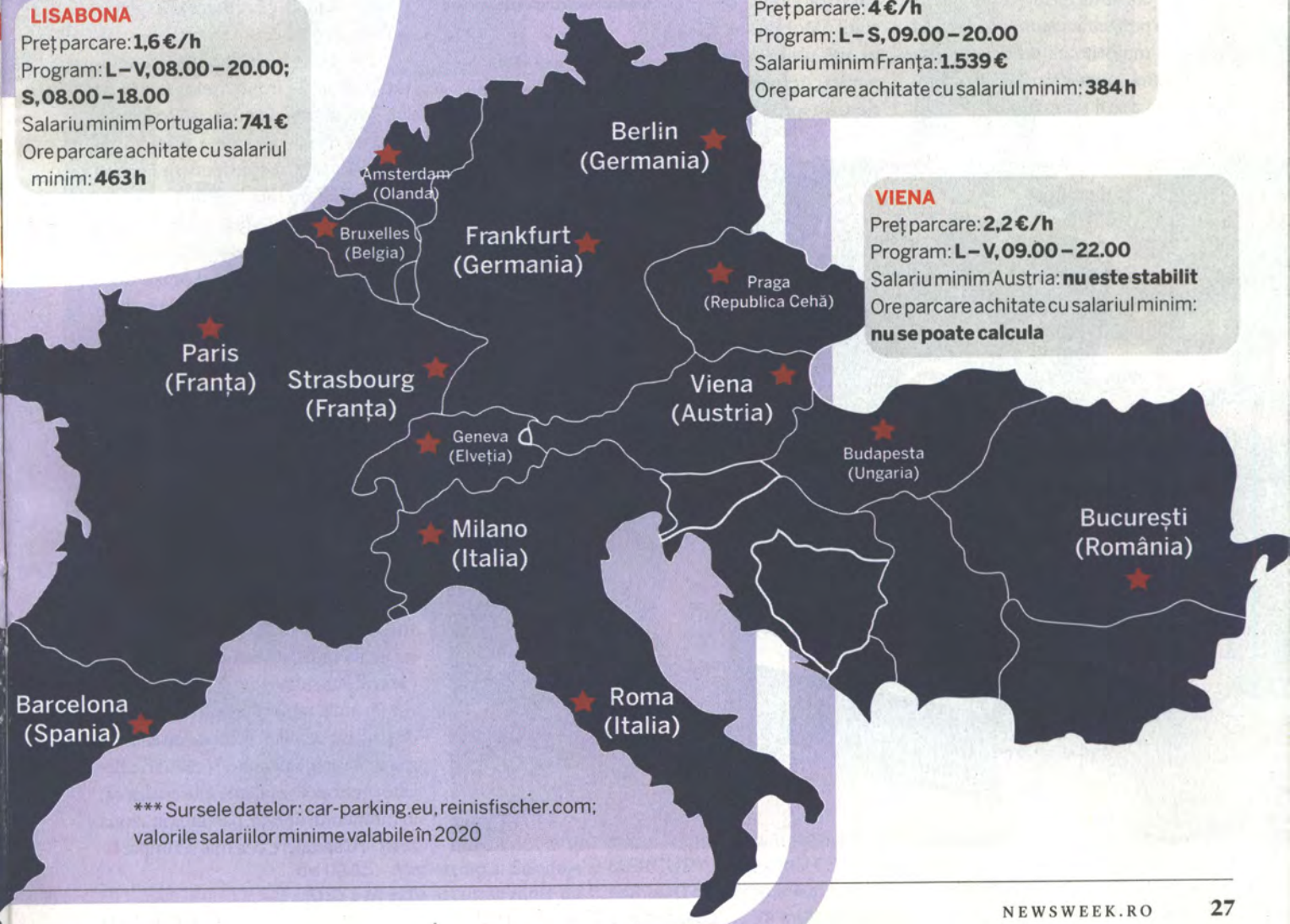

VIENA
Preț parcare: **2,2 €/h**
Program: **L – V, 09.00 – 22.00**
Salariu minim Austria: **nu este stabilit**
Ore parcare achitate cu salariul minim: **nu se poate calcula**

*** Sursele datelor: car-parking.eu, reinisfischer.com; valorile salariilor minime valabile în 2020

Problema locurilor de parcare nu este doar a Bucureștiului, ci a tuturor orașelor mari din lume. Prețul parcării în zonele publice, însă, este o problemă. *Newsweek România* a comparat tarifele din zonele centrale din 15 capitale și metropole din Europa și, surpriză sau nu, parcarea în centrul Capitalei este cea mai scumpă, dacă raportăm tariful la salariul minim brut din România.

Vrem să avem lucruri ca „afară", dar, în majoritatea cazurilor, nu reușim decât să aliniem prețurile. Ideea comparării tarifelor de parcare din centrul Bucureștiului cu cele din metropolele europene a apărut în urma declarației primarului general Nicușor Dan care, deși nu a construit niciun loc de parcare și nu a prezentat vreun plan în acest sens, ca majoritatea predecesorilor săi, de altfel, a precizat că singura soluție pentru a se fluidiza traficul este „să creștem prețul parcării". „Orașul acesta este sufocat de mașini parcate și pe trotuar, și pe prima bandă. Și aici intrăm într-un cerc vicios, pentru că aceste mașini care sunt parcate pe prima bandă încetinesc transportul public și, din cauză că transportul public e încetinit, lumea folosește în continuare mașina (...) Trebuie să creștem prețul parcării, e absolut necesar pentru a realiza acel echilibru în mobilitatea unui oraș", a declarat Nicușor Dan.

Și, nu, nu este chiar așa. Din cauza infrastructurii defectuoase de transport, rutier, feroviar și public urban, România, în general, și Bucureștiul, în special, sunt dependente de autovehicule. O spune și Nicușor Dan la capitolul „Mobilitate" de pe site-ul său de campanie: „Actualele rute de transport public, cu mici excepții, provin din perioada comunistă, când dinamica orașului și caracteristicile mobilității erau altele".

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.ro

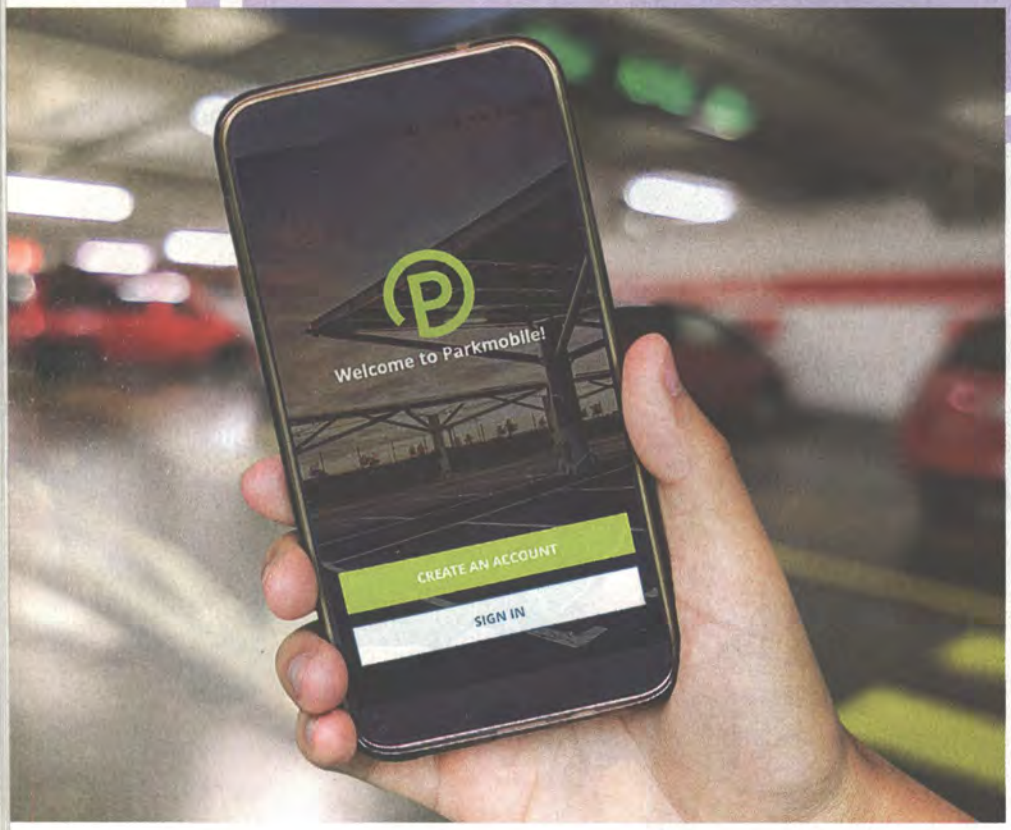

O eventuală nouă majorare a tarifului de parcare în București ar veni oricum după ce fostul edil general, Gabriela Firea, în încercarea de a aduce bani la buget, a crescut încă din 2018 tariful la 10 lei/h în „zona zero". Adică, aproximativ 2 €/h, aproape cât media europeană.

Parcarea în „zona zero" din București, de 1,5 ori mai scumpă decât la Praga și de 6 ori mai scumpă decât la Geneva

„Teoria Parcării" este o formulă matematică simplă, ce raportează salariul minim brut pe economie, deci, atenție, cel de pe hârtie, înaintea achitării taxelor și impozitelor (2.350 de lei, aprox. 479 de euro, în România, în 2021, la un curs de 4,9 lei/€), la tariful orar perceput pentru lăsarea mașinii pe un loc de parcare public din centrul unui oraș, în așa numita „zonă zero". Rezultatul? Numărul de ore de parcare în centrul orașului ce poate fi achitat cu salariul minim brut pe economie, care poate fi un indice economic relevant, chiar dacă nu foarte exact.

În infografia realizată de *Newsweek România* observați astfel că, din salariul minim brut, un român poate achita lunar 239 de ore de parcare în „zona zero" din Capitală. În comparație, tot din salariul minim brut, un maghiar poate parca 278 de ore în centrul Budapestei, un belgian - până la 1.594 de ore în centrul Bruxelles-ului, un ceh - 359 ore în centrul Pragăi, un francez - 384 ore în centrul Parisului etc.

Mai mult, raportând numărul de ore de parcare ce pot fi achitate cu salariul minim brut în București la cele din celelalte metropole evaluate, observăm că, în momentul de față, parcarea în „zona zero" a Capitalei e cea mai scumpă.

KISS FM

DATORITĂ VOUĂ

SUNTEM #1

RADIOUL #1 ÎN ROMÂNIA

Conform studiului de audiență realizat în perioada 11 ianuarie - 25 aprilie 2021 de IMAS - Marketing și Sondaje și MERCURY RESEARCH S.R.L., la nivel național, KISS FM este ascultat zilnic de 2.338.800 de persoane și este lider de audiență în România de 12 ani consecutiv. Vă mulțumim!

OCCIDENTUL ȘI PROVOCĂRILE SECOLULUI XXI

AMERICA S-A ÎNTORS

Turneul european al președintelui american Joe Biden, prima ieșire în afara Statelor Unite de la instalarea în funcție. Un turneu dens, cu participarea la summitul G7, întâlnirea cu liderii Uniunii Europene, summitul NATO și întâlnirea față în față cu președintele rus Vladimir Putin. – *Ovidiu Nahoi*

ARTICOLUL 5 DIN TRATATUL NATO, principalul factor de descurajare care a permis menținerea păcii după cel de-Al Doilea Război Mondial, este reafirmat. Occidentul se declară gata să răspundă noilor ambiții ale Chinei și provocărilor securitare dinspre Rusia. Amenințările asimetrice, atacurile cibernetice și campaniile de dezinformare sunt văzute acum ca amenințări la adresa tuturor aliaților. De asemenea, tabăra occidentală a reglat și câteva chestiuni sensibile din interior, cum ar fi relațiile comerciale și Turcia.

China, rivalul strategic

Acum trei ani, China nici măcar nu era menționată în comunicatul final al G7. Acum patru ani, la Davos, atotputernicul președinte chinez Xi Jinping juca rolul salvatorului comerțului liber global, cu un Donald Trump apostol al noului protecționism.

De atunci, totul s-a schimbat fundamental.

Anul acesta, la summitul G7 de la Cornwall, China s-a aflat în centrul preocupărilor. Marile economii occidentale au promis să

FAKE-NEWS CU AJUTORUL GUVERNULUI
O bază de date oficială a SUA, folosită pentru minciuni despre COVID-19 P 40 » P.40

disponibilizeze fonduri către țările în curs de dezvoltare afectate de pandemia COVID-19 și să contribuie la dezvoltarea infrastructurii, consolidarea sistemelor medicale și răspunsului la provocările climatice.

Aceasta a fost inițiativa pe care președintele american Joe Biden a pus-o pe masă în discuțiile cu aliații din G7, pentru a răspunde politicii globale a Chinei, întruchipate de proiectul „Belts&Roads" sau Noul Drum al Mătăsii.

Liderii G7 au criticat China pentru încălcările drepturilor omului dar și pentru practicile economice neloiale. Este cel mai puternic avertisment colectiv pe care democrațiile îl trimit către Beijing de la ascensiunea președintelui Xi Jinping, începută cu aproape un deceniu în urmă.

Declarația finală vorbește despre represiunea din Hong Kong, amenințarea la adresa Taiwanului dar și de utilizarea muncii forțate în regiunea Xinjiang, locuită de minoritatea uigură, de religie musulmană. Acest din urmă subiect ține atât de drepturile omului, cât și de practici comerciale neloiale.

Liderii G7 solicită, de asemenea, un nou studiu internațional cu privire la originea coronavirusului, un subiect foarte sensibil pentru China, în condițiile în care persistă suspiciunile potrivit cărora SARS-CoV-2 ar fi provenit dintr-un laborator din Wuhan.

China s-a aflat și în centrul preocupărilor NATO.

„Ambițiile declarate ale Chinei și comportamentul ei reprezintă provocări sistematice pentru ordinea internațională bazată pe reguli și în domenii care capătă importanță pentru securitatea Alianței (...) China își crește rapid arsenalul nuclear, dotându-se cu un număr mai mare de ogive și de vectori profesionali pentru a stabili o triadă nucleară (...) Ea cooperează și militar cu Rusia, în special participând la exercițiile rusești în zona euroatlantică", se afirmă în declarația finală a summitului.

O victorie parțială pentru președintele american Joe Biden, care a venit pe pământ european decis să consolideze o alianță occidentală anti-chineză. Victorie, deoarece China este acum definită drept principala provocare strategică pentru Occident. Parțială, pentru că partenerii europeni nu au mers atât de departe pe cât și-ar fi dorit, probabil, liderul de la Casa Albă.

Este adevărat că europenii au trecut pe linie moartă un controversat acord de investiții cu China, dar, la presiunile venite în special din Franța, NATO nu s-a transformat într-o alianță având China drept principală direcție strategică.

Un lucru este însă clar: cu China nu va mai fi „business as usual".

Reuniunile marilor democrații au marcat un punct de cotitură. Acestea încep să-și asume responsabilități sporite pe plan global punând în centrul preocupărilor lor propriile valori.

O dovadă este și reacția rapidă a puternicei asociații industriale germane BDI.

După ce, acum doi ani, susținea strângerea legăturilor economice dintre Germania și China, de data aceasta asociația critică Beijingul pentru adoptarea unei legi pentru contracararea sancțiunilor străine, spunând că acesta este un semnal îngrijorător dat investitorilor și companiilor din străinătate.

Un lucru este clar: cu China nu va mai fi „business as usual". UE și SUA au înțeles în cele din urmă.

După cum observă Agenția Reuters, China este una dintre cele mai importante piețe de export pentru companiile germane în afara pieței unice a Uniunii Europene, dar îngrijorările cu privire la abuzurile drepturilor omului și represiunea din Hong Kong pun presiune pe legăturile politice, precum și pe cele economice.

Rusia, principalul producător de necazuri

Dacă harta președintelui Emmanuel Macron nu cuprinde China în zona Atlanticului de Nord, atunci, din această perspectivă geografică, principala amenințare rămâne Rusia.

Potrivit unei analize a Fundației Jamestown, semnată de politologul Vladimir Socor, actualele „amenințări la adresa securității euroatlantice" sunt, în această ordine: Rusia, terorismul, „instabilitatea dincolo de granițele noastre care contribuie la migrația neregulată", China, „amenințările cibernetice și alte amenințări hibride și asimetrice, inclusiv dezinformarea", amenințările din domeniul spațial, proliferarea armelor de distrugere în masă și erodarea controlului armelor.

Astfel, Rusia nu numai că se află în fruntea listei, dar este asociată și cu majoritatea celorlalte amenințări din listă.

„Rusia continuă să încalce valorile, principiile, încrederea și angajamentele descrise în documentele convenite care stau la baza relației NATO-Rusia", se afirmă în documentul final al summitului de la Bruxelles.

„Vom da un mesaj important Moscovei: rămânem uniți și Rusia nu ne va putea diviza", a avertizat secretarul general al NATO, Jens Stoltenberg. Chiar cu o zi înainte de întâlnirea președintelui Statelor Unite, Joe Biden, cu omologul său rus Vladimir Putin.

FOTO: GULLIVER / GETTY IMAGES

Pentru prima dată, NATO și-a declarat susținerea pentru integritatea teritorială a Republicii Moldova – în contrast cu o Rusie care încalcă această intergitate.

Alianța cere Rusiei să-și retragă trupele staționate în Transnistria, ca și de pe teritoriile care aparțin Georgiei și Ucrainei.

NATO afirmă că nu va reveni la relații normale cu Moscova până când aceasta nu-și va respecta obligațiile internaționale. De asemenea, statele membre resping orice variantă de a recunoaște anexarea Crimeei.

Totuși, organizația s-a abținut de la a face un pas uriaș în direcția Rusiei, acordând „foile de parcurs" pentru aderare Ucrainei și Georgiei, așa cum se cerea insistent de la Tbilisi dar mai cu seamă de la Kiev.

Statele membre au evitat astfel ostilizarea totală a Rusiei și o aruncare a acesteia direct în brațele Chinei, lăsând o ușă deschisă pentru o relație mai predictibilă în viitor. N

Se va schimba regimul Putin după întâlnirea cu Biden?

SĂ NU ÎNSTRĂINĂM RUSIA! Acesta a fost și tonul mult așteptatului summit de la Geneva dintre președinții Joe Biden și Vladimir Putin.

Un ton mai puțin aspru decât ar fi fost de așteptat, dar un moment pregătit și de aprobarea de către președintele Joe Biden a controversatului proiect North Stream 2, spre avantajul Germaniei și nemulțumirea unor aliați puternic pro-atlantiști de pe flancul estic, în special Polonia.

Cele două părți par pe cale de a construi o „rivalitate predictibilă". Însă nu este clar în ce măsură Vladimir Putin va fi dispus să-și schimbe comportamentul.

El întreține acasă și în regiune o atmosferă tensionată. Răspunde agresiv aspirațiilor pro-occidentale ale Ucrainei, Georgiei și Moldovei.

În interior, își întărește sistemul de represiune tocmai invocând iminența unei agresiuni din partea Occidentului. Pentru Kremlin, orice opoziție și critică internă nu poate fi decât expresia unor intervenții externe și nu poate în niciun caz să aibă la bază nemulțumiri reale și revendicări legitime.

O detensionare în relația cu Occidentul îi va răpi Kremlinului tocmai principala motivație pentru strângerea șurubului, ceea ce ar putea însemna o amenințare existențială pentru puterea lui Vladimir Putin.

Vremurile în care el era susținut de o majoritate consistentă a rușilor au trecut. Par să fi trecut și vremurile în care era susținut de o minoritate semnificativă și activă, pe fondul apatiei unei majorități resemnate cu ideea că nu există alternativă și că, oricum, rezultatul alegerilor va fi cel dorit de Vladimir Putin.

La fel ca și în Belarus, represiunea pare să reprezinte acum singura opțiune pentru a menține „verticala puterii". Și atunci de ce ar accepta Vladimir Putin oportunitatea oferită de Joe Biden? Dar este aceasta cu adevărat o oportunitate pentru Kremlin?

Războiul hibrid, amenințare concretă

Un moment de cotitură pentru Alianța Nord-Atlantică îl constituie lărgirea aplicabilității clauzei sale de apărare colectivă din cadrul Articolului 5 la acțiunile de război hibrid, atacuri cibernetice și campaniile de dezinformare.

„Consiliul ar putea decide să invoce articolul 5 din Tratatul de la Washington, ca în cazul unui atac armat", se afirmă în comunicatul final al summitului NATO de la Bruxelles. Desigur, pentru aceasta va fi nevoie de unanimitate în Consiliul NATO, deci agresiunea ar trebui să fie suficient de puternică pentru a fi considerată un atac la adresa tuturor. Caz în care se va aplica celebrul principiu "toți pentru unul și unul pentru toți".

Avertismentul este fără precedent și el este adresat atât Rusiei, cât și Chinei. Mesajul este că atacurile cibernetice, dezinformarea sau acțiuni ostile pe teritoriul NATO, la fel cum ar fi considerat, acum, un act similar cu aruncarea în aer a depozitului de muniții din Cehia, nu vor mai fi tolerate. La fel ca acțiunile de pedepsire a unor opozanți pe teritoriul unu stat aliat – ca să nu mai vorbim despre deturnări de avioane, așa cum a îndrăznit liderul de la Minsk.

Această revizuire a tratamentului față de amenințările hibride ar putea avea consecințe chiar și în politicile interne ale

Turneul european al președintelui Biden a marcat închiderea unuia dintre „fronturile" deschise de predecesorul său

PAS GREȘIT
Președintele SUA Joe Biden s-a întâlnit cu liderul rus Vladimir Putin, pe 16 iunie 2021 la Geneva, Elveția. Biden a fost criticat pentru această întâlnire, pe motiv că l-ar ajuta pe Putin să-și creeze o imagine de politician puternic, acceptat de occidentali

FOTO: GULLIVER / GETTY IMAGES

statelor NATO, în măsura în care acestea vor considera că au pe teritoriul lor actori implicați în războiul hibrid. Statele vor putea acționa în acest caz asupra acestor entități având la bază ideea amenințării la adresa siguranței naționale.

În sfârșit, este de remarcat faptul că, în comunicatul final, NATO a salutat și recenta înființare a Centrului Euro-Atlantic pentru Reziliență în România.

Reglaje interne: comerțul și Turcia

Turneul european al președintelui Joe Biden a marcat închiderea unuia dintre „fronturile" deschise de predecesorul său, Donald Trump, stabilind un „armistițiu" în disputa transatlantică privind subvențiile pentru aeronave, a relatat Reuters.

În cadrul summitului UE-SUA, președintele Biden și liderii UE au decis să renunțe la bariere tarifare de 11,5 miliarde de dolari pe bunuri precum vinul european, tutunul american și băuturi alcoolice. Taxele fuseseră impuse ca represalii reciproce în contextul a ceea ce a fost numit un adevărat război comercial transatlantic, urmare a conflictului privind subvențiile din industria aeronautică, Boeing, respectiv Airbus. Un război impus de administrația Trump.

Fostul președinte american impusese tarife de 7,5 miliarde asupra mărfurilor europene. Washington impusese, de asemenea, tarife de 25% asupra oțelului european și de 10% pentru aluminiu.

La rândul său, UE a răspuns prin impunerea unor tarife de miliarde de dolari asupra produselor americane. Și în acest domeniu, partenerii transatlantici au căzut de acord să îngroape războiul.

Semnalele pozitive au prevalat și în cazul Turciei, elefantul din încăperea taberei occidentale. Ankara a jucat adesea propriile cărți în politica regională, în opoziție cu aliații occidentali în regiuni precum Siria sau Libia.

A intrat în relații militare prea apropiate cu Rusia pentru un membru NATO și și-a înfuriat aliații atunci când a achiziționat sistemele rusești de rachete S-400. De asemenea, nu a ezitat să-și hărțuiască vecinul aliat din NATO, Grecia, ca și Ciprul, stat membru al Uniunii Europene, pe fondul forajelor gazifere din Marea Mediterană, când situația a fost aproape de a degenera într-una de confruntare.

De asemenea, guverne vest-europene, precum cele din Germania sau Țările de Jos, nu pot uita cum președintele Erdogan și-a mobilizat adesea comunitățile turce împotriva guvernelor țărilor gazdă. Ca să nu mai vorbim de permanentul șantaj al „robinetului cu migranți".

În întrevederea pe care au avut-o în marja summitului NATO, președinții Biden și Erdogan au dat semnale încurajatoare.

Joe Biden s-a declarat încrezător că relațiile dintre Statele Unite și Turcia vor progresa. El a caracterizat întrevederea drept pozitivă și productivă. „Am avut discuții detaliate despre cum să procedăm în legătură cu o serie de chestiuni. Cele două țări ale noastre au agende importante. Echipele noastre vor continua discuțiile și sunt încrezător că vom face progrese reale", a spus Biden.

Și președintele Erdogan a declarat că întâlnirea a fost „foarte productivă și sinceră". Și că „nicio problemă în relațiile dintre Turcia și SUA nu este insurmontabilă".

De altfel, președintele turc a avut întâlniri bilaterale cu președintele francez Emmanuel Macron și cu prim-ministrul grec Kyriakos Mitsotakis - doi lideri cu care a avut relații tensionate în ultimii ani.

Un alt aer pare să se respire între Turcia și aliații săi. Dar, în ce-l privește pe liderul autoritar Recep Tayip Erdogan, rămâne aceeași întrebare ca și în cazul lui Vladimir Putin: poate el să-și schimbe discursul și să slăbească chingile interne, fără ca aceasta să devină o amenințare la adresa propriei puteri?

OFENSIVA CIBERNETICĂ

Hackerii Kr

Trei dintre cei mai mari criminali cibernetici ai lumii și mai multe grupuri de hackeri lucrează în slujba Moscovei și sunt protejați de Rusia. – *Adina Mutăr*

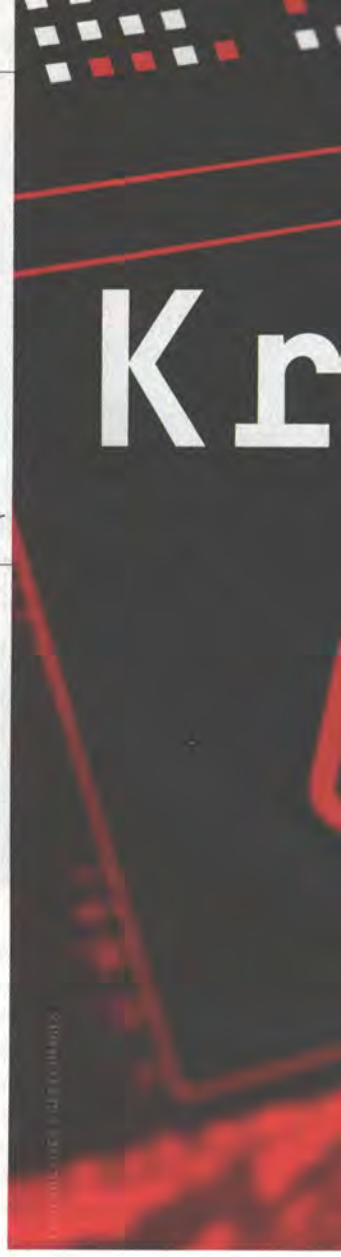

ATACURILE CIBERNETICE AU DOMINAT SUMMITUL Biden-Putin, de pe 16 iunie, de la Geneva. Președintele american l-a confruntat pe președintele rus cu privire la comportamentul agresiv al Moscovei în spațiul cibernetic, comunicându-i că vor exista consecințe viitoare dacă „atacurile cibernetice susținute de statul rus" vor continua, potrivit *The Hill*.

Joe Biden i-a dat lui Putin o listă cu 16 tipuri de infrastructuri critice, printre care cele care privesc sectoarele energiei și apei, care trebuie să fie „total în afara zonei de interes pentru atacuri cibernetice".

„Țările responsabile trebuie să ia măsuri împotriva criminalilor care desfășoară atacuri cibernetice de tip ransomware de pe teritoriul lor ", a subliniat liderul SUA în conferința de presă la sfârșitul întâlnirii dintre oficialii americani și cei ruși.

Putin, în schimb, în cadrul propriei sale conferințe de presă, a susținut că SUA și Occidentul, nu Rusia, sunt responsabile pentru cea mai mare parte a infracțiunilor din spațiul cibernetic, neagând implicarea Moscovei în atacurile cibernetice.

Întâlnirea s-a terminat în dezacord cu privire la atacurile cibernetice, deși Putin a admis că cele două țări vor coopera.

Rusia a forțat un acord cu SUA

Atacul ransomware care a generat un subiect fierbinte pe agenda summitului Biden-Putin a fost efectuat de o echipă de hackeri ruși de la DarkSide. Echipa a forțat Colonial Pipeline, cea mai mare conductă de combustibil a SUA, să-și oprească operațiunile la 7 mai, ducând la penurii pe scară largă pe coasta de est.

Autoritățile federale au recuperat „majoritatea" plății ransomware cerută pentru deblocare și au închis serverele grupului.

Operațiunea de confiscare a banilor dați pentru deblocarea Colonial Pipeline a fost realizată de un grup de experți cibernetici creat de administrația Joe Biden tocmai pentru a contracara escrocheriile digitale. A fost prima astfel de operațiune a grupului de la înființarea sa. Procurorul general adjunct Lisa Monaco a declarat că, în contraofensiva cibernetică asupra grupului de hackeri din Rusia, „am refăcut traseul acțiunilor DarkSide urmărind întregul ecosistem care alimentează atacurile de tip ransomware și de șantajare digitală, inclusiv încasările acestora sub formă de valută digitală".

Hackerii ransomware urmăresc să obțină mari sume de bani în urma atacurilor și, de regulă, nu au legătură cu guvernele, care vor să-i prindă. De regulă. Însă, în cazul unor atacuri de asemenea anvergură, cum a fost cel asupra Colonial Pipeline, se bănuiește implicarea unui stat, pentru că „obiectivul" atacat este unul strategic. Într-adevăr, Guvernul rus nu a întârziat să apară, încercând să forțeze SUA la un acord în cibersferă.

Rusia și Statele Unite au găsit un consens cu privire la atacurile cibernetice asupra companiilor americane JBS USA și Colonial Pipeline și partea rusă susținea, prin vocea ministrul rus de Externe, Serghei Lavrov, la scurt timp după ce „afacerea" s-a încheiat, că poate fi pornit un dialog în acest domeniu.

„În cele din urmă, s-a găsit un consens în ambele cazuri, deși mai devreme partenerii noștri occidentali au avut obiecții. Am motive să sper că acest lucru va ajuta la dezvoltarea dialogului bilateral. Dar cel mai important lucru este să desfășurăm un dialog profesionist, nu de spectacol", sublinia Lavrov.

Ministrul arăta că Rusia a tot încercat să stabilească un dialog în cibersferă cu partenerii săi din SUA și nu va renunța la acest obiectiv.

„Nu încetăm să încercăm. În septembrie anul trecut, președintele Putin a emis o declarație despre cum vede cooperarea SUA-Rusia în dezvoltarea unui program cuprinzător de măsuri pentru stabilizarea acestui domeniu", susținea Lavrov, anunțând că propunerea Rusiei o să fie discutată „în mod substanțial" la

HACKERII care au vizat recent sistemul Colonial Pipeline și alte companii din întreaga lume au o regulă strictă: **NU ATACĂ NICIODATĂ RUSIA**

summitul președinților, de la Geneva. S-a discutat, iar subiectul s-a terminat cu un dezacord, Rusia negând că este în spatele atacurilor și învinuind SUA că ar fi „lider mondial al atacurilor cibernetice". Adică s-au întors la pozițiile inițiale, divergente, fără a fi anunțate strategii de cooperare în domeniu.

Cât de implicat este statul rus în atacurile ransomware

Rădăcinile atacurilor cibernetice de tip ransomware (în care hackerii cer „răscumpărare" pentru a debloca sisteme importante) din Rusia indică o implicare clară dintre Kremlin și hackeri, deși bine camuflată.

Hackerii care au vizat recent sistemul Colonial Pipeline și alte companii din întreaga lume au un set strict de reguli, au observat experții de securitate cibernetică.

Prima regulă: Nu vizați Rusia sau statele prietene cu Rusia.

Specialiștii au descoperit, studiind amprentele digitale ale malware-ului, că există o codificare în acesta pentru a preveni, de exemplu, pirateria asupra Siriei, aliatul Moscovei.

Motivul pentru care DarkSide a codificat această regulă este foarte clar: „Nu ataci acolo unde ești protejat".

„Sau, mă rog, occidentalii spun că nu-ți faci nevoile acolo unde mănânci. Tot aia. Este o linie roșie", spune Dmitri Smilianets, un fost hacker din Rusia, care este acum analist de informații la Recorded Future, o companie de securitate cibernetică cu birouri în Washington și în alte orașe din întreaga lume.

Comportamentul DarkSide indică foarte clar că atacurile îndreptate spre Occident nu implică riscul

de a fi arestat acasă, în Rusia. Relația dintre Guvernul rus și hackerii ransomware este și mai evidentă prin faptul că nu există niciun arestat din domeniu, deși autoritățile au primit, cu nume, prenume și fotografii, suspecții de atacuri în străinătate.

Serviciile secrete occidentale nu au niciun dubiu că DarkSide și REvil, grupurile cibernetice legate de atacurile recente de ransomware de profil înalt asupra Colonial Pipeline și a pieței JBS USA, un mare furnizor de carne, au legături cu statul rus.

Însă nu există dovezi decât circumstanțiale că Kremlinul a fost implicat direct.

Dar Moscova are „o responsabilitate să se ocupe de acest lucru", a precizat președintele Joe Biden.

Într-un interviu acordat NBC în 2016, întrebat de ce Rusia nu arestează hackeri despre care se crede că au intervenit în alegerile din SUA, Vladimir Putin a răspuns evaziv: „Dacă nu au încălcat legile rusești, nu există bază pentru a fi arestați în Rusia".

Același „principiu" se aplică și pentru hackerii DarkSide, de aceea au și adoptat aceștia „regula nr.1".

Totuși, este mai mult de atât, conform experților. Pe măsură ce Rusia a devenit un teren fertil pentru hackeri calificați, unii au fost recrutați pentru a lucra pentru agențiile de securitate de stat, inclusiv pentru serviciul de informații militare GRU, aflat în spatele atacurilor asupra instituțiilor SUA, potrivit agențiilor de informații occidentale.

„Dacă vă uitați la codul ransomware pentru majoritatea acestor actori, veți observa că acesta nu se poate instala pe sisteme care au o tastatură în limba rusă, provin de la adrese IP rusești sau au programe în limba rusă instalate", declară Allan Liska, expert ransomware de la Recorded Future.

„În forumuri subterane, ei spun în mod explicit că nu se urmăresc ținte rusești", a adăugat el. „Și asta le permite să funcționeze fără teamă. Ceea ce se poate spune clar este faptul că funcționează cu recunoașterea tacită a Rusiei".

Totuși, oficial, poziția Kremlinului este una singură: Rusia nu adăpostește criminali cibernetici și nu este interesată de „niște pui sau carne de vită". A spus-o chiar Putin referindu-se la atacul ransomware asupra JBS USA și Braziliei.

Darkside, „copiii anilor 1990"

Banii. Dmitri Smilianets a punctat că banii, câștigul aparent ușor și fără efort fizic, a atras în hacking mulți tineri ruși, după ce Uniunea Sovietică s-a prăbușit în 1991, când erau puține oportunități de angajare.

Părinții lui Dmitri erau o profesoară și un polițist. A studiat la Departamentul de securitate a informațiilor la Universitatea Tehnică de Stat din Moscova.

„Chiar și cu această diplomă, nu am putut găsi un loc de muncă", a mărturisit Smilianets.

„Trebuia să fac rost de bani. Cineva mi-a arătat calea spre hacking. Cred că asta li se întâmplă multor tineri din Rusia". Smilianets a fost extrădat în Statele Unite în 2012, după ce a fost arestat în Olanda. În 2015, a pledat vinovat pentru conspirație în comiterea unor fraude bancare și a fost condamnat la patru ani de închisoare pentru rolul său într-una dintre cele mai mari fraude vizând carduri de credit în SUA.

Acesta a subliniat că criminalitatea cibernetică este acum mai puternică ca niciodată „pentru că sunt atât de mulți bani de făcut".

Andrei Soldatov, un analist rus de Internet și autor al volumului „Web-ul roșu: lupta dintre dictatorii digitali din Rusia și noii revoluționari online", a declarat că o întreagă generație de hackeri calificați în Rusia a crescut în anii '90, dând vina pe Occident pentru dezmembrarea Uniunii Sovietice și anii de insecuritate economică.

De aceea s-au și aliniat imediat la regula de a nu viza Rusia, state prietene din fosta Uniune Sovietică și state aliate ale Moscovei.

Dintre cele 99 de atacuri ransomware cunoscute ale grupului DarkSide, 66 au fost în Statele Unite, conform unei liste furnizate de Recorded Future. Majoritatea celorlalte au fost în Europa.

Atacul de tip ransomware este specialitatea regiunii, spun analiștii.

DarkSide și REvil declară că sunt „ransomware-as-a-service", ceea ce înseamnă că nu efectuează atacurile în sine, ci funcționează ca intermediari prin furnizarea de instrumente și servicii afiliate hackerilor. Lista de la Recorded Future arată că hackerii DarkSide făceau inițial parte din REvil înainte de a se rupe de acest grup și a porni pe cont propriu.

Grupul nu lucrează cu oricine îi cere serviciile. Intervievează potențialii parteneri și cer dovezi de bună credință, temându-se că agențiile de informații occidentale ar putea încerca să se infiltreze. Toate comunicările se fac în limba rusă.

„Dacă ai vrea să te prefaci că ești rus și să discuți pe aceste forumuri, ar observa orice particularități de limbă. Un vorbitor non-nativ ar avea probleme să dezvolte o discuție. L-ar prinde imediat", spune Allan Liska, de la Recorded Future.

Luna trecută, Departamentul Trezoreriei SUA a

INFRACTORI Evgheni Bogacev era, în 2015, cel mai căutat ciber-criminal din lume. Pe numele lui Maksim V. Iakubeț a fost pusă o recompensă de 5 milioane de dolari. Rusia a vrut să oprească extrădarea lui Aleksei Burkov (jos)

FOTO: NY TIMES: GULLIVER / GETTY IMAGES

ANTED
Y THE FBI

NIY MIKHAILOVICH
BOGACHEV

pate in Racketeering Activity; Bank Fraud; Conspiracy to Violate
d and Abuse Act; Conspiracy to Violate the Identity Theft and
ce Act; Aggravated Identity Theft; Conspiracy; Computer Fraud;
Money Laundering; Conspiracy to Commit Bank Fraud

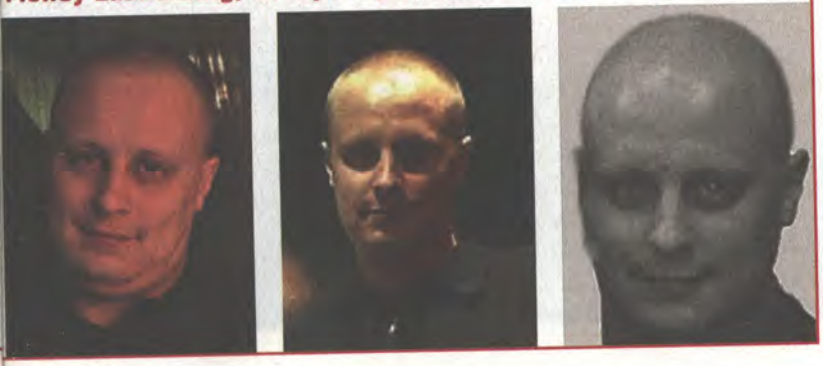

Rusia racolează **HACKERI**, îi folosește pentru spionaj și atacuri cibernetice în SUA, apoi **ÎI PROTEJEAZĂ DE AMERICANI**

declarat că serviciul rus de securitate internă, FSB, „cultivă și cooptează hackeri criminali, inclusiv un grup numit Evil Corp., permițându-le să se angajeze în atacuri ransomware". Trezoreria a sancționat Evil Corp la sfârșitul anului 2019.

„Conexiunile cu statul rus încep de la diferite niveluri", a declarat Mark Arena, fondatorul firmei de securitate cibernetică Intel 471. „Odată ce identitatea hackerului este cunoscută de forțele de ordine ruse, este posibil să-i bată la ușă poliția locală spunându-i că se știe că fură bani, dar poate este interesat de o colaborare. De la acest nivel pornește, de regulă, până în momentul în care vedem state naționale care utilizează criminalitatea informatică", a subliniat Mark Arena.

Evgheni Bogacev, „Fantomas" recrutat de FSB

În 2015, FBI și Departamentul de Stat au anunțat o recompensă de 3 milioane de dolari pentru informațiile care pot duce la arestarea hackerului rus Evgheni Mihailovici Bogacev, alias „Fantomas", făcându-l cel mai căutat ciber-criminal din lume la acea dată. El a fost acuzat de conspirație, spălare de bani și diverse acuzații de fraudă, după ce ar fi sustras peste 100 de milioane de dolari din conturi bancare americane.

Se crede că trăiește în Rusia, fără ca nimeni să-l aresteze, atât timp cât nu părăsește țara.

În plus față de schemele de hacking ale lui Bogacev, firmele de securitate cibernetică Fox-IT și CrowdStrike, în colaborare cu FBI, au observat că roboții din rețeaua sa erau angajați în ciberspionaj împotriva unor țări, inclusiv inamicii Rusiei, Georgia, Ucraina și Turcia, membru NATO.

O rețea bot este formată dintr-un număr de dispozitive conectate la Internet, fiecare rulând unul sau mai mulți roboți, care sondează aleatoriu adrese IP până când contactează un alt sistem infectat. Grupul Bogacev căuta documente clasificate precum secrete guvernamentale și date despre angajați importanți ai agențiilor de informații guvernamentale.

„Aici e vorba de altă sferă decât cea care aduce bani din hacking. Unui hacker nu-i pasă de genul ăsta de date", a declarat Mark Arena.

Bogacev a devenit un element de referință pentru cercurile de securitate care suspectează că Rusia nu doar permite criminalilor cibernetici să lanseze atacuri din țară, dar se pare că și lucrează cu unii din ei.

Ar fi o abordare similară cu modul în care Kremlinul folosește mercenarii paramilitari Wagner pentru a-și impune interesele în Siria și în mai multe puncte

fierbinți africane, permițând în același timp oficialilor ruși să nege orice implicare.

„Fantomas" are în jur de 40 de ani și mai este cunoscut cu aliasurile „lucky12345", „slavik", „Pollingsoon". A fost identificat ca administrator al rețelei de atacuri computerizate GameOver Zeus și etichetat de FBI ca „unul dintre cei mai mari infractori cibernetici de pe planeta pământ".

Din locuința sa din Anapa, Rusia, coordona o sinistră rețea de hackeri din Marea Britanie, Canada, Germania, Franța, Olanda, Luxemburg, Kazahstan și Iran.

Cu doar 48 de ore înainte ca Departamentul de Justiție al SUA să îl identifice administrator al GameOver Zeus și FBI să-l pună pe lista celor mai căutați hackeri, acesta și-a făcut bagajul, strictul necesar, și a părăsit domiciliul împreună cu soția, Alona și fiica lor. Se pare că primise un pont. De atunci nu s-a mai auzit nimic

în proces de obținere a unei licențe pentru a lucra cu informații clasificate de la FSB, adăuga Trezoreria un an mai târziu. Maksim V. Iakubeț, în vârstă de 34 de ani, alias „aqua" și „aquamo", a folosit împreună cu cel puțin alte 16 persoane, la comandă, malware cunoscute sub numele de „JabberZeus" și „Bugat" (alias „Dridex") pentru a fura date bancare de la angajații a sute de mici companii din Statele Unite și Europa.

Din 2009 până în prezent, rolul principal al lui „aqua" a fost recrutarea și gestionarea unei rezerve continue de hackeri pentru Evil Corp. Apoi, să spele banii furați de la victime și să transfere fonduri către membrii rețelei din Rusia, Ucraina și alte țări din Europa de Est. Acești complici sunt de obicei recrutați prin solicitări de locuri de muncă la domiciliu trimise prin e-mail de persoane care și-au trimis CV-urile pe site-uri de căutare de locuri de muncă.

Rusia are o istorie lungă în utilizarea contractorilor - chiar și a **CRIMINALILO** pentru a derula operațiuni de informații

de el, în ciuda recompensei de trei milioane de dolari.

FBI, în fișa despre Bogacev, notează că acesta are ambarcațiuni și ar putea călători în Marea Neagră. De asemenea, deține proprietăți în Krasnodar, Rusia.

Daily Mail a dezvăluit că fugarul are o licență pentru o armă fabricată în străinătate și o pușcă de vânătoare rusească.

Vecinii din Anapa susțin că șoferul personal al lui Bogacev, un om cunoscut de poliția locală, vine în mod regulat pentru a plăti utilitățile apartamentului.

Toată lumea descoperă câte ceva despre Fantomas, numai Ministerul de Interne rus, Interpolul rus și puternica agenție de contraspionaj FSB nu descoperă nimic.

Până și ziarul pro-Kremlin *Komsomolskaia Pravda* a remarcat: „Numai poliția rusă nu îl caută pe Bogacev."

„Evil" Maksim V. Iakubeț

În decembrie 2019, Departamentul de Justiție al SUA a oferit o recompensă de 5 milioane de dolari pentru informații care duc la arestarea lui Maksim V. Iakubeț, hackerul rus care a coordonat o vastă rețea internațională de criminalitate cibernetică numită „Evil Corp", ca în celebrul serial american Mr. Robot, și a sustras peste 100 de milioane de dolari de la companii și diverși utilizatori. Începând din 2017, Departamentul Trezoreriei SUA îl pusese pe Iakubeț pe lista agenților FSB care lucrează în cibersferă. În aprilie 2018, se afla

KOpa, un cybercrook pentru care Kremlinul a propus Israelului un schimb de prizonieri

Guvernul rus s-a luptat patru ani pentru a împiedica extradarea din Israel către SUA a hackerului rus Aleksei Burkov, în vârstă de 30 de ani. The Time of Israel scria în 2020 că autoritățile ruse au propus un schimb de prizonieri, dar au fost refuzate de israelieni. Aparent, Burkov ar fi fost căutat în Rusia pentru presupuse fapte de hacking. Rușii au propus eliberarea unei israelience condamnată la șapte ani pentru trafic de droguri în schimbul lui Burkov.

Acest efort „diplomatic" a eșuat și Burkov a ajuns în SUA, fiind condamnat la 9 ani închisoare pentru fraudarea a 150.000 de carduri prin forumul CardPlanet.

Pare a nu fi de talia lui Bogacev și Iakubeț, dar experții în fraude cibernetice spun că Burkov ar putea fi unul dintre cei mai conectați și mai prețuiți hackeri reținuți vreodată de autoritățile SUA, iar Guvernul rus este probabil îngrijorat că acesta știe prea multe și ar putea vorbi.

Deocamdată, Burkov se declară doar specialist în securitatea informațiilor și neagă să fi comis infracțiunile pentru care a fost acuzat. Însă, potrivit mai multor forumuri în materie de criminalitate informatică în limba rusă, care i-au urmărit cazul în mass-media

ATACURI ȘI BANI Blocarea Colonial Pipeline a lăsat fără combustibil coasta de est a SUA (sus). Maksim V. Iakubeț, lângă un Lamborghini care îi aparținea.

R CIBERNETICI -

FOTO: GULLIVER / GETTY IMAGES; UK NATIONAL CRIME AGENCY

israeliană, Burkov ar fi un cybercrook de elită, care a acționat sub pseudonimul „Kopa".

Este același pseudonim utilizat de o persoană care a fost co-administrator al celor mai exclusiviste forumuri de hacking în limba rusă create vreodată, inclusiv Mazafaka și DirectConnection.

De la înființarea lor, ambele forumuri au fost printre cele mai dificile de accesat - acceptând doar vorbitori nativi de rusă și cerând fiecărui solicitant să furnizeze un depozit în numerar nerambursabil și „bonuri" sau garanții de la cel puțin trei membri ai rețelei.

De asemenea, niciun forum nu a fost accesibil sau chiar vizibil pentru oricine fără un certificat special de criptare furnizat de administratorii forumului, care dădeau permisiunea site-urilor să se încarce corect într-un browser Web.

Potrivit firmei de securitate Cybereason, Rusia are o istorie în utilizarea contractorilor - chiar și a criminalilor cibernetici - pentru a derula operațiuni de informații. Acești escroci transformați în spioni oferă o resursă statului în timp ce se bucură de un statut de „semi-protejat" pentru activitățile lor împotriva țintelor străine.

„Combinarea unei ciber-miliții cu echipe oficiale de hacking sponsorizate de stat a creat cea mai avansată tehnică și cea mai îndrăzneață comunitate de hackeri din lume", se arată într-un raport al Cybereason.

Demn de remarcat este și faptul că, prezenți atât pe DirectConnection, cât și pe Mazafaka, au fost membrii de bază ai unei bande prolifice de tâlhari online de bănci numită JabberZeus Crew, care a folosit versiuni personalizate ale troianului ZeuS pentru a fura zeci - dacă nu sute - de milioane de dolari de la întreprinderile mici din Statele Unite.

În 2011, majoritatea echipei a fost arestată într-o represiune internațională împotriva criminalității cibernetice, deși practic toți au scăpat de urmărirea penală în țările lor de origine (în principal Rusia și Ucraina).

Kopa era, de asemenea, în comunicații regulate cu un membru de bază al echipei JabberZeus. Această bandă a lucrat direct cu autorul troianului ZeuS, Bogacev, alias „slavik".

Fox-IT, o firmă de securitate olandeză care s-a infiltrat în operațiunile de back-end ale Business Club, a constatat că începând cu sfârșitul toamnei 2013 - cam pe vremea când conflictul dintre Ucraina și Rusia abia începea să se încălzească – „slavik" și-a reconfigurat botnetul pentru a servi pur și simplu drept „mașină de spionaj" și a început să cerceteze sistemele infectate din Ucraina după anumite cuvinte cheie din e-mailuri și documente clasificate.

La fel, căutările de cuvinte cheie pe care „slavik" le-a folosit pentru a parcurge sistemele infectate în Turcia au sugerat că administratorul căuta fișiere specifice de la Ministerul Afacerilor Externe turc, o unitate de poliție specializată, care se ocupa de Siria.

Fox-IT a declarat că este clar că „slavik" încerca să intercepteze comunicările despre conflictul din Siria la granița sudică a Turciei, pe care Rusia a susținut-o pentru transport de arme în regiune.

Burkov nu a fost pus în conexiune cu guvernul rus, însă Kopa, prin conexiunile cu „slavik", cu siguranță se potrivește acestui rol.

În fața Curții, Burkov a declarat: „Îmi recunosc vina și îmi reconsider viața."

Acea „reconsiderare" pentru Guvernul rus s-ar putea să cadă rău. Dar faptele sunt consumate.

Într-un interviu cu blogul rus OSINT, postat pe 4 iunie pe aplicația de mesagerie Telegram, REvil, parte a EvilCorp., declara generic că se dăduse ordin ca un alt atac asupra Statelor Unite să fie evitat „cu orice preț". Dar regula a fost ridicată după ce oficialii americani s-au „indignat" de atacul de răscumpărare asupra JBS.

„Nu vrem să jucăm politic, dar din moment ce suntem atrași în ea, este bine", a răspuns grupul ransomware.

„Chiar dacă se adoptă o lege care interzice plățile de răscumpărare în Statele Unite sau vom fi plasați pe o listă de teroriști, acest lucru nu ne va afecta munca în niciun fel".

MONITORUL DEZINFORMĂRII

Un sistem de avertizare timpurie

O bază de date guvernamentală din SUA, creată cu bună intenție, a ajuns să alimenteze dezinformarea periculoasă cu privire la vaccin.

DE

MELISSA GOLDIN, JOHN GREGORY AND KENDRICK MCDONALD

PE 30 APRILIE 2021, SITE-UL Natural News - pe care NewsGuard l-a clasificat cu roșu, ceea ce înseamnă, în general, nesigur - a publicat o poveste despre moartea unui copil de 2 ani care ar fi primit la sfârșitul lunii februarie a doua doză de vaccin anti COVID-19 de la Pfizer-BioNTech, în timpul studiilor clinice pentru copii desfășurate de companie. Singura problemă? Copiii sub 5 ani nu au fost injectați decât în aprilie, potrivit unui comunicat de presă de pe site-ul Pfizer.

Natural News a preluat afirmația falsă de pe un alt site web cu rating roșu: Great Game India. Ambele site-uri au citat, ca dovadă, o singură sursă, respectiv Vaccine Adverse Event Reporting System/Sistemul de Raportare a Reacțiilor Adverse la Vaccin, sau VAERS, o bază de date administrată în comun, de 31 de ani, de către Centrele SUA pentru Controlul și Prevenirea Bolilor (CDC) și Administrația SUA pentru Alimente și Medicamente (FDA). Scopul său: să fie „un sistem național de avertizare timpurie pentru a detecta posibile probleme de siguranță a vaccinurilor autorizate în SUA", potrivit site-ului său web.

Este adevărat că un raport despre un copil de 2 ani care a murit a fost trimis la VAERS pe 5 martie 2021. Dar articolul din Great Game India menționa că „însăși Pfizer a comunicat că studiile de vaccinare au fost pentru copii cu vârsta între 5 și 11 ani" și a întrebat: „Cum se face că un copil de 2 ani s-a vaccinat?".

Răspunsul este că incidentul nu s-a petrecut niciodată. Purtătorul de cuvânt al CDC, Kristen Nordlund, a declarat pentru *USA Today* că raportul despre acel eveniment advers a fost „complet inventat", iar CDC a făcut pasul de a-l elimina din sistemul VAERS.

Aceasta este departe de a fi singura dată când militanții anti-vaccin au folosit datele VAERS pentru a susține, în mod fals, că vaccinurile COVID-19 pot sau au cauzat moartea, infertilitatea sau alte efecte secundare. Folosind datele de la NewsWhip, o companie de informații despre rețelele de socializare, NewsGuard a constatat că site-uri cu rating roșu precum Natural News și Great Game India reprezintă peste 80% din informațiile distribuite pe Facebook cu povești care citează în principal VAERS.

Unele articole care denaturează datele VAERS afirmă că vaccinurile au fost cauza efectelor secundare raportate. De exemplu, site-ul catalogat ca nesigur DeconstructingConventional.com a afirmat că, „la momentul scrierii acestui text, VAERS raportează peste 2.200 de decese cauzate de vaccinurile anti COVID-19 actuale, precum și aproape 60.000 de reacții adverse".

Multe alte articole verificate de NewsGuard includ o anumită recunoaștere a faptului că VAERS publică date neconfirmate. Totuși, aceste avertismente, acolo unde există, sunt adesea umbrite de tactici precum titluri înșelătoare sau întrebări înfricoșătoare.

Pe măsură ce campaniile de vaccinare anti COVID-19 continuă sau, în unele cazuri, încep, alte țări se bazează, de asemenea, pe propriile lor sisteme de monitorizare a evenimentelor adverse. Cu toate acestea, potrivit cercetărilor NewsGuard, site-urile europene cu cotă roșie care răspândesc dezinformări despre vaccin invocă mult mai rar datele de la sistemele locale de raportare a evenimentelor adverse și mult mai des VAERS - o sursă străină.

De exemplu, în aprilie, site-ul francez Planetes360.fr a publicat un articol pe baza datelor VAERS care susținea că „736 de persoane au murit în 48 de ore de la primirea vaccinului COVID-19".

Deși rapoartele existente în această bază de date guvernamentală nu au fost niciodată verificate înainte de includerea în VAERS, de la lansarea sistemului în 1990, a existat speranța că acestea au totuși legătură cu realitatea. Dar asta a fost înainte de Internet, care permite oricui să raporteze ceva către VAERS și este publicat instantaneu.

VAERS este un sistem zgomotos prin design. Acesta colectează rapoarte neconfirmate ale oricăror evenimente adverse asupra sănătății care s-au produs după vaccinare. Baza de date include și rapoarte bazate în întregime pe zvonuri sau lipsite de o legătură plauzibilă cu un vaccin. Deși producătorii de vaccinuri sunt obligați să prezinte rapoarte, oricine poate trimite date către VAERS, fără a furniza un nume sau informații de contact.

Un sistem precum VAERS, cu o

FOTO: VICTOR HABBICK VISIONS/SCIENCE PHOTO LIBRARY/GETTY

mulțime de informații prin care toată lumea își poate proiecta preocupările sau agendele, are toate avantajele potențiale - și capcanele - unei platforme de Internet axate pe vaccinuri. Și, în timpul celui mai mare efort de vaccinare din istorie, un grup mic dar vocal de activiști îl folosesc pentru a trage un semnal de alarmă fals la un volum mult mai puternic.

Exploatarea VAERS nu este o surpriză pentru dr. Paul Offit, director al Centrului de educație pentru vaccinuri de la Spitalul de Copii din Philadelphia și membru al comitetului consultativ al FDA pentru vaccinuri.

„Oamenii care sunt anti-vaccin vor spune întotdeauna: «Uită-te la toate aceste decese, uită-te la toate daunele pe care le fac aceste vaccinuri...» și singura modalitate prin care se va schimba ceva este doar dacă vom ajunge cu toții pe o planetă dominată de rațiune și logică", a spus Offit.

Cu toate acestea, și el, și alți oficiali din domeniul sănătății publice consideră vulnerabilitatea la manipulare a sistemului ca un risc necesar și sugerează că scopul și transparența VAERS sunt o dovadă despre cât de serios tratează guvernul siguranța vaccinurilor și potențialele riscuri.

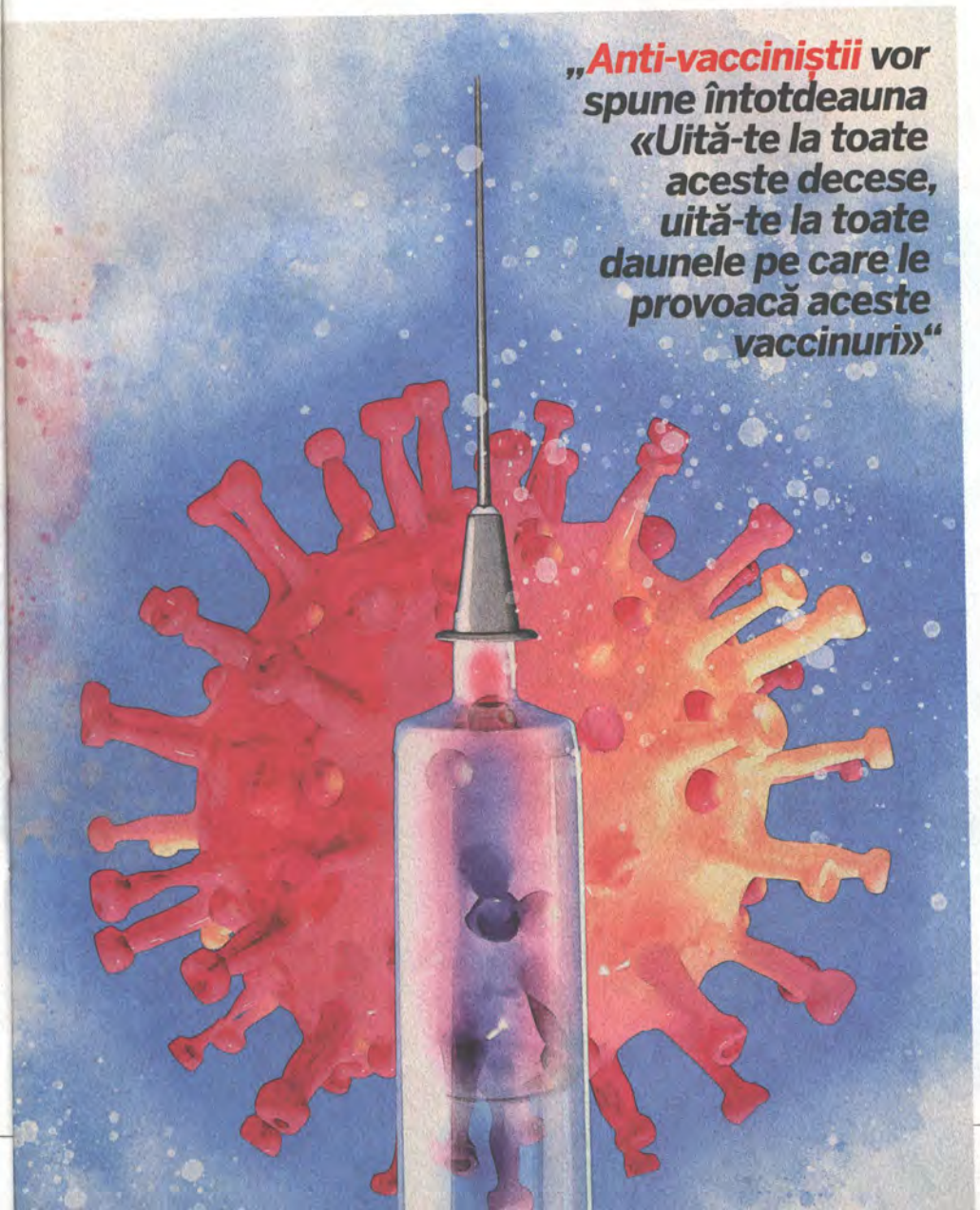

VAERS a fost înființat în 1990 de CDC și FDA ca răspuns la Legea națională privind problemele create de vaccin în copilărie, din 1986, care, printre alte dispoziții, impunea furnizorilor de servicii medicale să raporteze efectele adverse care ar fi putut fi cauzate de vaccinuri. Acesta a fost folosit de oamenii de știință ca instrument de investigare, pentru a-i ajuta în cercetări, dar și de organizațiile anti-vaccin pentru a-și amplifica agenda prin utilizarea rapoartelor neconfirmate care deseori duc la dezinformare.

„Cu acces public, va exista o interpretare greșită a datelor", a spus Susan Ellenberg, profesor la Școala de Medicină Perelman de la Universitatea din Pennsylvania. „Dar fără acces public, cred că este mai rău. Pentru că atunci ai doar oameni care își imaginează ce este acolo. Și asta poate fi cu adevărat mai rău".

Dacă beneficiile VAERS depășesc de fapt riscurile rămâne o chestiune în dezbatere. Cu toate acestea, Ellenberg crede că educația despre sistem și scopul său rămân cel mai bun mod de a contracara orice prejudiciu neintenționat.

„Cei dintre noi care lucrează în știință putem să ne smulgem părul din cauza modului în care oamenii interpretează greșit lucrurile", a spus ea. „Și tot ce putem face este să încercăm în continuare să educăm oamenii".

Și,desigur, atât timp cât datele VAERS în formă brută au fost publice atâta timp, strigătele despre o conspirație de stat ar urma cu siguranță oricărei mișcări de închidere a bazei de date.

Raportare suplimentară: Chandler Kidd, Chine Labbé, Bron Maher, Virginia Padovese și Marie Richter.

Silicon Valley cheltuie miliarde pe proiecte care urmăresc să **BLOCHEZE PROCESUL** de îmbătrânire și, în acest proces, să evite cele mai devastatoare boli

SÂNGE

DE
Adam Piore

TÂNĂR

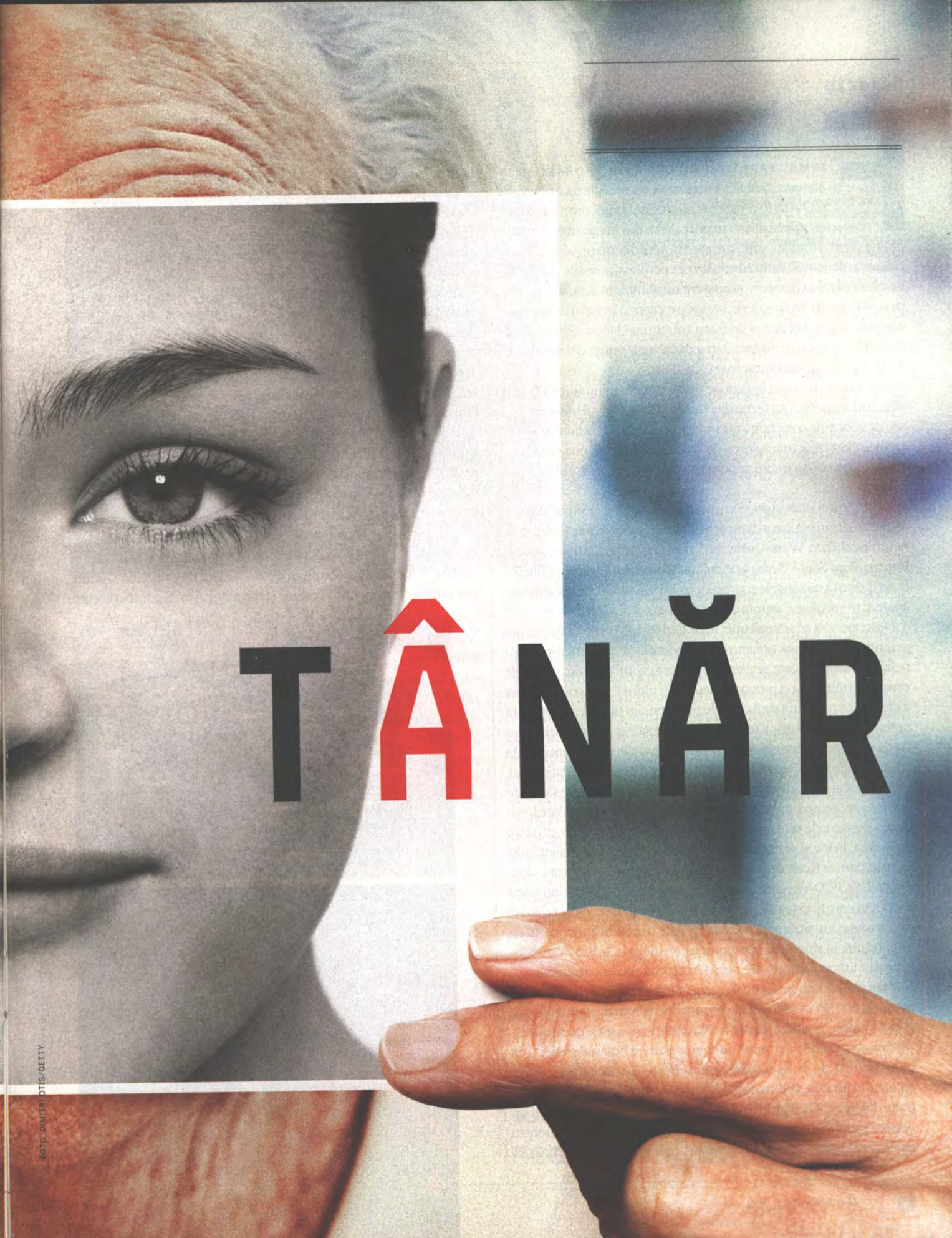

FOTO: DIMITRIOTIS/GETTY

FIRMA SPANIOLĂ GRIFOLS ESTE PROBABIL MAI cunoscută în SUA pentru eforturile sale de a combate COVID-19 prin recoltarea de anticorpi din sângele pacienților care au trecut prin boală. În toamnă, pentru a obține plasma din sânge de care avea nevoie pentru un studiu clinic, Grifols a oferit în SUA 100 de dolari per perfuzie, aproape dublu față de cât se oferă în prezent - și aparent un stimulent suficient pentru ca unii studenți cu nevoie de bani să se expună în mod deliberat la coronavirus. Universitatea Brigham Young din Idaho a răspuns amenințând studenții cu suspendarea dacă vor fi prinși că încearcă în mod intenționat să contracteze COVID-19.

Tratamentul a eșuat în faza de studii clinice, a anunțat Grifols la sfârșitul lui martie. Dar firma din Barcelona are ambiții mai mari. Cu 289 de centre de colectare a plasmei numai în Statele Unite, speră să extragă ceva mult mai valoros de la tinerii voluntari: un set de molecule microscopice care ar putea inversa procesul de îmbătrânire în sine.

La începutul acestui an, compania a încheiat un acord de 146 milioane de dolari pentru a cumpăra Alkahest, o companie fondată de neurologul Tony Wyss-Coray, de la Universitatea Standford, care, împreună cu Saul Villeda, a dezvăluit în lucrări științifice publicate în 2011 și 2014 că sângele șoarecilor tineri a avut efecte restaurative aparent miraculoase asupra creierului șoarecilor vârstnici.

Descoperirea se adaugă unei zone fierbinți din cercetare, numită gerontologie, care se concentrează pe identificarea elementelor benefice ale sângelui care se pierd pe măsură ce îmbătrânim și pe cele care se acumulează și provoacă daune. În ultimii șase ani, Alkahest a identificat mai mult de 8.000 de proteine din sânge care prezintă potențiale promisiuni ca terapii. Eforturile sale și cele ale Grifols au dus la cel puțin șase studii de fază 2 finalizate sau în curs pentru a trata o gamă largă de boli legate de vârstă, inclusiv Alzheimer și Parkinson.

Alkahest și un număr tot mai mare de alte startup-uri de sănătate specializate pe gerontologie semnalează o schimbare în abordarea unora dintre cele mai greu vindecabile boli cu care se confruntă omenirea. În loc să se concentreze exclusiv pe etiologia bolilor individuale, cum ar fi cele de inimă, cancerul, Alzheimerul și artrita - sau, de altfel, COVID-19 - gerontologii încearcă mai degrabă să înțeleagă modul în care acestea se raportează la cel mai mare factor de risc dintre toate: îmbătrânirea. Scopul lor este să blocheze procesul de îmbătrânire în sine și, în acest proces, să întârzie sau să împiedice apariția multora dintre bolile cele mai asociate cu îmbătrânirea.

Ideea că îmbătrânirea și boala merg mână și mână nu este, desigur, nouă. Noutatea vine din recent descoperita încredere a oamenilor de știință că „îmbătrânirea" poate fi măsurată, inversată și controlată.

Până de curând, „oamenii care lucrează cu boli nu credeau că îmbătrânirea este modificabilă", spune Felipe Sierra, care s-a retras recent din funcția de director al Diviziei de Biologie a Îmbătrânirii, parte din Institutul Național de Sănătate din SUA. „Asta este de fapt ceea ce spun multe cărți medicale: principalul factor de risc pentru bolile cardiovasculare este îmbătrânirea, dar nu o putem opri, așa că vorbim despre colesterol și obezitate. Pentru Alzheimer, îmbătrânirea este principalul factor de risc - dar vorbim despre acumularea în creier a proteinelor beta-amiloide. Acum asta începe să se schimbe".

Rezultatul este o inundație de bani pentru investiții, o explozie de cercetări despre ceea ce nu merge bine în corpul nostru pe măsură ce îmbătrânim și promisiunea unor rezultate clinice pe drum.

În lunile dinaintea pandemiei, investitorii au strâns miliarde de dolari pentru a finanța biotehnologiile care vizează comercializarea noii științe. Unele firme de biotehnologie dezvoltă medicamente și perfuzii concepute pentru a curăța celulele asemănătoare zombilor și gunoiul metabolic care se acumulează odată cu înaintarea în vârstă. Alții speră să infuzeze o nouă vigoare în componentele celulare, cum ar fi celulele stem, sau să stimuleze corpul în acțiuni benefice prin adăugarea de hormoni obscuri sau proteine, care altfel scad pe măsură ce îmbătrânim. NIA, sub conducerea lui Richard Hodes, a anunțat recent planuri de a cheltui aproximativ 100 de milioane de dolari în următorii cinci ani pentru cercetarea de bază care vizează înțelegerea „senilității celulare".

„Nu aveți nicio idee câți oameni sunt interesați să investească bani în longevitate", a spus Nir Barzilai, directorul fondator al Institutului pentru Cercetarea Îmbătrânirii de la Colegiul de Medicină „Albert Einstein" al Universității Yeshiva și fondatorul unei companii care

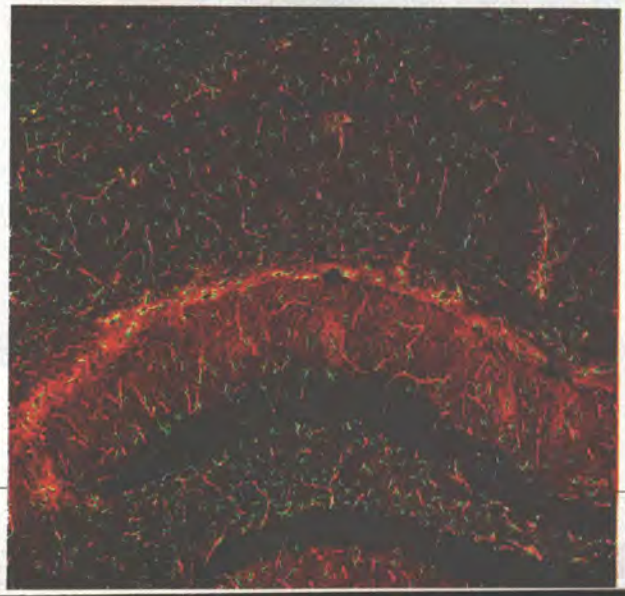

FOTO: DINSTÂNGA. ÎN SENS INVERS AL ACELOR DE CEASORNIC: JAIME REINA/AFP/GETTY; JOSEP LAGO/AFP/GETTY; COURTESY OF ALKAHEST

TÂNĂR PENTRU TOTDEAUNA
Grifols, firma care promite tinerețe fără bătrânețe, dorește să utilizeze elemente din plasma sanguină a tinerilor pentru a inversa procesul de îmbătrânire. În sens invers acelor de ceasornic de la stânga: plasmă de sânge înghețată de la donator COVID-19; sediul Grifols de lângă Barcelona; creierul unui șobolan bătrân de laborator.

vizează sănătatea mitocondrială. „Există miliarde de dolari". Deși marea majoritate a acestor eforturi rămân în dezvoltare preclinică, mai multe au intrat recent în studiile FDA și ar putea ajunge pe piață în câțiva ani. Unele apar deja pe piața gri, ridicând îngrijorări cu privire la vânzătorii ambulanți care distribuie ulei de șarpe anti-îmbătrânire. Între timp, alții își fac griji despre ce s-ar putea întâmpla dacă aceste medicamente își vor îndeplini promisiunea. Tinerii săraci vor fi obligați să-și vândă sângele miliardarilor în vârstă? Pastilele magice anti-îmbătrânire vor deveni domeniul bogaților din Park Avenue și Hollywood, cum sunt liftingul facial, implanturile de păr și injecțiile cu botox? Vom fi noi ceilalți, țăranii senili, forțați să-i privim cum se dezîmbătrânesc pe măsură ce noi suntem lăsați să ne ofilim și să murim?

Hacking pentru bătrânețe

Îmbătrânirea de obicei nu se termină bine. În ciuda câștigurilor masive în speranța de viață a omului - în ultimii 150 de ani, s-a dublat aproape, în multe țări dezvoltate, deși a scăzut în ultimul an din cauza pandemiei - încă nu am găsit o modalitate de a opri implacabilul timp care își ia obolul din corpurile noastre.

Când îmbătrânim, sistemul nostru imunitar începe să se descompună, creând o stare de inflamație de nivel scăzut care suprimă regenerarea celulară și duce la acele dureri și migrene. Am putea să trăim mai mult, dar ne doare. Pe măsură ce mitocondriile noastre încetează să mai producă în mod eficient energie pentru celule, petrecem mulți dintre acei ani câștigați cu greu dormind după-amiaza. Pe măsură ce celulele stem devin letargice, masa noastră musculară se micșorează și oasele noastre devin din ce în ce mai fragile. Pe scurt, corpurile noastre se destramă.

Primul indiciu că piratarea biologiei îmbătrânirii ar putea fi posibilă a venit, destul de improbabil, dintr-o serie de experimente de laborator pe o specie modestă de viermi rotunzi. La sfârșitul anilor 1980 și începutul anilor 1990, studiile efectuate pe gemeni identici au arătat deja că aproximativ 30% din longevitatea la oameni ar putea fi atribuită geneticii. Dar majoritatea oamenilor de știință credeau că procesul de îmbătrânire este un fenomen mult prea complex pentru a-l modula pur și simplu prin modificarea a câteva gene sau luarea unei pastile.

Apoi, în 1993, Cynthia Kenyon, biolog la Universitatea California din San Francisco, a dublat durata de viață a unui vierme de la trei săptămâni la șase prin mutarea unei singure gene. Cercetarea a sugerat posibilitatea unor medicamente care ar putea crește longevitatea fără a viza boli specifice. A sugerat că procesul de îmbătrânire în sine ar putea fi manipulat.

La acea vreme, un grup marginal de entuziaști ai longevității încercau prin practica restricției de calorii, fără să știe, ceea ce Kenyon făcuse deja la viermi rotunzi. Această idee a luat avânt când gerontologul Roy Walford de la UC Los Angeles a dublat durata de viață a șoarecilor de laborator prin restricționarea aportului caloric și apoi a devenit un avocat vocal pentru această practică la oameni. El a scris o serie de cărți bine vândute în anii 1980 și a adoptat o dietă de 1.600 de calorii pe zi în ultimii 30 de ani de viață. Astăzi, acoliții săi costelivi pot fi încă observați la conferințele de longevitate, măsurându-și meticulos mâncarea în pauzele de prânz.

Știința emergentă explică acum de ce ar putea exista ceva adevăr în această metodă de bio-hacking. La om, insulina este semnalul hormonal care indică celulelor noastre să absoarbă zahărul și să-l convertească în energie. Împreună cu un hormon strâns legat,

„ÎMBĂTRÂNIREA determină boala. Aceasta este opinia noastră. Dacă o oprim, încetează să atragă bolile"

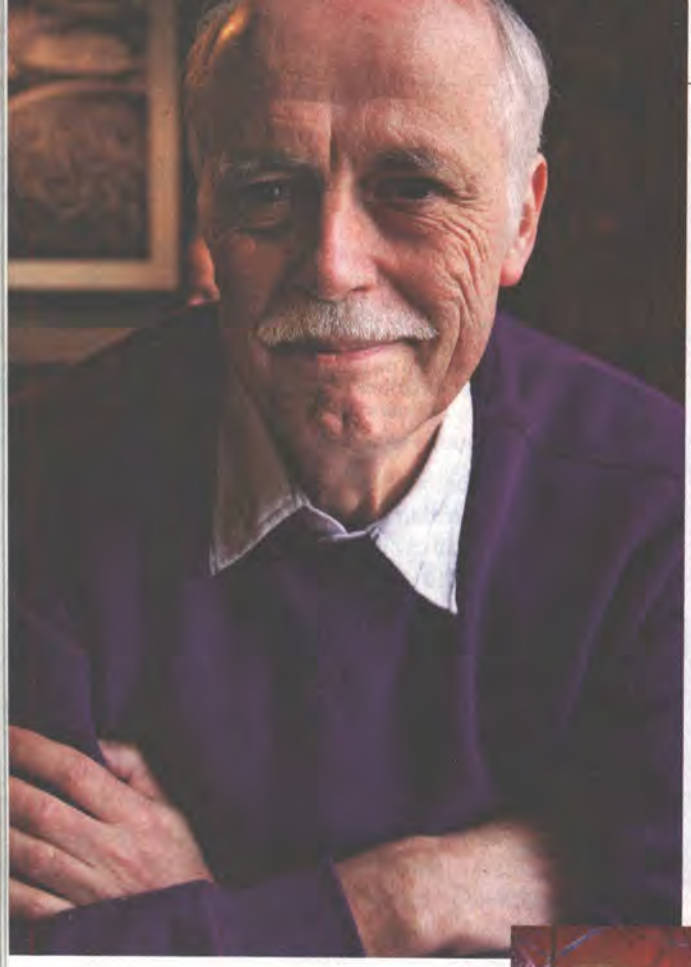

LA ȚINTĂ SPRE ÎMBĂTRÂNIRE
Îmbătrânirea este principalul factor de risc pentru bolile cardiovasculare și Alzheimer. Acum, oamenii de știință o abordează direct. În stânga: Felipe Sierra de la NIA. Mai jos: Plăci beta-amiloide și tau în creier. Dreapta: Yoga la un azil de bătrâni.

numit factorul de creștere asemănător insulinei (Insulin like-Growth Factor 1 - IGF1), insulina afectează un număr mare de alte procese celulare, inclusiv rata diviziunii celulare, despre care mulți cred că este direct legată de îmbătrânire. Când insulina și IGF1 la om sau compuși analogi la viermi sunt diminuați - pentru că ne e foame sau genele au fost modificate - o serie de mecanisme de reparație celulară care sunt în mod normal în regim de așteptare intră în viteză.

Adaptarea are sens din perspectiva evoluției. Timpurile preistorice au constat în perioade lungi de lipsă punctate de ferestre prețioase de abundență. Din moment ce nimeni nu știa cât timp vor dura vremurile bune, strămoșii noștri au dezvoltat capacitatea de a acumula grăsime și de a crește mușchi cât mai repede posibil. Un festin cu mâncare determina corpul să elibereze insulină și IGF1, ceea ce a permis celulelor noastre să înceapă să absoarbă glucoza și le-a stimulat să cheltuie energie în reproducerea și regenerarea celulară atâta timp cât nivelul de insulină rămânea ridicat.

Când caloriile nu mai erau ușor de găsit, corpurile noastre s-au adaptat prin scăderea nivelului de insulină și IGF1 - un indiciu pentru celulele noastre de a încetini regenerarea și reproducerea și, în schimb, de a devia energia în procesele celulare care, cel mai probabil, ne permiteau să supraviețuim prin perioade reci și cu puțină mâncare. Corpul uman protejează celulele pe care le are deja: produce mai multe enzime pentru a se asigura că proteinele nu se adună în structuri greșite, turează mașinăria concepută să repare ADN-ul spart și descompune resturile celulare și celulele defecte pe care altfel le-ar putea ignora, căutând acele bucăți pe care le poate folosi pentru a-și hrăni celulele mai sănătoase în zilele sărace în resurse. În acest proces, curăță gunoiul celular care, în special pe măsură ce îmbătrânim, face posibilă inflamația la nivel scăzut.

În prezent, nu există nicio indicație aprobată de FDA pentru medicamente care vizează procesul de îmbătrânire în sine. Pentru a obține aprobarea, medicamentele trebuie să vizeze o anumită boală. Nu este o coincidență faptul că unii gerontologi au ales popularul medicament pentru diabet, metformina, pentru a servi drept „șablon" pentru o nouă clasă de medicamente anti-îmbătrânire aprobate de FDA. Funcționează influențând sensibilitatea organismului la insulină și poate avea un efect asupra ritmului metabolismului și al consumului de energie. Dacă studiile în curs de desfășurare confirmă eficacitatea acestuia și câștigă aprobarea, ar crea o categorie complet nouă de reglementare a medicamentelor care, mai degrabă decât tratarea unor boli specifice, vor acționa pentru a preveni deteriorarea în continuare a corpului nostru odată ce am dezvoltat deja unul.

„Îmbătrânirea determină boala", spune Barzilai, directorul fondator al Institutului pentru Cercetarea Îmbătrânirii de la Colegiul de Medicină „Albert Einstein" al Universității Yeshiva, care conduce studiul. „Aceasta este opinia noastră. Dacă oprim îmbătrânirea, aceasta încetează să atragă bolile".

O serie întreagă de alte medicamente anti-îmbătrânire ar putea să vină repede din urmă. Biologii moleculari au descoperit un al doilea mod important de manipulare a procesului de îmbătrânire la începutul anilor 2000, prin înmulțirea tulpinilor de drojdie de panificație, a mușteloi de fructe și a viermilor, pentru a trăi mai mult. Ei au secvențiat genomul celor mai dure tulpini și apoi au mers pe fir înapoi pentru a identifica variantele genetice specifice care păreau a fi asociate cu longevitatea crescută. Acest lucru i-a condus la mTOR, o variantă genetică care servește drept țintă a unui medicament anti-îmbătrânire numit rapamicină, care este în prezent în studii clinice. Printre aceste eforturi științifice se numără un studiu longitudinal, masiv, al îmbătrânirii canine, desfășurat la Universitatea

FOTO: DIN STÂNGA: NIH/NATIONAL INSTITUTE ON AGING (2); CRAIG F. WALKER/THE BOSTON GLOBE/GETTY

din Washington, care vizează 30.000 de câini și intenționează să selecteze 500 de animăluțe norocoase, pentru o cură cu rapamicină.

Vânătoarea către alte „butoane de control" care ar putea fi țintite cu medicamente continuă la institutele de cercetare din întreaga lume. O a treia abordare ar crește producția unei enzime numite AMP-kinază, care modulează procesele celulare precum creșterea și metabolismul, pe baza nivelului de energie disponibil pentru consum. Și aceasta a apărut în ultimii ani ca o altă țintă promițătoare, alături de multe alte molecule, hormoni și proteine care par să scadă odată cu înaintarea în vârstă și care joacă un rol cheie în repararea celulară, regenerare, protecție și funcționare eficientă.

Vera Gorbunova, codirector al Centrului Rochester de cercetare pentru îmbătrânire de la Universitatea din Rochester, și colegii ei au comparat 18 specii de rozătoare, inclusiv, castori, hamsteri și șoareci, le-au sortat după longevitate și au căutat modele interesante. În mod semnificativ, au descoperit că repararea „mai robustă" a ADN-ului rupt, planul la nivel molecular găsit în fiecare dintre celulele noastre, pare să evolueze împreună cu longevitatea. Cu alte cuvinte, speciile care trăiesc mai mult au o capacitate mai robustă de a rezolva tipul de probleme care apar inevitabil odată cu vârsta. Cercetarea a fost publicată recent în revista *Cell*.

„A existat o corelație foarte puternică între cât trăiesc diferite specii și cât de bine au reparat rupturile de ADN", a spus Gorbunova. „Ne uităm și de ce este mai bine la unele. Am găsit o proteină care este foarte importantă în repararea ADN-ului și care este mai activă la speciile cu viață lungă".

Gorbunova a realizat unele dintre cele mai interesante lucrări ale sale pe un superstar obscur în domeniul longevității, cunoscut sub numele de cârtița golașă, un rozător fără blană, ridat, cu o pereche de incisivi asemănători unui castor, care trăiește în tunelurile din Africa de Est. Șobolanul, uneori menționat prin porecla lui drăgălașă, „Cățelușul de nisip", are o speranță neobișnuit de lungă de viață - 30 de ani, de 10 ori mai lungă decât vărul său apropiat, șoarecele de câmp nord-american, care rareori trece de trei.

Gorbunova crede că o mare parte din rezistența cârtițelor are legătură cu abundența de acid hialuronic, o componentă majoră a pielii care este implicată în regenerarea țesuturilor. Deși șoarecii și oamenii au, de asemenea, acid hialuronic, țesuturile cârtițelor sunt „saturate cu el", spune Gorbunova. Pe lângă faptul că are proprietăți antioxidante puternice și altele care par să atenueze consecințele distructive ale in-

„Dacă puneți această lucrare într-o **PERSPECTIVĂ EVOLUTIVĂ**, nu ar fi trebuit să trăim atât de mult. Îmbătrânirea este o invenție a omenirii"

„Nu aveți idee câți oameni sunt interesați să investească bani în

flamației cronice, pe scară largă, care se acumulează adesea odată cu înaintarea în vârstă, abundența hialuronanului pare, de asemenea, să împiedice creșterea celulelor canceroase maligne.

„Hialuronanul este o poveste foarte frumoasă, pentru că putem vedea posibilitatea de a o translata la oameni", spune Gorbunova. „Și noi îl avem, dar nu prea mult, deci cred că este loc de îmbunătățire. Putem găsi modalități de a ne crește propriile niveluri de hialuronan".

Pentru Gorbunova, diferențele dintre șoareci și cârtițele golașe sunt ușor de explicat prin evoluție - adaptările lor sunt orientate spre creșterea șanselor lor de succes reproductiv. „Pentru un șoarece, cea mai bună strategie pentru a avea mai mulți descendenți este să fie foarte, foarte prolific foarte repede, pentru că riscul ca cineva să îl mănânce e mare, pur și simplu nu are șansa de a trăi mai mult", explică ea. „Cârtița trăiește în subteran și are foarte puțini prădători. Și se reproduce până foarte târziu în viață. Deci, ele au dezvoltat mecanismul care să le permite să trăiască mai mult și să respire cât mai mult posibil doar pentru că pot. Nimeni nu este acolo să le mănânce. Și cu cât trăiesc mai mult, cu atât au mai mulți descendenți".

Aceeași logică se aplică și oamenilor - și explică, de asemenea, de ce corpurile noastre se destramă. Bolile îmbătrânirii, susțin acum mulți gerontologi, sunt consecința naturală a progreselor din viața noastră modernă, care acum se extinde mai multe decenii peste vârsta reproductivă și, prin urmare, nu a fost supusă aceleiași sculpturi evolutive extrem de eficiente care ne-ar fi putut crește șansele de a supraviețui. „Dacă puneți această lucrare într-o perspectivă evolutivă, nu ar fi trebuit să trăim atât de mult", spune Gerard Karsenty, care conduce Departamentul de Genetică și Dezvoltare la Centrul Medical al Universității Columbia. „Îmbătrânirea este o invenție a omenirii. Nicio specie de animal nu și-a înșelat propriul corp - natura înșelată - cu excepția oamenilor. Elefanții pot trăi 100 de ani, dar au trăit 100 de ani și în urmă cu un milion de ani. Oamenii și-au depășit propriul corp". Dar ce legătură are asta cu sângele tânăr al lui Wyss-Coray și Villeda?

Regenerare

Saul Villeda conduce acum un laborator la UCSF, aflat pe un deal care dă spre faimosul Haight-Ashbury din San Francisco. Scările în spirală duc către un hol subteran, cu lumină fluorescentă, și o suită de camere înghesuite, stivuite de la un perete la altul cu cuști pentru șoareci. Există ceva neobișnuit la mulți șoareci din cameră. Se plimbă prin cuștile lor, cu două capete, două seturi de picioare și corpuri duble.

Șoarecii cu lățime dublă sunt produsele unei proceduri macabre cunoscute sub numele de „parabioză", o tehnică pe care Villeda a dobândit-o ca student în laboratorul lui Wyss-Coray, pentru experi-

FOTO: DIN STÂNGA: SARA HYLTON/BLOOMBERG/GETTY; DAVID HOWELLS/CORBIS/GETTY; COURTESY OF DR. GERARD KARSENTY

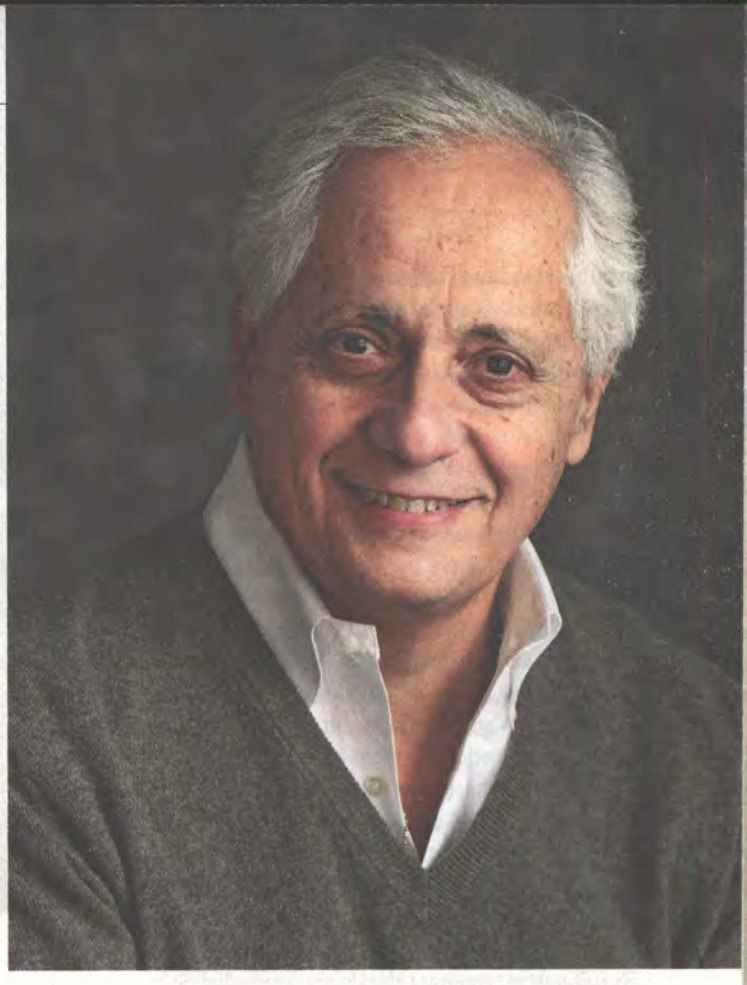

PASTILE PENTRU TINERI
Cercetătorii au identificat multe proteine care par să aibă fie efecte restaurative, fie dăunătoare; ambele sunt potențiale ținte pentru medicamente. Stânga: pastile de metformină. Dreapta: un șoarece de laborator modificat genetic. Extrema dreaptă: Dr. Gerard Karsenty

LONGEVITATE. Sunt miliarde de dolari“

mentul improbabil care a condus la fondarea Alkahest și al studiilor clinice cu sânge care vizează tratarea îmbătrânirii. Procedura, inițiată în secolul al XIX-lea de către omul de știință francez Paul Bert, combină sistemele circulatorii a două rozătoare prin tăierea corpurilor și coaserea rănilor, astfel încât acele corpuri să se contopească pe măsură ce se vindecă.

Pentru a o învăța, Villeda a avut un profesor expert: Thomas Rando, un neurolog care studiază longevitatea și ocupă biroul de lângă cel al lui Wyss-Coray. Rando a avut prima dată ideea de a reînvia la începutul anilor 2000 tehnica obscură. El ajunsese să creadă că unul dintre motivele pentru care corpurile noastre își pierd puterile de regenerare pe măsură ce îmbătrânim este faptul că celulele stem nu mai primesc semnalele de nivel molecular necesare pentru a le activa. Rando nu știa care ar putea fi aceste semnale. Dar știa unde să le găsească - sângele șoarecilor mai tineri. Aici intră în scenă parabioza.

Pentru a-și testa ipoteza, Rando a îmbinat șoareci vârstnici cu rozătoare mai tinere, astfel încât să împartă același sistem circulator, apoi a testat capacitatea de a vindeca răni mici. Rezultatele au fost dramatice. Șoarecii vârstnici au reușit să repare mici rupturi din mușchii lor mult mai repede decât colegii lor care nu erau lipiți de șoareci mai tineri. Șoarecii mai tineri, pe de altă parte, s-au vindecat mult mai încet decât ar fi făcut-o în mod normal.

Rezultatele au fost exaltante, căci au sugerat că celulele stem ar putea fi revitalizate prin simpla reintroducere în fluxul sanguin a moleculelor prezente în sângele tânăr, care le-ar putea activa. Următorul pas a fost găsirea factorilor specifici din sângele tânăr responsabil de schimbare. Dar asta nu e chiar așa de ușor.

„Este cea mai mare expediție de pescuit pe care ți-o poți imagina“, a avertizat Rando la acea vreme, observând mii de proteine, lipide, zaharuri și alte molecule mici din serul sanguin.

Privind de alături cum se desfășoară lucrurile, Wyss-Coray, care a studiat boala Alzheimer, și studentul Villeda nu erau la fel de încrezători că ei ar putea induce o întinerire similară în creier. Orice ar fi fost în sângele tânăr care a stimulat regenerarea, părea puțin probabil să poată trece bariera hematoencefalică, granița semipermeabilă care oprește sângele și o mare parte din încărcătura pe care o transportă să intre în sistemul nervos central. „Dar am făcut-o oricum, pentru că eram student la acel moment și Tony va susține întotdeauna idei nebunești“, își amintește Villeda.

După îmbinarea șoarecilor vârstnici și tineri, Villeda a sacrificat șoarecii vârstnici, le-a tăiat creierul în felii mici și a turnat un colorant special care se leagă de neuronii noi. Apoi a numărat neuronii noi și i-a comparat cu nivelurile normale de creștere neuronală la șoareci de vârstă similară. Rezultatele au șocat lumea științifică când

le-a publicat în 2014. Infuzia de sânge nou a dus la o creștere de trei ori a numărului de celule nervoase noi generate în creierul șoarecilor vârstnici. Dar asta nu a fost singura revelație. El arătase deja că tinerii membri ai perechilor de șoareci bătrân-tânăr au generat mult mai puține celule nervoase noi decât șoarecii tineri lăsați să trăiască liberi, fără un partener atașat. Și în timp ce șoarecii bătrâni au devenit mai energici, șoarecii mai tineri s-au comportat brusc ca și când ar fi fost de vârstă mijlocie.

Cum parabioza nu este o opțiune pentru pacienții umani, Villeda și Wyss-Coray au încercat să obțină același efect cu o simplă infuzie de plasmă. Și acolo, rezultatele au fost mai bune decât se așteptau. În exercițiile de navigare în spațiu, cum ar fi găsirea unei platforme subacvatice pe care să se odihnească într-o cameră plină de apă, șoarecii tineri care au primit injecții cu „sânge vechi" au avut rezultate mult mai rele decât un grup care a primit injecții cu plasmă de la șoareci mai tineri. Odată infuzați cu sângele șoarecilor tineri, șoarecii cu sânge vechi au reușit să localizeze platforma la fel de ușor ca frații lor mai tineri.

Rezultatele au generat titluri la nivel mondial. Și în curând Wyss-Coray și protejatul său Villeda au început să primească multe e-mailuri bizare și uneori macabre. O misivă îngrijorătoare a venit de la un bărbat care s-a oferit să furnizeze tot sângele de care ar putea avea nevoie Wyss-Coray pentru un astfel de experiment - el a susținut că îl poate obține de la copii umani de orice vârstă. A existat, de asemenea, o inundație de pledoarii din inimă din partea pacienților cu Alzheimer și a celor dragi, care se întrebau despre încercările umane, disperați să evite calea nemiloasă a bolii degenerative și incurabile.

Scrisoarea care a schimbat viața lui Wyss-Coray a venit de la familia miliardarului chinez recent decedat Chen Din-hwa, cunoscut și sub numele de „Regele firelor de bumbac" din Hong Kong, nume primit de la afacerea pe care a înființat-o în 1949.

Pe patul de moarte, suferind de boala Alzheimer avansată, Din-hwa, în vârstă de 89 de ani, a primit perfuzii cu plasmă din sânge pentru o afecțiune medicală fără legătură. În orele care au urmat, i-a spus mai târziu nepotul său Vincent lui Wyss-Coray, bătrânul a devenit surprinzător de alert și coerent, permițându-le celor dragi câteva momente prețioase finale de legătură. Sângele tânăr părea să fi avut un efect remarcabil de restaurare asupra bătrânului, la fel cum a avut-o și pentru șoarecii lui Wyss-Coray.

> „Există o persoană bogată în Hong Kong. Vrea să înființeze o companie. Te **INTERESEAZĂ**?"

După moartea lui Din-hwa în 2012, Vincent, un biolog molecular de la UC Berkeley, a încercat să explice fenomenul bizar. În cele din urmă a găsit prima lucrare a lui Wyss-Coray și Villeda despre șoareci.

Informația a ajuns la Wyss-Coray printr-o cunoștință reciprocă din industria biotehnologiei. „El a spus: «Tony, există această persoană bogată în Hong Kong»", își amintește Wyss-Coray. „«Vrea să înființeze o companie. Esti interesat?»".

Vincent și Wyss-Coray au format Alkahest, o companie de biotehnologie cu sediul în San Carlos, care a strâns peste 150 de milioane de dolari de la compania familiei Din-hwa - Grupul Nan-Fung - Universitatea Stanford, fundația Michael J. Fox și Grifols, mamutul spaniol specializat în plasmă de sânge și care în cele din urmă a cumpărat și participațiile celorlalți.

Adevărata acțiune de a afla exact ce anume în sânge a provocat această remarcabilă transformare abia începea.

Chimia îmbătrânirii

În anii care au trecut de la experimentele inițiale pe șoareci, Villeda, Wyss-Coray și un număr de cercetători independenți au identificat o serie de proteine care par să aibă efecte restaurative promițătoare - sau, în sângele șoarecilor vârstnici, efecte dăunătoare. Ambele tipuri s-ar putea dovedi utile ca potențiale ținte pentru medicamente. Dacă ADN-ul este planul corpului, proteinele sunt materialele sale de construcție. Aceste molecule esențiale, compuse din aminoacizi, nu

FOTO: DIN STÂNGA, ÎN SENSUL ACELOR DE CEASORNIC: BSIP/UIG/GETTY; J. ADAM FENSTER/UNIVERSITY OF ROCHESTER; UNIVERSITY OF ROCHESTER

sunt doar materialul fundamental din care construim celule osoase, cutanate, musculare și cerebrale. Sunt, de asemenea, unitățile utilizate pentru a produce hormoni și alți agenți de semnalizare la nivel molecular care transportă mesaje dintr-o parte a corpului în alta. Odată cu înaintarea în vârstă, se pare, multe dintre proteinele de care avem nevoie pentru a funcționa eficient scad, în timp ce proteinele care nu sunt bune pentru noi se acumulează în locuri incomode și strangulează lucrările.

Villeda a izolat o moleculă prezentă la șoareci care blochează regenerarea celulelor creierului și favorizează declinul cognitiv. Molecula pare să fie legată de descompunerea treptată, odată cu vârsta, a sistemului imunitar. Atunci când sunt injectate în sângele șoarecilor mai tineri, aceste molecule proinflamatorii pot submina cogniția. În mai 2019, Wyss-Coray a demonstrat că este posibil să blocheze activitatea unei alte proteine care se acumulează odată cu înaintarea în vârstă, declanșând un puternic efect de restaurare și îmbunătățind considerabil performanța șoarecilor vârstnici la testele care măsoară capacitatea de memorie și capacitățile cognitive.

În schimb, Villeda a descoperit recent o proteină care influențează învățarea și memoria la șoarecii tineri. Karsenty, de la Columbia, a identificat un hormon puternic care previne depresia și îmbunătățește memoria, printre altele, dar care pare să scadă odată cu vârsta. La om, hormonul scade precipitat după vârsta de 50 de ani.

Rămâne incert dacă fracțiile de sânge ale Alkahest sau orice alt medicament vor trece vreodată de studiile clinice. Dar pare probabil că primul dintr-o nouă clasă de medicamente va obține aprobarea nu foarte multă vreme de acum încolo.

În 2019, Alkahest a prezentat la o conferință medicală rezultatele preliminare din studiile clinice de fază II care vizează stabilirea datelor de dozare inițiale, dar pot dezvălui, de asemenea, informații despre cum și dacă un medicament funcționează într-o populație mică de pacienți.

Rezultatele au sugerat că infuziile plasmatice din sânge au încetinit declinul cognitiv și funcțional la pacienții care suferă de boala Alzheimer ușoară până la moderată. Studiile la șoareci sugerează că sângele favorizează creșterea noilor celule ale creierului și reduce neuroinflamarea.

Compania are, de asemenea, studii în diferite faze de dezvoltare pentru a trata Parkinson, demența și recuperarea postoperatorie și a izolat o varietate de molecule prezente în sângele vechi pe care intenționează să le moduleze cu medicamente.

În plus față de studiile efectuate de Alkahest pe fracțiuni de sânge, a intrat în teste o nouă clasă de medicamente „anti-îmbătrânire" numite „senolitice", care au ca scop eliminarea celulelor senescente „asemănătoare zombilor" care se acumulează odată cu înaintarea în vârstă. Celulele senescente sunt cele care s-au oprit din divizare și secretă factori proinflamatori care suprimă mecanismele normale de reparare celulară și creează un mediu toxic pentru vecinii lor.

VIAȚĂ DE ȘOBOLAN
Deoarece cârtița trăiește sub pământ și are puțini prădători, poate avea o durată lungă de viață pentru a-și crește descendenții. Stânga sus: o cârtiță golașă. Jos stânga: Vera Gorbunova. Extrema stânga: un chirurg tratează ridurile.

Cea mai proeminentă companie care a comercializat acest mecanism, Unity Biotech, a strâns peste 220 de milioane de dolari și a devenit publică pe NASDAQ în 2018. Deși medicamentul său pentru osteoartrita genunchiului a fost oprit după dezamăgitoare studii de fază 2, un alt medicament senolitic care urmărete să trateze declinul vizual aferent vârstei este în curs de desfășurare. Rezultatele studiilor de fază 1 sunt așteptate în iulie.

Multe alte medicamente sunt în curs de dezvoltare. În zilele dinaintea pandemiei de COVID-19, oamenii de știință din 14 instituții de cercetare din SUA recrutau 3.000 de persoane cu vârste cuprinse între 65 și 79 de ani pentru a participa la un studiu de șase ani, de 50 de milioane de dolari, cunoscut sub numele de „studiul TAME" (pentru țintirea îmbătrânirii cu medicamentul pentru diabet metformina.) Studiul respectiv își propune să demonstreze că metformina poate întârzia evoluția bolilor cronice legate de vârstă, cum ar fi bolile de inimă, cancerul și demența, la cei deja afectați. Barzilai, care coordonează studiul, spune că el și colegii săi lansează efortul nu „încât să punem pe toată lumea pe metformină, ci pentru că avem nevoie

de indicația clinică aprobată". Dintre toți candidații, metformina are probabil cel mai bun „cazier" la om - cel puțin la diabetici. „Interesant despre metformină este că o avem de 60 de ani", spune Barzilai. „Este unul dintre cele mai sigure medicamente și unul dintre cele mai ieftine medicamente".

Latura întunecată a vieții lungi

În ciuda entuziasmului, este prea devreme pentru a sărbători. Datele cu privire la modul în care metformina funcționează la oameni sănătoși nu sunt definitive. Și fracțiile senolitice și ale plasmei sanguine nu au fost încă testate la o populație mare de pacienți.

Probabil că asta nu îi va împiedica pe oameni să valorifice buzz-ul pentru a exploata cei mai vulnerabili pacienți. Se știe că unii bolnavi de cancer disperați după vindecare se îndreaptă spre Mexic sau obscure insule tropicale pentru tratamente periculoase și nedovedite cu celule stem.

În 2016, un fost student al Școlii de Medicină din Stanford, Jesse Karmazin, a deschis Ambrosia, o clinică din Monterey, California, care oferea clienților infuzie cu sângele donatorilor cu vârste cuprinse între 16 și 25 de ani, pentru 8.000 de dolari pe litru.

În decembrie 2018, HuffPost a publicat o investigație conform căreia singurul pacient care a vorbit public despre transfuziile Ambrosiei - tratamente despre care spera că îl vor ajuta să trăiască mai sănătos până la bătrânețe - a murit la 65 de ani după ce a intrat în stop cardiac.

FDA a emis o recomandare două luni mai târziu, avertizând consumatorii vârstnici că aceste transfuzii „nu ar trebui considerate a fi sigure sau eficiente", iar consumatorii ar trebui descurajați puternic de la „folosirea acestei terapii în afara studiilor clinice, fără observațiile unui comitet de revizuire instituțional adecvat și al unei supravegheri de reglementare".

Business Insider a raportat în august 2019 că Karmazin a spus că închide Ambrosia. Până în noiembrie, el a agățat o nouă firmă, Ivy Plasma, oferind tratamente „off-label" cu sânge tânăr și ridicând îngrijorări din partea oficialilor din domeniul sănătății publice și a oamenilor de știință. Acesta este un „exemplu perfect" al unei intervenții care s-a dovedit că funcționează la șoareci, dar care încă nu a fost dovedită la oameni, spune Matt Kaeberlein, profesor de patologie la Universitatea din Washington din Seattle.

Kaberlein, care a început ceea ce speră că va deveni un studiu longitudinal pe 100.000 de indivizi cu privire la îmbătrânirea canină, în timp ce desfășoară un studiu amplu despre eficacitatea rapamicinei în extinderea vieții câinilor în vârstă, spune că „o tonă de bani" curg în acest domeniu. Și „o serie de studii și intervenții sunt promițătoare".

Dar niciunul nu a trecut de limita înaltă impusă de FDA: un mare studiu clinic de fază 3 care să arate dovezi că sănătatea pacienților se îmbunătățește semnificativ și că efectele secundare nu depășesc beneficiile potențiale. Când se va întâmpla acest lucru este dificil de spus: pandemia de coronavirus a întrerupt studiile și a distras atenția asupra COVID-19.

Dacă oamenii de știință au succes în cele din urmă, obținerea controlului asupra îmbătrânirii va ridica probleme etice îngrijorătoare, în special când este vorba de sânge tânăr. Ca urmare a a acele cercetări timpurii, popularul serial de televiziune *Silicon Valley* a prezentat un episod în care un miliardar dotcom deține propriul „băiat de sânge", care merge peste tot cu el pentru a-i oferi transfuzii. „Ideea că doar persoanele în vârstă și bogate își pot permite sânge tânăr este doar inconfortabilă", spune Barzilai.

Majoritatea gerontologilor sfătuiesc împotriva aplicării unor tratamente pe cont propriu. Ar fi neînțelept, spun ei, să înceapă să apară pe piață rapamicină, metformină și alte suplimente în mare parte nedovedite, care promit efecte mari. Deocamdată, singurele remedii anti-îmbătrânire dovedite rămân cele care au fost dintotdeauna: exerciții fizice regulate, un somn bun și o dietă sănătoasă. N

BĂTRÂNI ȘI ȘOARECI
Dacă oamenii de știință reușesc în cele din urmă să controleze îmbătrânirea, aceasta va ridica întrebări etice îngrijorătoare despre cine are acces la tratamente anti-îmbătrânire. Dr. Thomas Rando din Stanford, care a făcut experimente privind îmbătrânirea timpurie pe șoareci îmbinați.

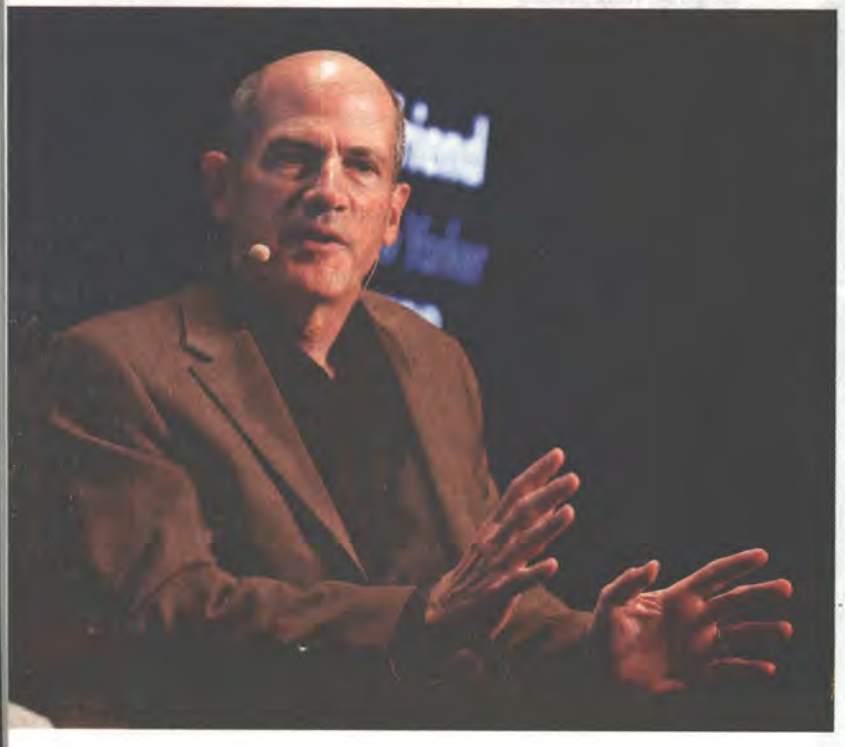

FOTO: BRIAN ACH/GETTY IMAGES FOR THE NEW YORKER/GETTY

PE HARTĂ

Observații îndepărtate: Unde au putut fi văzute OZN-uri

Din cele mai vechi timpuri, oamenii au fost fascinați de posibilitatea vieții în univers. Deși nu s-a descoperit încă nimic concludent, există numeroase locuri misterioase în întreaga lume în care oamenii susțin că au văzut sau au întâlnit semne ale unor extratereștri. De la stâncile în formă de sfinx din România, la semne rutiere australiene cu tematică OZN, până la un radiotelescop din China care ascultă comunicațiile intergalactice, iată câteva dintre cele mai incitante și misterioase locuri unde puteți căuta semne ale vieții extraterestre. – *Sarah Dreher*

Foto-ilustrație de C. J. BURTON

1 2 3 4

01 Zona 51
Lacul Groom, Nevada

Poate cel mai faimos loc asociat cu OZN-urile și viața extraterestră, bazamilitară cu grad mare de secretizare a alimentat multe teorii ale conspirației tocmai din cauza acestui fapt. Se zvonește că ar deține o navă extraterestră prăbușită, corpurile pasagerilor ei și chiar alte tehnologii extraterestre.

02 Stâncă uriașă
Deșertul Mojave, California

Acest bolovan masiv de sine stătător din mijlocul deșertului a găzduit o serie de conferințe despre OZN-uri. În anii 1950, un pasionat de obiecte zburătoare neidentificate a trăit într-o casă săpată sub stâncă. El a susținut că a auzit comunicare extraterestră cu o antenă de deasupra bolovanului și chiar că a intrat într-o navă spațială.

04 Traseul OZN din Pădurea Rendlesham
Suffolk, Anglia

Cu patruzeci de ani în urmă, bărbați din această pădure îndepărtată au susținut că au văzut cum un OZN a aterizat într-o poiență. În amintirea acestui eveniment ciudat, pădurea are acum un traseu public care urmează calea pe care au urmat-o bărbații pentru a investiga ceea ce au văzut.

03 Drumul OZN din San Clemente
San Clemente, Chile

Zona este considerată a fi capitala neoficială a fenomenului OZN din lume. Cercetătorii spun că sute de observări ale unor nave zburătoare au fost raportate aici - chiar și una pe săptămână. Atât de populară este zona, încât consiliul de turism din Chile a stabilit un traseu oficial OZN în 2008.

05 Sfinxul de pe munte
Bușteni, România

Această formațiune stâncoasă din Parcul Natural Bucegi seamănă cu Marele Sfinx din Egipt. Multe legende încearcă să-i explice originile, unii spun că a fost sculptat ca zeu în cele mai vechi timpuri, alții afirmă că a fost format în mod natural de vânt și unii susțin chiar că extratereștrii au folosit acest loc deoarece este o sursă puternică de energie a pământului.

06 Zona Perm Anomalous
Molebka, Rusia

Cunoscută și sub numele de triunghiul M sau zona 51 a Rusiei, aceasta este o întindere misterioasă și izolată de păduri în care oamenii au raportat că li se opresc ceasurile, aud sunete ciudate a ceva ce pleacă grăbit, văd lumini neidentificate și chiar observă extratereștri reali.

07 Telescopul sferic cu diafragmă
Guizhou, China

Cel mai mare radiotelescop din lume, această farfurie cu o lățime de 499 de metri, amplasată pe dealuri, cercetează cerul pentru materie întunecată și ascultă comunicarea din spațiu și a culturilor extraterestre. De la finalizarea sa în 2016, pasionații de viață extraterestră așteaptă cu nerăbdare să vadă ce poate detecta.

08 Wycliffe Well
Davenport, Australia

Cunoscută sub numele de „capitala OZN-urilor din Australia", aici au fost observate timp de zeci de ani obiecte zburătoare neidentificate. Marcarea acestor întâlniri cu extratereștrii prin adăugarea de manechine în formă de extratereștri, benzinării și restaurante cu tematică extraterestră îi conferă localității Wycliffe Well sentimentul unui parc tematic extraterestru abandonat.

MECIURI DE RUBGY

Stejarii întâlnesc Scoția și Argentina după 10 ani

Echipa națională de rugby a României va susține două meciuri test, la București, cu două echipe de top pe care le-a întâlnit ultima dată în 2011, la Cupa Mondială din Noua Zeelandă.

CELE DOUĂ PARTIDE VIN PE FONDUL evoluției bune a Stejarilor din ultima perioadă și sunt foarte importante pentru pregătirea campaniei de calificare pentru Cupa Mondială din 2023, care va avea loc în Franța.

Argentina se află pe locul 9 în ierarhia mondială, însă „Pumele" vin după un sezon excelent în principala competiție a emisferei de sud, așa numitul Turneu al Celor Patru Națiuni, în care au reușit, în premieră, să învingă Noua Zeelandă.

România a jucat cu Argentina de opt ori, începând din 1973, dar nu a învins-o niciodată, chiar dacă a fost foarte aproape în 1973 și 1992.

În turneul european din această vară, Argentina va disputa încă două meciuri, cu Țara Galilor, pe 10 și 17 iulie.

Scoția este pe locul 8 în ierarhia mondială și a terminat pe locul 4 Turneul Celor 6 Națiuni, cu victorii importante împotriva Angliei și Franței, echipe aflate în mare formă. România a întâlnit Scoția de 13 ori și a învins-o de două ori, în 1984 și 1991.

DE

MIHAI DUȚĂ
mihai.duta@newsweek.ro

România se află pe locul 18 în clasamentul mondial

Pe 3 iulie, Stejarii vor întâlni Argentina pe Stadionul Național de Rugby Arcul de Triumf, care va fi, cel mai probabil, și gazda meciului cu Scoția din 10 iulie. Englezul Andy Robinson antrena

FLORIN SURUGIU,
în prim plan, și Mihai Macovei au jucat împotriva Scoției și Argentinei și în 2011, la Cupa Mondială din Noua Zeelandă (stânga). Noul stadion de rugby Arcul de Triumf va fi inaugurat cu partida România – Argentina

Scoția la Cupa Mondială din 2011 și a avut mari emoții la meciul cu România. Stejarii conduceau la pauză cu 18-11. Cu 5 minute înainte de finalul partidei, România conducea cu 24-21. Scoțienii au marcat însă două încercări în minutele 75 si 78, iar partida s-a încheiat cu scorul 34-24 pentru Scoția.

Marius Tincu, actualul antrenor federal al FRR, era titular pe postul de taloneur. Mihai Macovei și Florin Surugiu, doi dintre oamenii de bază ai Stejarilor pentru partidele de pe 3 și 10 iulie, au jucat și în acea partidă din 2011. Cei doi au jucat și împotriva Argentinei la aceeași Cupă Mondială.

40 de Stejari pregătesc cele două meciuri

Pentru aceste întâlniri cu adversari din Top 10 mondial, staff-ul tehnic a stabilit lotul de 40 de jucători, dintre care 25 de înaintași și 15 jucători de treisferturi.

România a intrat în cantonament pe 16 iunie, la București, unde va și pregăti cele două meciuri.

„În luna iulie vom întâlni două echipe din Top 10 mondial. Aceste meciuri disputate unul după altul sunt cele mai puternice pe care România le-a jucat acasă, în era profesionistă. Este grozav că Federația Română de Rugby a reușit să obțină aceste meciuri, este și o dovadă a progresului pe care echipa României l-a făcut în ultimii ani. Atât Argentina, cât și Scoția au obținut victorii extraordinare în ultimele partide disputate, Argentina învingând pe All Blacks pentru prima dată în istoria întâlnirilor lor și Scoția câștigând în fața Angliei și Franței, astfel că ne așteptăm la niște meciuri extrem de grele. Va fi o mare onoare pentru echipa României să joace în fața fanilor. Stagiul de pregătire va fi foarte important pentru ca echipa să se reunească și să înceapă să îmbunătățească și să dezvolte sistemul de joc la care am început să lucrăm din luna martie, la meciurile din Rugby Europe Championship. În ultimele opt săptămâni am văzut un foarte mare progres la jucătorii care evoluează în SuperLiga și a fost o plăcere să văd unele dintre meciuri. În lotul pe care l-am convocat sunt și câțiva jucători noi cu care abia aștept să lucrez", a declarat Andy Robinson, antrenorul României.

România-Argentina, primul meci pe noul stadion de la Arcul de Triumf

Partida în care Stejarii vor întâlni Pumele va însemna și inaugurarea cu public a noului stadion de la Arcul de Triumf. Capacitatea noi arene este de 8.207 de locuri, iar suprafața de joc este de tip gazon natural hibrid.

Noua arenă are parcare subterană, centru pentru recuperarea sportivilor cu cameră hiperbară pentru terapie oxigen și piscină, saună, sală de conferință și zonă VIP.

Stadionul a fost folosit de echipa de fotbal a Ucrainei care s-a antrenat aici înaintea meciurilor din cadrul EURO2020 disputate la București.

România a întâlnit Argentina de opt ori până acum și a învins Scoția de două ori, în 1984 și 1991

Jucătorii selecționați

➤ **Pilieri:** Alexandru Savin (CSA Steaua), Vasile Balan (CSA Steaua), Ionel Badiu (Valence Romans Drome), Alexandru Tăruș, Costel Burțilă (Hyères-Carqueiranne-La Crau), Alexandru Gordaș, Laurențiu Nica (CSM Știința Baia Mare), Domițian Mureșan (CSM Știința Baia Mare)

➤ **Taloneuri:** Eugen Căpățînă (SCM Timișoara), Ovidiu Cojocaru (CSM Știința Baia Mare), Iulian Hartig (CSM Știința Baia Mare), Florin Bărdașu (CSA Steaua)

➤ **Linia a II-a:** Florian Roșu (CSM Știința Baia Mare), Marius Antonescu (Bourg en Bresse),

FOTO: GULLIVER / GETTY IMAGES; NQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

Johannes van Heerden (CS Dinamo), Adrian Moţoc (Stade Aurillacois), Marius Iftimiciuc (Perigueux)

➤ **Linia a III-a:** Vlad Neculau (SCM Timişoara), Cristi Boboc (ACS Tomitanii Constanţa), Mihai Macovei (Colomiers), Cristi Chirica (Sporting Club Appameen), Andre Gorin (Hyères-Carqueiranne-La Crau), Damian Strătilă (CSA Steaua), Kamil Sobota (CSA Steaua), Răzvan Ilişescu (Mazamet)

➤ **Mijlocaş la gramadă:** Gabriel Rupanu (SCM Timişoara), Florin Surugiu (CSA Steaua), Julien Bartoli (CSA Steaua)

➤ **Mijlocaş la deschidere:** Tudor Boldor (CSA Steaua), Daniel Plai (CSA Steaua)

➤ **Centri:** Vlad Popa (CSA Steaua), Alexandru Bucur (CSM Ştiinţa Baia Mare), Taylor Gontineac (Rouen Normandie)

➤ **Aripi:** Ionuţ Dumitru (CSA Steaua), Nicolas Onuţu (CS Vienne), Marius Simionescu (CS Dinamo), Robert Neagu (CSA Steaua)

➤ **Fundaşi:** Ionel Melinte (SCM Timişoara), Paul Popoaia (CSM Ştiinţa Baia Mare), Lama Sioeli (CSA Steaua)

➤ **Staff:** Antrenor principal: Andrew Robinson, Antrenori secunzi: Stevie Scott, Sosene Anesi, Preparator fizic: Florin Taşcă, GPS: Marius Chiriac, Doctor: Dan Wanya- Crîngu, Kinetoterapeuţi: Marius Todosi şi Sandu Constantin, Analist video: Paul Larter, Manager: Daniel Carpo.

În primul meci test World Rugby, pe 3 iulie, România va întâlni Argentina, Pumele revenind la Bucureşti după 29 de ani, ultima partidă disputată aici fiind în 1992, când s-au impus cu 21-18.

Pe 10 iulie, în cel de-al doilea test World Rugby, România va întâlni Scoţia, echipă care ocupă locul 8 în ierarhia mondială. Este pentru prima dată în ultimii 15 ani când Stejarii dispută un meci test împotriva unei echipe din Turneul celor 6, ultima partidă având loc tot cu Scoţia, în 2006.

Palmares România – Scoţia

➤ **1981** - 26 septembrie, Edinburgh: Scoţia-România 12-6 meci-test

➤ **1984** - 20 mai, Bucureşti: România – Scoţia 28-22 meci-test

➤ **1986** - 29 martie, Bucureşti: România – Scoţia 18-33 CE FIRA

➤ **1987** - 2 iunie, Dunedin: România - Scoţia 28-55 Cupa Mondială

➤ **1989** - 9 decembrie, Edinburgh: Scoţia - România 32-0 meci-test

➤ **1991** - 31 august, Bucureşti: România - Scoţia 18-12 meci-test

➤ **1995** - 22 aprilie, Edinburgh: Scoţia - România 49-16 meci-test

➤ **1999** - 28 august, Glasgow: Scoţia - România 60-19 meci-test

➤ **2002** - 09 noiembrie, Edinburgh: Scoţia - România: 37- 10, meci test

➤ **2005** - 5 iunie, Bucureşti: România - Scoţia 19-39 meci test

➤ **2006** - 11 noiembrie, Edinburgh: Scoţia - România 48-6 meci test

➤ **2007** - 18 septembrie, Edinburgh: România - Scoţia 0-42 Cupa Mondială

➤ **2011** - 9 septembrie Invercargill, Noua Zeelandă: Scoţia – România 34-24, Cupa Mondială

Palmares România -Argentina

➤ **1973** - 8 septembrie, Buenos Aires: Argentina - România 15-9 meci-test

➤ **1973**- 16 septembrie Buenos Aires: Argentina - România 24-3 meci-test

➤ **1992** - 31 octombrie, Bucureşti: România - Argentina 18-21

➤ **1995** - 14 octombrie, Buenos Aires: Argentina - România 51-16 Cupa Latină

➤ **1997** - 18 octombrie, Auch, Franţa: România - Argentina 18-45 Cupa Latină

➤ **1998** - 8 august, Rosario: Argentina – România 68-22 meci-test

➤ **2003** - 22 octombrie, Sydney, Australia: Argentina - România 50-3 Cupa Mondială

➤ **2011**- 17 septembrie, Invercargill, Noua Zeelandă: Argentina - România 43-8 Cupa Mondială

FLORIN SURUGIU, (cu mingea în mână) va juca încă o dată împotriva Argentinei, la fel ca Mihai Macovei (sus). Marius Tincu, actualul antrenor federal al României, a fost titular în ultimele partide jucate împotriva Scoţiei şi Argentinei la Cupa Mondială din 2011 (jos stânga).Englezul Andy Robinson, antrenorul Stejarilor, era pe banca tehnică a Scoţiei, în 2011, la ultimul meci împotriva României.

FOTO: NQUAM PHOTOS / ŞTEFAN CONSTANTIN: GULLIVER / GETTY IMAGES

PUBLICITATE

4 iulie, ora 20:00, Sala Atelier

TNB I.L. CARAGIALE

INCOGNITO
de Nick Payne
REGIA: Zsuzsánna Kovács

Un spectacol despre profunzimile creierului uman

Teatrul Național București este susținut de Automobile Bavaria Deutsche Bank xerox ELVILA BCR ZAREA GINO ROSSI

TVR DIGI 24 HD Radio România fi FRANCE MÉDIAS MONDE romantic. BURSA Forbes Newsweek ELLE zile și nopți

LIFESTYLE

Starurile EURO 2020 și secundele prețioase

Campionatul European de Fotbal EURO 2020 este în plină desfășurare, iar fiecare secundă de joc este prețioasă până la ultimul fluier al finalei competiției programate pe 11 iulie. Așa că, nu este nicio surpriză, toate starurile fotbalului european, mai mari sau mai mici, stau cu ochii pe ceas, chiar dacă, din cauza unor accidentări sau a altor motive, unii dintre cei mai titrați fotbaliști au ratat turneul. Mai mult, pentru mulți dintre ei, fie că joacă sau sunt spectatori, timpul scurs este și mai prețios, fiind pasionați de „mașinăriile de măsurat timpul" și, în afara terenului, purtând la mână adevărate capodopere orologiere. – *Răzvan Scăețeanu*

Cristiano Ronaldo, un pasionat de milioane

Cristiano Ronaldo, unul dintre cei mai buni fotbaliști din toate timpurile, este un adevărat pasionat de ceasuri. Portughezul se afișează cu „mașinării de măsurat timpul" exclusiviste și își îmbogățește permanent colecția. Iar preferințe sale demonstrează că diamantele fac casă bună cu fotbalul. Unul dintre ceasurile preferate ale lui Ronaldo este un Rolex GMT-Master II 116769TBR, cu o carcasă din aur alb de 18 carate, decorată diamante albe de 30 de carate. Costă peste 450.000 de dolari.

Vedeta națională a Portugaliei și a Juventus Torino a fost surprinsă, însă, numărând secunde și mai prețioase. De exemplu, Ronaldo a fost surprins purtând un ceas Franck Muller 7008 T INV C INV R, un „tourbillon" încrustat cu diamante a cărui valoare ajunge pe la două milioane de dolari. Iar, recent, fotbalistul portughez și-a cumpărat un Bvlgari Octo Tourbillon Full Baguette Diamonds, un ceas produs doar în opt exemplare care costă 790.000 de dolari.

Kylian Mbappé și Hublot

Superstarul francez Kylian Mbappé este ambasador Hublot și poartă un Hublot Spirit of Big Bang King Gold Rainbow. Ceasul, realizat dintr-un aliaj special de aur galben și platină, denumit „King Gold", are un diametru de 39 de milimetri și o carcasă cu 164 de pietre prețioase. Mecanismul este automat și dispune de o rezervă de putere pentru 50 de ore. Prețul unui Hublot Spirit of Big Bang King Gold Rainbow este de circa 92.000 de dolari.

Sergio Ramos, un colecționar entuziast

Apreciat fundaș spaniol al lui Real Madrid, Sergio Ramos este un colecționar de ceasuri entuziast. Printre piesele de rezistență pe care le deține se află un Everose Gold Rolex Rainbow Daytona, un ceas a cărui carcasă de 40 de milimetri este încrustată cu 36 de safire și 56 de diamante. Prețul: 100.000 de dolari. De asemenea, Sergio Ramos mai deține un Patek Philippe Nautilus 5980/1R-001 (cca. 90.000 $), un Aquanaut Chronograph 5968A-001 (cca. 42.000 $) și mai multe modele Audemars Piguet Royal Oak, printre care un Audemars Piguet Royal Oak Chronograph din aur roz de 18 carate, cu ramă cu diamante, care costă peste 40.000 de dolari.

Zlatan Ibrahimović urmărește secundele pe un Nautilus

Fotbalistul suedez de origine bosniaco-croată care joacă pe postul de atacant la AC Milan a ratat EURO 2020, fiind accidentat la genunchi. Zlatan Ibrahimović își urmărește, însă, minut cu minut coechipierii pe un ceas Patek Philippe Nautilus 5980/1R-001. Versiunea din aur ros a iconicului cronograf Nautilus are un preț de listă de 91.400 de dolari, dar, fiind extrem de popular, prețul său poate ajunge și la 200.000 de dolari.

Virgil van Dijk mizează pe un Aquanaut

Nici fundașul central al lui FC Liverpool, olandezul Virgil van Dijk nu joacă la EURO 2020, din cauza unor probleme la genunchi. Și, la fel ca Zlatan Ibrahimović, poartă la mână un Patek Philippe. Dar nu un Nautilus, ci un Aquanaut 5168-G din aur alb, cu o curea din material compozit verde ce îi dă un aer mai sport. Prețul de listă a unei astfel de „mașinării" este de 39.690 de dolari, însă, fiind un model extrem de căutat, pe piața liberă ajunge și peste 80.000 de dolari.

Dele Alli se afișează cu un Audemars Piguet Royal Oak

Mijlocașul englez Dele Alli se afișează cu un Audemars Piguet Royal Oak. Dar nu cu unul oarecare, ci cu un Audemars Piguet Royal Oak Double Balance Wheel Openworked Black Skeleton din aur roz de 18 carate. Bijuteria cu mecanism vizibil are un preț de 125.000 de dolari.

Harry Kane este fan Patek Philippe

Atacantul englez Harry Kane este, se pare, fan Patek Philippe, ca și suedezul Zlatan Ibrahimović și olandezul Virgil van Dijk. Fotbalistul poartă fie un Patek Philippe Nautilus Chronograph 5980/1R-001 din aur roz de 18 carate (cca. 150.000 $), fie un Patek Philippe Split Seconds Chronograph 5370P, mai sofisticat și exclusivist, care ajunge spre 250.000 de dolari.

WIKIPEDIA / CONGRESUL DE LA BERLIN

România devine independentă, dar cu condiții dure

13 IULIE 1878: ÎN URMA TRATATULUI DE LA BERLIN, SERBIA, MUNTENEGRU și România devin complet independente de Imperiul Otoman. Tratatul a fost negociat fără ca România să poată participa activ, nefiindu-i recunoscută independența. Cele 7 puteri europene participante la negocieri au fost: Germania, Marea Britanie, Austro-Ungaria, Franța, Imperiul Otoman, Italia și Rusia. Totuși, la Berlin a fost prezentă o delegație condusă de premierul PNL Ion C. Brătianu.

Tratatul prevedea cedarea sudului Basarabiei (județele Cahul, Bolgrad, Ismail) către Rusia și încorporarea Dobrogei, care aparținuse Imperiului Otoman, în teritoriul României.

Articolul 44 din document prevedea: „În România, deosebirea credințelor religioase și a confesiunilor nu va putea fi opusă nimănui ca un motiv de excludere sau de incapacitate în ceea ce privește bucurarea de drepturi civile și politice, admiterea în sarcini publice, funcțiuni și onoruri, sau exercitarea diferitelor profesiuni și industrii în orice localitate ar fi". Textul urmărea rezolvarea situației evreilor aflați pe teritoriul românesc, premierul Ion C. Brătianu opunându-se vehement să li se acorde cetățenie.

Totuși, urmare a Tratatului de la Berlin, a fost modificat, în 1879, articolul 7 din Constituția României de la 1866, care inițial prevedea că cetățenia română se acordă doar creștinilor. Relativ puțini evrei au primit cetățenie în următorii ani, printre aceștia fiind cei 888 de combatanți care au participat la Războiul de Independență.

2-15 IULIE

Dispariția Amaliei Earhart

2 iulie 1937: Piloții americani Amalia Earhart și Fred Noonan, care au încercat să zboare în jurul lumii, au fost dați dispăruți deasupra Oceanului Pacific. Evenimentul declanșează o uriașă operațiune de căutare și dă naștere la o varietate de teorii ale conspirației. Una din teorii este că avionul a aterizat pe un teritoriu japonez, iar piloții au fost luați prizonieri, torturați și împușcați. Varianta oficială a marinei SUA a fost că avionul a rămas fără combustibil și s-a prăbușit în ocean.

Gianni Versace, asasinat

15 iulie 1997: La Miami, în Florida, Gianni Versace este împușcat în fața casei sale de către Andrew Cunanan, un criminal în serie care mai omorâse patru oameni. Cunanan s-a sinucis câteva zile mai târziu. Motivul crimei este necunoscut, a afirmat poliția. În 2008, *Vanity Fair* a scris că Versace și Cunanan s-ar fi cunoscut, ambii fiind implicați în rețelele de prostituție („sex-for-hire") din Miami și San Francisco.

Cu balonul la Polul Nord

13 iulie 1897: După doar două zile în aer, expediția polară cu balonul cu gaz a cercetatorilor suedezi Salomon August Andrée, Nils Strindberg și Knut Fraenkel este forțată să aterizeze. Abia după 30 de ani, în vara anului 1930, doi pescari de pe baleniera Bratvaag au descoperit corpurile celor trei expediționari. Au putut fi salvate 93 din cele 240 de fotografii ale lui Strindeberg și jurnalele echipajului, ceea ce a permis reconstituirea celor câteva luni petrecute în pustiul arctic, înainte de a muri.

Magic FM
always great music
MAGIC MORNING
cu Liana Stanciu
Luni - Vineri
De la 06:00 la 10:00
make life magic

ABONEAZĂ-TE!

Online, prin CARD, pe www.newsweek.ro/abonamente	Prin ORDIN DE PLATĂ în contul S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., Cod Unic de Înregistrare: RO38847674, cont nr. RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor	La toate oficiile poștale	La firmele de abonamente: • Manpres Distribution București • Calliope S.R.L. Ploiești • Cuget Liber S.A. Constanța

Pentru informații și reclamații abonamente *Newsweek România:*

- E-mail: abonamente@newsweek.ro.
- Tel.: 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 tarif normal (de luni până vineri între 10.00 și 17.00).

Pentru abonamentele plătite cu ordin de plată este necesar să trimiteți talonul de mai jos completat, împreună cu copia dovezii de plată, la S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., București, B-dul Mărăști nr. 65-67, Pavilion G3, Complex Romexpo, Intrarea B, sector 1, sau prin e-mail la: abonamente@newsweek.ro.

Plata se va efectua până la data de 25 a lunii în curs pentru ca livrarea abonamentului să înceapă de la data de 1 a lunii următoare. Dacă plata se efectuează după data de 25, data de început a abonamentului se decalează cu o lună.

2 modalități simple de abonare ▸ Mergi pe www.newsweek.ro/abonamente sau completează și trimite talonul de mai jos

Newsweek ROMÂNIA

Nume, prenume ▸

Adresa completă: Str. ▸ **Nr.** ▸ **Bl.** ▸ **Sc.** ▸ **Et.** ▸ **Ap.** ▸

Localitate ▸ **Județ / Sector** ▸

Cod poștal ▸ **Telefon** ▸ **E-mail** ▸

Am achitat suma de ▸ **lei cu ordin de plată nr.** ▸
din data ▸ **către S.C. NEWS INTERNATIONAL SA, cod fiscal RO38847674,**
în contul RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor.

Abonamentul va începe din luna ▸

Operatorul NEWS INTERNATIONAL S.A., editorul revistei Newsweek România, prelucrează datele cu caracter personal furnizate de dumneavoastră în scopul abonării la publicație și livrării revistei. Datele vor fi dezvăluite Poștei Române sau firmei de distribuție care livrează revista la adresa dumneavoastră. Pe viitor, aceste date: nume, prenume, adresă, telefon, e-mail, ne permit să vă trimitem revista la care v-ați abonat și să vă ținem la curent cu diverse informații despre abonamentul dumneavoastră.
În cazul în care nu doriți aceasta, bifați ☐ NU

Conform Legii nr. 677/2001, beneficiați de dreptul de acces, de intervenție asupra datelor, dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale. Aveți dreptul să vă opuneți prelucrării datelor personale care vă privesc și să solicitați ștergerea datelor. Pentru exercitarea acestor drepturi, vă puteți adresa cu o cerere scrisă, datată și semnată la News International S.A. De asemenea, vă este recunoscut dreptul de a vă adresa justiției.

Prin prezenta sunt de acord ca NEWS INTERNATIONAL S.A. să prelucreze datele mele cu caracter personal și să le dezvăluie terților conform legii nr. 677/2001. Îmi rezerv dreptul să mă opun acestei prelucrări și să solicit ștergerea datelor adresându-mă societății NEWS INTERNATIONAL S.A. printr-o cerere scrisă.

Semnătura abonatului .....

PAȘI PENTRU ABONARE

A. CU CARDUL

1. Intri pe site-ul www.newsweek.ro/login, creezi cont nou și te înregistrezi.
2. Intri în contul tău și alegi varianta de abonare dorită (print / print + digital / digital) și perioada (o lună, 3, 6 sau 12 luni).
3. Dai click pe CUMPĂRĂ și faci plata cu cardul.
4. Primești factura prin email.

B. PRIN ORDIN DE PLATĂ (OP)

1. Alegi varianta de abonament
2. Efectuezi plata prin OP în contul News International S.A, Bd. Mărăști, Nr. 65-67, Complex Romexpo, intrarea A, pavilion G3 Sect. 1, București, România, J40/2003/2018, CUI: RO38847674, Cont bancar: RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Moșilor
3. Ne trimiți un e-mail la adresa abonamente@newsweek.ro cu o copie a OP-ului și adresa de livrare a abonamentului, dar și o adresă de e-mail pentru activarea contului de abonament digital.
4. Primești factura prin email.

CEL MAI BUN PREȚ

Abonament PRINT+DIGITAL

3 luni: 129 lei
6 luni: 249 lei
12 luni: 489 lei

Abonament PRINT

3 luni: 89 lei
6 luni: 169 lei
12 luni: 329 lei

Abonament DIGITAL

1 lună: 18 lei
3 luni: 49 lei
6 luni: 89 lei
12 luni: 169 lei

Revista va continua să apară bilunar, cu excepția lunilor iulie și august, când va apărea lunar.

Revista Newsweek România este distribuită în toată țara, la chioșcurile de presă, în magazinele de presă Inmedio, Relay și Tabac Xpress și în benzinăriile: OMV, Petrom V, Mol, Rompetrol, Socar. Prețurile afișate sunt valabile pentru livrarea revistei pe teritoriul României.
Pentru livrarea în străinătate se adaugă taxe poștale, în funcție de zonă.
Vă rugăm să ne contactați la adresa: abonamente@newsweek.ro pentru a stabili toate detaliile.

DACĂ NU GĂSIȚI REVISTA ÎN ORAȘUL DUMNEAVOASTRĂ, vă rugăm să ne comunicați telefonic, la numerele 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 sau prin e-mail, la adresa: abonamente@newsweek.ro.

EVENIMENTELE Newsweek ROMÂNIA 2021

26 februarie	VACCINURI	165.000 vizualizări
18 martie	EDUCAȚIE	78.300 vizualizări
18 aprilie	AFACERI	49.000 vizualizări
13 mai	IT&C	96.700 vizualizări
8 iunie	TEHNOLOGIE	135.000 vizualizări
17 iunie	CONSTRUCȚII	73.800 vizualizări

Cele mai serioase dezbateri despre cele mai fierbinți teme ale prezentului.

Participă specialiști, oameni de știință, decidenți, manageri, antreprenori.

URMEAZĂ:

DEFENSE
SĂNĂTATE
ENERGIE
EDUCAȚIE FINANCIARĂ
GALA PREMIILOR NEWSWEEK

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen 2026